

Politiki izgubili zadnji alibi

VLASTA BERNARD

Z nepričakovano cetrkovo monetarno potezo, ko so evropske centralne banke pod taktirko Wima Duisenberga dogovorjeno znižale ceno denarja in osrednje obrestne mere spustile na tri odstotke (z izjemo Italije, kar je guvernerju Faziu navrglo precej kritike), so evropski bankirji ubili dve muhi na en mah. Po eni strani so za okrogel mesec anticipirali dejansko uvedbo evra in njegove učinke, po drugi pa so se s tem odzvali na stopnjujoči se pritisk evropskih vlad in se v isti sapi otresli obtožbe, da so sokrivi za ohranjanje visoke stopnje brezposelnosti.

Znižanje cene denarja so evropske vlade terjale za pospešitev investicijske dejavnosti, in zdaj, ko so jo dosegle, se je odgovornost v celoti prevesila nanje. Usoda več kot 16 milijonov brezposelnih Evropejcev je postal izključni problem ekonomske politike, v prvi vrsti davčne, nič manj pomembna pa ni tudi zavlaščevana preureditev trga dela. Glede vzrokov visoke evropske brezposelnosti se namreč največ izvedencev strinja z diagnozo, da izvira ta hud pojav iz pretiranega davčnega pritiska in pretočnega trga dela, na katerem se vedno veljajo pravila, ki so bila postavljena v popolnoma drugačnem ekonomsko-socialnem okolju.

Tisti, ki se strinjajo s to diagnozo, so si edini tudi glede terapije: ob nadaljevanju politike javnoprogramske strogoosti je treba čimprej sprostiti strukturne reforme. Reforme trga dela in socialne države, kar se posebej velja za Italijo. Včerajšnji novi opozorili Mednarodnega denarnega sklada in guvernerja Banke Italije nista prisli po naključju, saj projekcije demografskih in javnofinančnih gibanj kažejo, da sta sistem socialne in se posebej pokojninske varnosti v neposredni odvisnosti od količine aktivne oziroma zaposlene delovne sile, od stila upokojecev, daljšanja življenjske dobe in stopnje gospodarske rasti.

Po bankirjih imajo zdaj besedo politiki, se posebej v Italiji, ki je po gospodarski rasti na dnu evropske lestvice. Rimska vlada se je problema lotila z mrzlično zagnanostjo in z inovativnim pristopom za spodbujanje vlaganj na jugu države. Ukrepati bo treba tudi s popuščanjem davčnega ventila in spodbujanjem porabe, hkrati pa preprečevati rast tekoučih proračunskih odhodkov. Čudeznega recepta ni, zato je treba ukrepati na celovit način. Skupaj s ceno denarja je padel se zadnji alibi, ki so ga imeli politiki.

ITALIJA / MED LETOM NA URADNI OBISK V AVSTRALIJO

Predsednik Scalfaro namignil na razpis volitev po referendumu

Različna mnenja političnih voditeljev - Pobudniki referenduma kritični

Fazio: Zdaj je na vrsti politika

RIM - Zdaj, po znižanju cene denarja, je na vrsti politika, opozarja guverner Banke Italije Fazio in dodaja, da možnosti so in da jih morajo politiki spremeniti v dejstva. Za razvoj in delo mora gospodarstvo povečati svojo kompetitivnost, ta pa se začne pri znižanju davčnega pritiska in reviziji socialne države. Fazio je pritrdil tudi Mednarodni denarni sklad, ki je znova opozoril na previsoko breme pokojninskega sistema. Obe sporočili sta neposredni odgovor na D'Alema (na sliki) poziv, naj »vlagatelji stavijo na Italijo«.

Na 8. strani

SSk za dopolnila k zaščitnemu zakonu

TRST - Osrednji temi tiskovne konference, ki so se je udeležili delžni predsednik Slovenske skupnosti Bernard Spacapan, delžni tajnik Martin Breclj ter tržaški pokrajinski tajnik Peter Mocnik, so bila dopolnila k zaščitnemu zakonu za slovensko manjšino in predstavitev bližnjega kongresa stranke. Dokument z dopolnili, ki ga je SSK predstavila na avdicijah v Rimu, je podrobno orisal tajnik Breclj, ki je uvo doma podčrtal, da je težka preteklost nacela vitalnost manjšine in prav zaščitni zakon mora omogočiti, da manjšina znova zaživi. Zato so po mnenju SSK nujni nekateri popravki in dopolnila k poenotenemu osnutku Domenica Masellija.

Na 2. strani

Roparji streljali na zasledovalca

TRST - V središču mesta je včeraj odmevalo streljanje, enega od zasledovalcev so oboroženi roparji tudi ranili, na srečo so ga zadeli v nogo in bo kmalu okreval. Do roba je prišlo v zlatarni v Ul. Trento, kamor so vdrl trije moški, ki so z dragocenimi predmeti začeli polniti dve torbi. Lastnik pa je vključil alarmno napravo, roparji so zbežali iz zlatarne, dva sta se odpeljala z motornim kolesom, za njima sta se pognala agenta v civilu in motociklist, katerega so ustavili sele s strelom iz pistole. Tretjega roparja, ki je zasledovalce ustrahoval s pistolo, pa so kmalu zatem prijeli, motorno kolo, s katerim bi bil moral zbežati, ga je pustilo na cedilu.

Na 3. strani

TENIS / FINALNI OBRAČUN V MILANU

Švedska sedmič osvojila Davisov pokal

V igri dvojic Kulti in Bjorkman premočna - Polemike znotraj italijanskega tabora

Svedski tenisači so že sedmič (in tretjič v zadnjih petih letih) osvojili Davisov pokal. Finalni dvoboj proti Italiji v milanski dvorani Forum se je razpletel že po drugem dnevu. V igri dvojic sta bila Bjorkman in Kulti za razred boljša od Italijanov Nargisa in Sanguinettija in sta zmagala po samih treh setih igre, napet pa je bil samo prvi set. Glede na zmagi Gustafssona in Normana v prvih petkovih posamičnih dvobojih je Švedska povedla v zmagah s 3:0, tako da sta današnja zadnja dva posamična dvoboja povsem brezpredmetna.

Svedi so se seveda veselili svojega velikega uspeha, v italijanskem taboru pa se je razvnela zolčna polemika med igralci in vodstvom teniške zveze. Gaudenzi in ostali so zagrozili, da ne bodo več nastopali za reprezentanco, če bo vodstvo odstavilo kapetana Paola Bertoluccija.

Na 21. strani

OD TRSTA DO TRIGLAVA

Priznani virtuozi Denis Novato

Vam ob spremljavi svojih prijateljev igra z diatonično harmoniko 40 priljubljenih domačih slovenskih motivov

PRVI TOVRSTNI CD V TRSTU opremljen z besedili v slovenscini, italijanscini in nemščini v prodaji pri RECORD - ul. Diaz 19 - TRST - TEL. (040) 304669 TRZASKA KNJIGARNA - Ul. S. Francesco 20 - TRST - TEL. (040) 635954

Modne novosti

- ženska • moška • otroška
- in športna oblačila za letošnje jesen-zimo

NAJVEČJA IZBIRA KRZNA

v FURLANIJI-JULIJSKI KRAJINI

TAX FREE

VIDUSSI

CEDAD Trg Picco 14

Kakovosti in italijanska eleganca pa ugodnih cenah

Pridite si ogledat čudoviti svet mineralov, fosilov, meteoritov, kvarčnih kristalov, ki jih je zemlja hranila tisočletja!

IPANEMA ROVIS

MINERALI OKAMENINE

Ogrlice, verižice, obeski iz jantarja in zlahtnih kamnov, okrasni predmeti za dom in urad, primerki za darila, za zbiratelje ...

V NAJPRIVLAČNEJSI TRGOVINI SVOJE VRSTE NA SVETU IPANEMA ROVIS

Trst, ul. Galatti 1 - tel. 362106

Božično zrebanje '98

Kupuj v trgovinah na Opcinah ki izobesajo ta znak in vprašaj po srečkah božičnega zrebanja 1998!

Zrebanje 09.01.1999

1 Golf 4 Volkswagen 1.4 Air

1 Scooter Sonic Spice Aprilia

8 nakupnih bonov po 1 milijon

baroncelli moto

BANCA DI CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO ZADRŽNA KRASKA BANKA

Ulica Ricreatorio, 2 - Opcine (Trst) - Tel. 040 21491

V osnutku za našo manjšino nujne nekatere dopolnitve

Orisali so tudi program bližnjega deželnega kongresa stranke

Dopolnila k zascitnemu zakonu za slovensko manjšino in predstavitev bližnjega kongresa Slovenske skupnosti: to sta bili osrednji temi tiskovne konference, ki so se je udeležili deželni predsednik Bernard Spacapan, deželni tajnik Martin Breclj (oba na sliki F. Kroma) ter tržaški pokrajinski tajnik Peter Močnik.

Po uvodnih besedah predsednika je Breclj podrobno orisal dokument, ki so ga z zelo jasnimi cilji v sredo predstavili na avdicijah v Rimu, pri komisiji za ustavna vprašanja poslanske zbornice. Namen teh dopolnil je namreč ta, da bo zakon res dober. Kaj pomeni dober zakon, je pristavil deželni tajnik, pa zgovorno pričajo bodisi zascitna določila za Francoze in Nemce v Italiji, za Italijane v Sloveniji in nekateri primeri drugih manjšin v Evropi. Prav sklicevanje na evropsko dimenzijo in evropski okvir je tokrat konkretno, saj ne bi bilo sprejemljivo, da bi bila zascitna Slovencev pri nas drugačna, slabša od tiste, ki jo

na primer uživajo Italijani onkraj meje, na Koprskem, v Izoli, Piranu.

Zatem je Breclj opozoril, da razmere, v katerih je danes manjšina, niso dobre, težka preteklost je nacela njeno vitalnost. Zakon je važen tudi s tega stališča, moral bo omogočiti, da manjšina znova zazivi, saj med drugim ni več tiste napetosti, ki je do nedavna označevala tukajšnje odnose. Zato so po mnenju SSK nujni nekateri popravki in dopolnila k poenotenemu osnutku poročevalca za zascitni zakon v italijanskem parlamentu Domenica Masellija. V prvi vrsti bi bilo treba poenostaviti sestavo »paritet-

nega institucionalnega odbora za vprašanja slovenske manjšine,« tako da bi zagotovili večjo učinkovitost samega odbora. Nadalje bi morali v zakon izrecno vključiti seznam 36 občin, kjer bi Slovenci v vseh treh pokrajinah morali uživati svoje pravice, ne da bi pri tem izključevali delov videmske pokrajine ali pa mestni središči v Trstu in Gorici. Obenem ne bi smeli poveriti Deželi ali krajevnim upravam določanja tega teritorija, ker so večkrat v preteklosti pokazale majhno občutljivost, poleg tega bi to lahko povzročilo nove in nevarne etnične napetosti. Breclj je poudaril, da na tem ozemlju

ne bi nikomur nič vsiljevali, se najmanj dvojezičnosti, le manjšina bi imela pravico, da uživa to, kar ji zakon zagotavlja. Izrecno bi morali tudi predvideti, da stroški za izvajanje zakonskih določil krije država. Nadalje je izrecno omenil Slovence na Videmskem: ozemlje, ki sodi pod Gorske skupnosti Kanalske, Terske in Nadiske doline bi morali proglasiti za nerazvito območje in mu dodeliti posebne prispevke. Na koncu je navel problem zastopstva na državni ravni (na krajevni je to naloga Dezele): vlada bi morala v doglednem času, na primer v 6 mesecih, odobriti zakonska določila, ki bi zagotavljala izvolitev pripadnika manjšine v poslansko zbornico in senat. Nacelno se s tem vsi strinjajo, ko pa je besede treba uresničiti, nastanejo zapleti.

Na tiskovni konferenci sta tako Breclj kot Močnik omenila tudi vprašanje vrnitve Narodnega doma, o katerem je govor tudi v Masellijevem besedilu. Po

mnenju SSK gre za pomembno vprašanje, vendar ni osrednjega pomena v zakonu. Poslopje naj ostane last Dezele, manjšini pa naj ga dajo v uporabo. To bi bil znak dobre volje, simbolna gesta, popraviljanje zgodovinskih krivic pa poteka tudi s simbolnimi gestami. Nesprejemljivo pa je stališče nekaterih in tudi Levih demokratov, da Narodni dom predstavlja znak razdvajanja. Taka trditev je huda, kot bi bila huda, če bi trdili, da je Rizarna znak razdvajanja.

Ob koncu konference je Breclj govoril o bližnjem 10. deželnem kongresu, ki bo v soboto, 12. in v nedeljo, 13. t.m. Prvi dan, ki bo potekal v hotelu Savoia s pričetkom ob 16.30, bo nekoliko bolj obrnjen navzven, ob poročilu tajnika bodo imeli besedo tudi številni in ugledni gostje. V nedeljo pa se bo kongres ob 9.30 nadaljeval v Finzgarjevem domu na Opčinah, kjer bodo med drugim izvolili tudi novo vodstvo.

Pozitivni vtisi in prizadevanja za složen nastop

Potreba po skupni viziji

Rimske avdicije v zvezi z zascitno slovenske manjšine so izpostavile nekaj pomembnih dejstev, ki gredo v smer ugodne rešitve za našo skupnost tako pomembnega vprašanja. Takšno je mnenje Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki se je udeležila avdicij v okviru skupnega zastopstva.

Prva pozitivna ugotovitev se po mnenju SKGZ nanasa na dejstvo, da niti v tradicionalnih protislovenskih krogih ni bistvenega nasprotovanja zakonu. Obstajajo razlike v njegovi vsebini in izvajanju. Izredno pozitivno je dejstvo, da so številni župani obmejnih občin iz vseh treh pokrajin ter nekateri upravitelji gorskih skupnosti ter same gorske Pokrajine zavzeli pozitivno stališče do zakonskega predloga in ga podkrepili v skupnem dokumentu. Takšno stališče kaže na velike spremembe, ki smo jim priča se posebej med Slovenci na Videm-

skem, kjer se vse bolj utrjuje zavest o narodnostni pripadnosti.

SKGZ v tiskovnem sporočilu navaja, da si je v skupnem predstavitvi aktivno prizadevala, da bi tudi tradicionalno zastopstvo manjšine lahko izdelalo in se prepoznalo v skupnem dokumentu, tako kot je storilo pred leti, ko je izdalo dogovorjeno resolucijo, ki jo je izročilo Prodijski vladi, ali ko se je odločilo za združeno rešitev Primorskega dnevnika. Kljub temu pa so predstavniki zastopstva pred Masellijevo komisijo spregovorili složno in ob spoštovanju skupnih pogledov. Zaradi tega SKGZ čudijo nekatere ocene v medijih, ki so avdicijo prikazali popačeno, kot da bi vsakdo govoril drugačen jezik in v nasprotju s predgovornikom. Kar zadeva Skupno zastopstvo, to ne drži.

SKGZ ocenjuje, da bi morali tudi vnaprej med komponentami manjšine ohraniti določeno skupno vizijo. Sprico zadnjih izjav predstavnikov nekaterih komponent, obstaja resna nevarnost, da bi prislo znotraj manjšine do razhajanj in napetosti. Takšen scenarij pa bi gotovo imel negativne posledice v naši skupnosti in ne bo prispeval k izglasovanju dobrega zascitnega zakona.

V zaključku svojega tiskovnega sporočila pa SKGZ ocenjuje, da je skupno zastopstvo kljub svojim notranjim težavam znalo poiskati skupni jezik, ko je slo za pomembna in zivljenjsko važna vprašanja nase skupnosti. Nesprejemljivo bi bilo, ko bi prav glede tega vprašanja izgubili vizijo po skupnem dobrem.

Pred seboj imamo enkratno priložnost, da bomo deležni primernega zakonskega osnutka. Gorje, ko bi to priložnost zapravili zaradi naših internih razhajanj ali zaradi nesposobnosti, da bi pred tako pomembnimi izdigi ne znali za skupno mi-zo rešiti morebitna nesoglasja, zaključuje svoje tiskovno sporočilo SKGZ.

MILOŠ BUDIN / ZAŠČITA MANJŠINE

Naš cilj zagotovitev slovenske prisotnosti danes in jutri

Pred nekaj dnevi sva s strankarskim tajnikom Spadarom na tiskovni konferenci orisala predlog amandmaja k zascitnemu zakonu, da bi prav s tem zakonom namenili bivši Narodni dom Balkan tako slovenskim kot italijanskim kulturnim in znanstvenim ustanovam ter dejavnostim. Namen predloga je seveda zadostiti potrebam naših ustanov v središču mesta, a ima tudi dodatno, širšo politično ambicijo; bistvo predloga je namreč v tem, da naša narodnostna skupnost tudi sprico prostorske kapacitete stavbe ponudi te prostore, ki imajo različen simbolni naboj, celotni mestni skupnosti kot prostore sožitja, združevanja in evropskosti.

Meni se zdi, da je taka poteza odraz gosposkega zdržanja nase skupnosti; da nam pomaga vselitev v prostore Balkana, ki so za nas posebnega pomena; da vsebuje sporočilo, da nam Slovencem ni do nobene revanše (od nje tudi nimas nobene koristi!), a da gledamo naprej v možno in nujno sožitje v medsebojnem spoštovanju; da nečemo, da bi postal zascitni zakon razlog za dodatno ločevanje in da nam ni več do tega, da bi drug drugemu sponasali zgodovinske krivice...magari s komplikacijo nepremičninske recipročnosti...

Nas cilj je namreč uzakoniti pravice, tako da bo v teh krajih slovenska prisotnost zagotovljena danes in JUTRI. Da bo zakon vseboval našim potrebam čim ustrežnejša določila in da bo njegovo uresničevanje v realnosti simbolno uspešno, pa je potrebno pripraviti teren po politični in kulturni plati. Stvari so šle naprej in danes se ne moremo več zadovoljiti z naso dosledno nacelnostjo brez konkretnih rezultatov.

To je smisel predloga, ki naj bi sprožil med nami razpravo o politični učinkovitosti in ne običajne namige o razprodaji, odstopenjih in podobnem ali se hujšem.

Miloš Budin

MASELLIJEV OSNUTEK / STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE

I. Canciani: Spadaro prehiteva po desni

Nesprejemljivo stališče o Narodnem domu - Zahtevam se ne smemo odpovedati

Spadarovala sla po pospešenem procesu sprave na osnovi enosmernih dejanj odstopanja od pravičnih zahtev ze močno preseda. V trenutku, ko se je znala slovenska manjšina v Italiji več ali manj složno strniti okrog nekega skupnega imenovalca, ki ga v danem primeru predstavlja Masellijev osnutek, nas krajevni tajnik LD spet preseleti s prehitevanjem na desno in nam v bistvu pove, da bi bilo prav, ko bi se odpovedali zahtevi o vrnitvi Narodnega doma. Mimogrede, Masellijev osnutek v svojem »premoženjskem delu« predvideva vrnitev treh objektov: dveh narodnih domov (tržaškega in svetovanskega) in gorskega Trgovskega doma. In nov Spadarov predlog je ravno tak, kot da bi italijanskim ezulskim združenjem predlagali, naj se odpove do polovici njihovih zahtev o povrnitvi izgubljenega premoženja v slovenski in hrvaški Istri.

Brzkone sodijo nova izvajanja krajevine stranke LD med tista o »novi klimi«, o boljšem vzdušju med italijansko in slovensko skupnostjo v zadnjih letih, recimo od trenutka Il-

lyjeve izvolitve na krmilo tržaške občine. In res se je klima izboljšala. Pod varno krošnjo Olike smo Slovenci (k sreči ne ravno vsi) zamrzili vse dose-danje zahteve in kritične pripombe na račun številnih spodsrljajev in nedoslednosti prijateljskih uprav in političnih krogov in prepričevali ves svoj notranji in zunanji svet, ces, kako nam je lepo v novem vzdušju. Pa se začne preliminarne razprava o zascitnem zakonu in glej, ugasnejo nam »klimo« in smo spet titovci in »slavocomunisti«. Tako nam LD narekujejo naj se se malce potrudimo in naj se odpovemo Narodnemu domu, saj je tam Univerza, saj je stavba prevelika, saj je treba pokazati dobro voljo...

Potem ko smo se znotraj enotnega predstavništva dogovarjali celo večnost in kljub se obstoječim razlikovanjem zedinili okrog Masellijevega zakonskega osnutka v smislu možnega skupnega imenovalca in dobre začetne osnove za razpravo ter v trenutku, ko bi bilo nadvse pomembno brzdati nadaljnje težnje po diferenciaciji in nastopati strnjeno, nam Spadaro kaže

svetlo in zveličavo pot odrekanja simbolom razdvajanja. Popolnoma soglasam s pripombami Močnika in Berdona: Spadarovala izvajanja so v danem trenutku za slovensko manjšino izredno nevarna in lahko pogubna. Nacelo, po katerem se nihče vnaprej ne odpoveduje svojim zahtevam, ne velja samo na političnem področju ampak pri katerikoli pojavi pogajanja in kupcije. Krajevna LD se s svojim prehitevanjem dogodkov vrinja v sprejete dogovore celotnega predstavništva, pri katerih je tudi sama prispevala svoj delež. In če so se že pojavili dodatni ali novi pomisleki in pripombe nad skupno dogovorjeno zasnovo, bi to lahko izpostavilo nekoliko drugače za ustrezno obliko obravnave. Est modus in rebus...

Po tej poti nas bodo se prepirali, naj se v imenu dobre volje odpovemo se par stvarim, ob koncu pa bomo tudi sami prepričani, da ne potrebujemo zascitnega zakona, saj se je ozračje v zadnjih letih izboljšalo...

Igor Canciani

Stranka komunistične preнове

Prejeli smo s prošnjo za objavo

Svet slovenskih organizacij se obrača na slovensko javnost v prepričanju, da ni mogoče iti mimo izredne krize, ki jo doživlja slovenska manjšina, prav v trenutku, ko stopopek za uresničitev zascitnega zakona začenja svojo parlamentarno pot. Priča smo namreč stališčem nekaterih slovenskih predstavnikov, ki dobesedno spodbokopavajo v preteklosti doseženo nacelno enotnost v manjšini. To je toliko bolj nevarno, ker je do odkritega odklona prislo dobesedno v trenutku, ko so predstavniki manjšine čakali v Rimu na avdicijo pred komisijo za ustavna vprašanja, ki predhodno obravnava osnutek zascitnega zakona. Tržaški Levi demokrati so si, očitno tempirano, privoščili gesto, ki ne pomeni nič dobrega in ki jo moramo javno obsoditi.

Organizirali so tiskovno konferenco, na kateri so priznali, da na manjšinsko zascitno ne mislijo resno in da jo skušajo v oči italijanskega javnega mnenja kar se da popliti in razveljaviti, ne menec se za pravice in pričakovanja slovenske manjšine. Zdi se, da so se sprijaznili z dejstvom, da

SSO: Spodkopavanje enotnosti v manjšini

SSO zavrača stališča, ki so jih Levi demokrati predstavili v Trstu v zvezi z zaščito manjšine

so v slovenski skupnosti izčrpali morebitne volilce in da se hočejo v skrbi za prihodnost dobrikati italijanskim. Nic drugače si ne moremo razlagati besede Milosa Budina, po katerih slovenska manjšina ne sme pričakovati nobenega privilegija od zascitnega zakona. Ni ga bilo sram izreči to, potem ko je ze pri sestavljanju skupnega predloga zascitnega zakona zastavil vse sile, da je manjšinske zahteve minimiziral do najnižje možne mere, popolnoma v nasprotju s pravilom, ki velja za vse pogajalce, da moras zahtevati veliko, ce želis dobiti vsaj malo. To je se toliko bolj res, ce se pogajaš z Italijani.

Budin - in se kdo mu je pri tem pomagal - je enako vnemo vložil kasneje tudi pri iskanju skupnega stališča do Masellijevega osnutka, ki je bil zanj sprejemljiv tudi brez sprememb, oziroma le z lepimi popravki, za katere bi se dogovorili kar tako, pod roko. Tako je naša skupna delegacija

odšla na avdicije brez skupne izjave. To morda ni važno, bo kdo rekel, a vendar kaže na stanje v manjšini, ki nas mora vznemirjati.

Se posebej nas morajo vznemiriti - in mi se sprašujemo, ali je naša javnost pravilno dojela pomen Budinovi in Spadarovih besed - druge trditve, ki so prišle na dan na omenjeni tiskovni konferenci (zman se petkov Primorski dnevnik čudi, da je Piccolo komaj omenil nastop slovenske delegacije v Rimu: novica dneva so bila stališča tržaških Levih demokratov). Do neke mere so bila sicer znana, saj v istem ključu ze dolgo razmišlja pokrajinski tajnik LD Spadaro, toda tokrat jih je javno podprl in zagovarjal sam Milos Budin. Sel je celo dlje: "L'Hotel Balkan non va restituito" so besede, ki jih je v Budinova usta zmagoslavno dal Piccolo v svojem poročilu o tiskovni konferenci. Tezko bi Budin zagovarjal trditev, da nimamo do Narod-

nega doma pravice, bolj res bo, da sumi, da ga nismo vredni. Nevarnost naj bi obstajala, da bi ga izkoriscali v nizke, nacionalistične, s simboli nasičene namene. Tiste namene, ki vznemirjajo Spadaro, ko ugotavlja, da je simbolika Narodnega doma locila duhove v mestu, kar bi lahko pomenilo, da smo sami Slovenci krivi za poziv Narodnega doma. Tako brati preteklost, pomeni smestiti manjšino in se norčevati iz njenih pričakovanj. S tem se je Spadaro močno približal, ce ne celo prehitel najbolj zagrizene nasprotnike manjšinskega zascitnega zakona.

Od Budina, ki tako govori kot predstavnik vladne koalicije in kot vodilni zastopnik manjšine, s čimer tudi prevzema veliko, ze kar dvojno odgovornost, pa bi vendarle radi izvedeli:

-na kaj je mislil, ko je govoril o privilegijih za manjšino?

-ali obstaja možnost, da bi z zascitnim

zakonom dobili Slovenci privilegije?

-ali misli, da bi zares prizadeli komu krivico, ce bi nam vrnili Narodni dom v Trstu in Trgovski dom v Gorici, da bi z njima zares tudi samostojno razpolagali in se tudi dogovarjali o namembnosti in uporabnosti?

-ali misli, da bi bilo zares krivično (za koga), ce bi priznali dvojezičnost in ce bi ustvarili delovna mesta za nekaj desetih mladih Slovencev v javnih upravah, v katerih smo Slovenci notorično podpopovprečno zastopani?

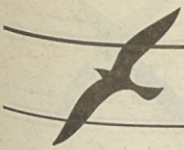
-kako bi ob priznanju dvojezičnosti mogla biti oskodbena italijanscina?

-zakaj se boji oznake "etnične značilnosti teritorija" - na tem kosu zemlje, kjer naj bi veljal zascitni zakon, živijo ali ne Slovenci?

Te pojme si moramo nujno razčistiti, da bo naša javnost vendarle spoznala, v cem soglasajo in glede ces se razhajajo.

Ce tega ne naredimo, zares ne vidimo, kako bi lahko se nastopali skupno, ne glede na to, kakšen bo ucinke v Rimu, domaci politiki pa so se tako in tako prepričali, da jim ne moremo biti nevarni.

Svet slovenskih organizacij

TROJICA VDRILA V ZLATARNO / PRI BELEM DNEVU V UL. TRENTO

Ropar brez razmišljanja streljal in ranil zasledovalca

Mimoidoči, lastnik in policijska agenta so enega od roparjev prijeli

Ceprav so bili roparji oboroženi, so se lastnik trgovine in mimoidoči pridružili policijskima agentoma in se pogнали za njimi ter enega tudi prijeli. Žal je eden od zasledovalcev moral v bolnišnico, imel pa je se srečo, saj so vanj celo streljali, vendar so ga zadeli v nogo, hujega ni bilo, okrevale bo v 15 dneh.

Do roba, ki bi se lahko sprevrgel v tragedijo, je prislo okrog 10.45 v zlatarni Italgold v Ul. Trento 16, prav na vogalu z Ul. Geppa. V zlatarni so bili lastnik, 58-letni Sartorino Maranzina, in nekaj klientov. Tedaj so vstopili trije roparji: eden se je ustavil pri vratih, drugi je prisotnim grozil s pistolo, tretji je preskocil prodajni pult in z dragocenostmi, ki so bile v vitrinah ter v železnih blagajni, začel polniti dve torbi. Maranzina pa je uspel vključiti alarmni sistem, kar je roparje prisililo k begu: dva sta se pogrnala na motorno kolo, pri čemer sta se znebila obeh torb, pustila sta ju na tleh.

Alarmna sirena je medtem priklicala policijska agenta v civilu, ki sta bila v blizini. Eden od agentov je roparja, ki je na motornem kolesu sedel na zadnjem sedezu, uspel zbiti na tla, vendar se je pobral in spet skočil na kolo. Za roparjema se je tedaj pognal motociklist, 35-letni Diego Tibaldi, in ju dohitel v Ul. Galatti, blizu parkirišča taksijev. Tedaj pa se je eden od bezecih obrnil in vanj ustrelil, zadel ga je v levo stegno. Tibaldija so odpeljali v katarinsko bolnišnico, za roparjema pa se je izgubila sled. Motorno kolo so nekaj po 13. uri našli blizu Ul. Zonta, bilo je ukrajeno prejšnjo noč.

Tudi tretji ropar, tisti, ki je v zlatarni grozil s pistolo, je poskusil zbežati z motornim kolesom »zip«, vendar ga nikakor ni mogel spraviti v pogon (tudi to kolo je bilo ukradeno) in mu ni preostalo drugega, kot da jo pes ubere najprej po Ul. Geppa in zatem Ul. Ghega do Trga Vittorio Veneto. Za sabo je

imel lastnika zlatarne in dve drugi osebi, katerim se je pridružil inspektor Cosimo Rocco, tisti, ki je pes skušal dohiteti prva dva ubeznika. Med begom je ropar dvakrat ustrelil v zrak, da bi prestrašil zasledovalce, vendar sta ga inspektor Rocco, kateremu so se pridružili agent Luigi Bonanno in mimoidoči, ustavili. Kasneje so ugotovili, da gre za 43-letnega Giorgia Ermetija iz Rima. Zaplenili so mu pistolo kal. 38 znamke »diamodrak«, 30 tisoč tolarjev, tisoč nemških mark, 500 tisoč lir, okrog 30 zlatih ve-

rizic, denar in dragocenosti, ki jih je uspel pobrati v zlatarni. Naprtil si je celo vrsto hudih obtožb, ob sodelovanju pri poskusu umora do povzročitve telesnih poškodb, kraje in nedovoljene posesti orožja (v pistoli je bilo šest nabojev, od katerih sta bila dva izstreljena). Medtem ko so ga odpeljali v zapor, se je nadaljevalo iskanje pajdašev, ki ju do večera niso še izsledili.

V morju umrla ruska mornarja

Prepozno so se zavedeli, da so skoraj na koncu po-

mola, začeli so silovito zavirati, na tleh so ostali črni sledovi gume, vendar ni nič pomagalo, avto je potonil v morju. V njem sta umrla mlada ruska pomorska, 23-letni Viktor Batajev in 34-letni Vjaceslav Nagajev, medtem ko je tretji potnik pravčasno odprl vrata in se rešil.

Nesreca se je pripetila včeraj pozno ponoči, nekaj pred 2. uro. Ruski pomorski so očitno hoteli preizkusiti avtomobil ford escort, ki so ga kupili dan prej. Izbrali so si ploščad »Adriaterminal« v starem pristanišču, usmerili so se proti pomolu »Zero«, morda zaradi nespretnosti pa se je veselje sprevrglo v tragedijo, sofer se je prepozno zavedel, da se blizu koncu pomola.

Policijo je poklical kapitan ruske ladje, na kateri so bili vkrcani in do katerega se je obrnil preživeli pomorski, ki je bil sicer v soku, a ni hotel v bolnišnico. Avto z obema truploma v notranjosti so na površje potegnili potapljači karabinerjev.

PROMET / PO PETKOVEM KAOSU

Milejše vreme poskrbelo za boljše cestne razmere

Petkov kaos zaradi poledenelih cest je včeraj bil samo se bled spomin: skoraj povsod je promet redno stekel že zjutraj, v dopoldanskih urah pa tudi na zadnjih zledenelih predelih, kot je bil vrhnji del Furlanske ceste, Ul. Bonomea. Ceste so vecinoma počili in posuli s soljo, za boljše prometne pogoje pa se je treba zahvaliti predvsem milejšim vremenskim razmeram, saj se je predvčerajšnjim dramatično pokazala organizacijska nepripravljenost raznih služb, ki so vecinoma posegle, ko so ceste ze poledenele in torej prepozno za preprecevanje zastojev.

Verjetno je pa treba

pripisati ostankom ledu na cestiscu nesreco, ki se je pripetila popoldne na avtocesti pri Proseku, kjer je trčilo vec avtomobilov in tovornjakov. Tri osebe so bile ranjene in so jih odpeljali v bolnišnico.

Včeraj se je tudi javni prevoz v glavnem odvijal redno. Popoldne ob 15. uri je spet stekel tudi openski tramvaj: v petek zjutraj je zaradi okvare odpovedal vlečni del proge, in to prav v trenutku, ko je zaradi težav na cestah tramvaj bil nujno potreben. Tako so ga morali nadomestiti z avtobusom, ki je peljal mimo univerze in kamnoloma Faccanoni z dobro znanimi večurnimi zamudami.

BOŽIČ / PRI STARI MITNICI

Župan iz Sextna predal jelko

Po mestnem središču sprevod v južnotirolskih narodnih nošah

Predvčerajšnja burja na srečo ni prevrnila 25 metrske jelke, ki jo je Sexten v Pustertalu poklonil Trstu, kjer so ga namestili pri Stari mitnici. Potem ko so gasilci pritrdili veliko božično drevo, ga je včeraj popoldne župan južnotirolskega mesteca uradno predal Trstu na koncu sprevoda, ki se je odvil s Trga Unità skozi mestno središče. Sodelovala je godba na pihala Refolo in godba iz Sextena v južnotirolskih narodnih nošah. Ob velikem drevesu so postavili hutico, kjer so nudili turistične brosure, kuhano vino in tirolsko prekajeno slanino.

Po drugih mestnih trgih so postavili božična drevesa, ki jih je Trstu daroval Gozdni konzorcij Karnije.

Protestno zborovanje društva Edinost

Danes bo od 11.45 do 12.45 na sredini trga Zedinjenja Italije 108. redno mesečno protestno zborovanje, ki ga priredi družbeno politično društvo Edinost v protest proti več kot polstoletni krsitvi 6. člena in X prehodne določbe ustave Italijanske republike, proti 44-letni krsitvi določil Posebnega statuta z dne 5.10.1954 in proti 35-letni krsitvi 3. člena statuta Avtonomne dežele Furlanije-Juljske Benecije. S tem zborovanjem se zaključuje deveto leto protestnih zborovanj. Ob priliki tega zborovanja bo govor o zadnjih fazah postopka za pripravo zakona za varstvo slovenske manjšine v Italiji.

Na Opčinah uspešnica gledališke skupine Il Gabbiano

V torek bo SKD Tabor nudilo neobčajno prireditve tržasko gledališke skupine Il Gabbiano, ki že od leta 1981 nastopa v združeni abonmajski ponudbi osmih tržaskih narečnih skupin v gledališču Armonia. V teh letih je skupina postavila na oder osemnajst del in z njimi nastopala tudi po drugih krajih nase dežele, Veneta, Poadizja in tudi v Sloveniji za italijansko manjšino. Režiser skupine Osvaldo Mariutto je obenem pisec mnogih originalnih del, oziroma že znano prozo prestavil v tržasko narečje, kot je to slučaj uspešnice »Taxi a due piazze« R. Cooneya, ki jo je Mariutto prekrstil v duhu tržasko humorja »Fin che coro no me ciapex«. To je zgodba o taksistu, ki je svoj vsakdan metodično uredil v tri izmene: prvo posveča ženi, drugo službi, tretjo drugi ženi, dokler... Kaj vse si izmisli, da ga ne razkrijejo in da ohrani svoje življenjske razvade, boste lahko gledali v torek, 8. decembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Kdor je pred nekaj leti gledal slovensko verzijo te skrajno duhovite komedije, s katero je pri nas gostovalo Presernovo gledališče iz Kranja, ve, da smeha enostavno ni bilo konca, kaj sele, če ga zabelimo se s socno tržaskino. Za dobro počutje si v torek privoscite veliko mero smeha.

Sladko tekmovanje v Slovenskem klubu

Z naglimi koraki že vstopamo v božični čas in pri Slovenskem klubu so si zamislili, da bi tokrat blizajoče se praznike docakali nekoliko drugače; slajše... Za torek, 15. decembra, so organizirali tekmovanje - pokusnjo božičnih slastic. Izdelki bodo razdeljeni v dve kategoriji: prva - staro božično pecivo (potica, maslen kruh, prese'nc, kuglof, fancli in straupe) in drugo karznas (raznovrstno pecivo, piskoti, torte). Nase pridne gospodinje, kuharice, kuharji in nasploh vsi, ki radi pecejo pecivo, se lahko prijavijo do najkasneje petka, 11. decembra, pri Darij Betocchi (040-948080, ura obedov) in Poljanki Dolhar (040-44171, ura obedov). Vsi ljubitelji prstnih domačih slastic ste torej vabljeni v torek, 15. t.m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano, Ul. San Francesco 20.

Tiepolo na ogled v muzeju Sartorio

Po včerajšnjem svečanem odprtju zbirke risb Giambattista Tiepola v posebni klimatizirani dvorani muzeja Sartorio na Trgu Papa Giovanni, bodo danes prvi vodeni obiski, in sicer od 9. ure do 12.30. Skupine po 10 obiskovalcev bo vodila umetnostna zgodovinarica Lorenza Resciniti; vsak obisk bo trajal pol ure. Več kot 200 risb velikega slikarja iz Veneta je na začetku stoletja daroval mestnim muzejem sam baron Sartorio.

Jutri ne bo stavke na pošti

Postna uprava sporoča, da so preklicali stavko, ki je bila napovedana za jutrišnji dan, in da bodo zato vse službe redno delovale.

Brez meja slavi drugo obletnico

Ob drugi obletnici delovanja bo trgovina Brez meja v Ul. Toorebianca 29 izjemoma odprta tudi jutri. V prodajalnici proizvodov iz Tretjega sveta bo ob 17.30 praznovanje, na katerem bodo nudili obiskovalcem prigrizek

Našo pnevmatiko dobite pri:

SANZIN GOMME
Trst - str. di Fiume, 112
Tel. 040 - 941404

STOLLI GOMME
Trst - ul. Gambini, 4
Tel. 040 - 763977

LONZA & COGLIEVINA
Općine (TS) - S.S. 202 KM
Tel. 040 - 211366

KOMJANC LUIGI
Gorica - ul. Rossini, 22
Tel. 0481 - 531821

TUTTO GOMME
Monfalcone (GO) - ul. S. Polo, 59
Tel. 0481 - 413311

LOCATELLI GOMME Snc
Udine - ul. S. Daniele, 11/a
Tel. 0432 - 25515

ESKIMO S2

Sava

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

vabi na

Zborovsko revijo

danes, 6. decembra 1998 ob 16. uri
v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Med prireditvijo bomo podelili priznanja organistom in zborovodjem, ki se najdlje posvečajo slovenski glasbi na Tržaškem

DRUŠTVO SLOVENSKEGA IZBORAŽENCEV TRST

STO LET
SLOVENSKEGA ROMANA V TRSTU

Ob 100-letnici slovenskega tržaškega romanopisja vabi tržaška Mladika na predstavitev dveh svojih izdaj:

Marica Nadlišek Bartol: FATA MORGANA
Alojz Rebula: CESTA S CIPRESO IN ZVEZDO

Večer bosta popestrila: Raffaella Petronio - violina
Paolo Bembi - kitara

Večer bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3
jutri, v ponedeljek, 7. decembra ob 20.30

Vljudno vabljeni!

PIHALNI ORKESTER RICMANJE
Priredi ob 30-letnici neprekinjenega delovanja
JUBILEJNI KONCERT

in PREDSTAVITEV CD-PLOSCE
v nedeljo, 13. t. m. ob 17. uri
gledališče F. Prešeren - Boljunc

SKD PRIMOREC - TREBČE v sodelovanju z ZSKD Trst
vabi v petek, 11. decembra ob 20. uri

v Ljudski dom v Trebčah

na slavnostno prireditev ob praznovanju

100-LETNICE DRUŠTVA

V soboto, 12. in nedeljo, 13. decembra pa na

KUTLURNI MARATON
od 14. do 24. ure

SOMPD VESELA POMLAD

ob 20-letnici pevskega delovanja

**VEČER SREČANJA
S PESMIJO
in S PRIJATELJI PETJA**

Koncertni del: OPZ in MPZ Vesela pomlad; skupini nekdanjih pevki in pevcev Vesela pomlad; dekliski vokalni tercet Ver laetum; MePZ staršev pevcev; MePZ Resonet

Pevski program so pripravili: Martina Batič, Franc Pohajac, Martin Vremec, Rossana Paliaga, Matejka Bukavec, Zdenka Krizmančič in prof. Aleksandra Pertot

Instrumentalna spremljava: klavir, Martina Feri in Martin Vremec, harmonika, Egon Taučer. Splet tržaskih folklornih plesov je za MPZ Vesela pomlad pripravila prof. Mirjam Brajković, harmonikarska spremljava Egon Taučer. Vezni program: Zvonko Vidau

Družabni del bodo oblikovali pevci zborov Vesela pomlad in harmonikarji Egon Taučer, Borut Vidau in prof. Zoran Lupinc

Sportno-kulturni center v Zgoniku
Nedelja, 13. decembra 1998, ob 18. uri

ADMINISTRACIJA ZA LOČENO UPRAVLJANJE
JUSARSKEGA PREMOŽENJA PROSEK**OBVESTILO O JAVNI DRAŽBI
ZA ZAKUP SLUŽBE ZAKLADNICE**

Administracija za ločeno upravljanje jurskega premoženja - Prosek razpisuje javno dražbo za dodelitev službe zakladnice od 1.1.1999 do 31.12.2002 po postopku, ki ga predvideva K.O. št. 827/1924. Zakup bo dodeljen najboljšemu ponudniku na podlagi vsote dodeljenih točk.

Rok za predložitev ponudb zapade dne 18.12.1998, ponudbe bodo lahko predložene tudi dne 19.12.1998 od 9. do 11. ure, ko bo dražba. Razpis je na razpolago v uradu odbora - Prosek št. 2 od 10. do 11. ure

Prosek, 27.11.1998

Predsednik
Bruno Rupel

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
6. decembra 1998
NIKOLAJ

Sonce vzhaja ob 7.30 in zahaja ob 16.21 - Dolžina dneva 8.51 - Luna vzhaja ob 19.39 in zahaja ob 9.57

Jutri, PONEDELJEK,
7. decembra 1998
AMBROZ

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 7 stopinj, zračni tlak 1005 mb ustaljen, veter 12 km na uro vzhodnik, vlaga 61-odstotna,

nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Umrli so: 76-letna Grazia Toto, 79-letni Romano Pajero, 78-letna Elisabetta Supancich, 71-letni Ennio Iacus, 87-letna Antonia Giral-di, 74-letni Lorenzo Strain, 84-letna Amelia Lottini, 83-letni Duilio Perlati.

LEKARNE

Nedelja, 6. decembra 1998

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Milje - Mazzinijev drevored 1, Sesljan.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel. 040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 040 828428), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 040 271124).

Sesljan (tel. 040 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Milje - Mazzinijev drevored 1.

Sesljan (tel. 040 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4 (tel. 040 660438).

Od ponedeljka, 7. do sobote, 12. decembra 1998

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 (tel. 040 947020), Largo Osoppo 1 (tel. 040 410515).

Boljunc (tel. 040 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Via Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.

Boljunc (tel. 040 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Cavana 11 (tel. 040 302303).

Torek, 8. decembra 1998

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11, Boljunc.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 (tel. 040 947020), Largo Osoppo 1 (tel. 040 410515).

Boljunc (tel. 040 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.

Boljunc (tel. 040 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Loterija

5. DECEMBRA 1998

BARI	59	81	52	78	49
CAGLIARI	22	77	30	87	89
FIRENCE	27	38	47	73	62
GENOVA	20	34	52	82	76
MILANO	47	37	69	64	52
NEAPELJ	48	55	43	83	53
PALERMO	79	34	13	46	14
RIM	35	80	90	55	86
TURIN	1	69	89	54	67
BENETKE	77	16	38	3	89

Super

Enalotto 27 35 47 48 59 79 77

Nagradni sklad 26.656.779.875 - lir
Brez dobitnika s 6 točk. -Jackpot 14.940.452.632 - lir
Brez dobitnika s 5+1 -Jackpot 9.771.859.266 - lir
89 dobitnikov s 5 točkami 59.902.900 - lir
9.201 dobitnikov s 4 točkami 579.400 - lir
323.053 dobitnikov s 3 točkami 16.500 - lir

Ul. Cavana 11 (tel. 040 302303).

118: hitra pomoč in
dežurna zdravstvena služba
(od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Urad za informacije Zdravstvenega podjetja: 040 573012 od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure.

Urad za informacije bolnišnic: 040 3992724 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

PRIREDITVE

KD ROVTE-KOLONKO-VEC vabi danes, 6. decembra ob 18. uri v društvene prostore, Ul. Monte Sernio 27, na nastop društvene amaterske dramske skupine z igrico MI SMO Z ROVT DOMA. Režija Drago Gorup. Vljudno vabljeni vsi člani in prijatelji društva!

SKD TABOR, Općine - Prosneti dom - GLEDALSKI DNEVI TREH DEZEL, v torek, 8. decembra 1998 ob 17. uri gostuje tržaška dramska skupina Il Gabbiano z narečno komedijo v treh dejanjih FIN CHE CORO NON ME CLAPE. Priredba in režija Osvaldo Mariutto. Privoščite si dve uri nepretrganega smeha!

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV in SLOVENSKO PASTORALNO SREDISCE prireja koncert slovenskih samospevov v izvedbi tržaskih in gorških mladih solistov, v torek, 8. decembra 1998 ob 17. uri v Marijinem domu v Ul. Risorsa 3 v Trstu.

KD FRAN VENTURINI priredi v petek, 11. decembra 1998 ob 20.30 v Kulturnem centru Anton Ukmar - Miro otvoritev fotografske razstave o 30-letnemu društvenemu delovanju. Na večeru sodeluje tercet Ver laetum.

Na ogled bo tudi razstava izdelkov klekljarskega odseka društva Jadro iz Ronk. Fotografska razstava se bo nadaljevala se naslednji teden z urnikom: v ponedeljek, torek in petek, od 19. do 21. ure, v sredo in četrtek, od 18. do 20. ure, v soboto od 14.30 do 17. ure.

V soboto, 12. decembra ob 20.30 bo v Občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu slavnostni koncert ob 30-letnici društva z nastopom vseh društvenih odsekov.

PD MACKOLJE prireja v predbožičnem času večer pod naslovom V PRICAKOVANJU..., v soboto, 12. decembra ob 20. uri v Srenjski hiši v Mackoljah.

ZBOR JACOBUS GALIUS prireja v nedeljo, 13. decembra v župnijski cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah 8. ZBOROVSKO BOŽIČNO REVIJO. Nastopili bodo zbor Jacobus Gallus pod vodstvom Janka Bana, Komorni moški zbor Izola pod vodstvom Oskarja Trebca in Mešani pevski zbor Francisek Borgia Sedej iz Steverjana pod vodstvom Bogdana Kralja. Začetek ob 19. uri. Vabljeni!

NEW SWING QUARTET - slavnostni koncert ob 30-letnici delovanja bo pri nas v nedeljo, 20. decembra t. l. ob 18.30 v Sportno-kulturnem centru v Zgoniku. Za predprodajo vstopnic se lahko obrnete na odbornike KD Rdeca zvezda. Pridite, enkratna priložnost za čudovito praznično doživetje!

MALI OGLASI
tel. 040 7786333

SPREJMEM službo pri družini kot čistilka v jutranjih urah. Urnik in cena po dogovoru. Tel. st. 0038667-64612.

ODDAMO v najem vpeljavno cvetličarno v Devinsko-Nabrezinski občini. Tel. 040-200375 v jutranjih urah.

ODDAMO v najem približno 154 kv. m. novih pisarniških prostorov v Gorici. Ul. Generale Cantore 2. Za informacije tel. na št. 0481-521383 v dopoldanskih urah.

PRODAM zimске avtomobilске gume Pirelli P230, 165/70R13, tubless A, v zelo dobrem stanju. Tel. 040-220175 ali 040-220489.

PODJETJE isce osebe za razširitev svoje upravno finančne strukture oz. za ojačenje trgovske dejavnosti. Od kandidatov se zahteva univerzitetna izobrazba iz trgovskih in sorodnih ved in vsaj enoletno delovno prakso oz. diploma višje srednje šole z vsaj štiriletno delovno prakso.

Prošnje, s priloženo fotokopijo diplome in kratkim življenjepisom, lahko posljete na uredništvo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro »Diplomiran«, najkasneje do 21. 12. 1998.

TRGOVINA JESTVIN isce delavca, starega največ 40 let. Tel. na št. 040-2176832 od 8. do 9. ure zjutraj.

ISCEM varusko za majhnega otroka, v večernih urah v Trziču. Tel. st. 0481-480545.

PRODAM stanovanje v Ul. Cologna, v dobrem stanju, 60 kv. m., z balkonom, v 3. nadstropju, z dvigalom. Tel. od 11. do 13. ure na št. 040-228752.

HLADILNIK, letnik '56, v dobrem stanju darujem. Tel. st. 040-943388.

PRODAM Fiat Uno 60S, letnik 1989, prevoženost 58.000 km. Tel. st. 040-569357.

PRODAM nove smučarske pančerce, model Nordica Next 87, št. 50, po zelo ugodni ceni. Tel. 0348-2643994.

SAMOSTOJNO DELO - gostilno-bar na Krasu oddam mladim. Tel. st. 040-213627.

PRODAM Golf 3. serija, GTI 16V 2000. Tel. po 19. uri na št. 03356-567009

NUDIMO priložnost honorarnega zasluzka. Za dogovor poklicite 040-299012.

PRODAM dvostanovanjsko hišo z vrtom. Poklicati v večernih urah na tel. st. 040-231255.

NEGUJEM starejše osebe, imam že izkušnje, 24 ur na 24 s 15-dnevno menjavo. Tel. na št. 0038667-31229 od 18. do 20. ure.

KMETIJA Tomsic Srečko Sovodnje prodaja kokosi in božična drevesca po ugodni ceni. Tel. st. 0481-882064.

OSMICO sta odprla Cvrtka in Mirko Brisak v Brisakah.

KMECKI TURIZEM je odprl Ostrouska Zagredec 1.

KMECKI TURIZEM Škerlj Salez 44 je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. st. 040-229253.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svara, Trnovca 14. Zaprti ob torkih in sredah. Tel. 040-200898.

OSMICO je odprla Mavrica v Medje vasi št. 10.

OSMICA v Borstu, David.

OSMICO sta odprla Magda in Slavko Škerlj, Zgonik 15A. Vabljeni!

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 32.

BERTO TONKIC ima v Dobreddu odprto osmico. Ponuja vino in domač prigrizek.

PRI BIBCU v Križu je odprt ob četrtkih, petkih in sobotah. Tel. st. 220722.

OSMICO ima Jozko Colja, Samatorca 21.

OBVEŠČAMO

cenjena kulturna društva, sportna društva in druge organizacije, da sprejemamo

BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA

v uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, Trst, ali po telefonu na št. **040-7786333**, od ponedeljka do petka, od 10. do 15. ure in ob sobotah, od 10. do 13. ure,

do 19. decembra

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

**OSMRNICE, UOKVIRJENE OGLASE,
MALE OGLASE, ČESTITKE
in na splošno vsa obvestila**

na uredništvu Primorskega dnevnika,
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure

KINO

BALKANSKA
KOMIČNA
BOMBA

4. TEDEN Z APLAVZI

GATTO NERO
GATTO BIANCO

Emir Kusturica (Jugoslavija 1998)

Do torka, 8. decembra

v kinu ARISTON Trst

informacije tel. 040/304222

ARISTON - 15.30, 17.45, 20.00, 22.20 »Gatto nero gatto bianco«, r. Emir Kusturica.

EXCELSIOR - 16.30, 18.25, 20.10, 22.15 »The opposite of sex«, i. Cristina Ricci.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 19.25, 21.50 »Per caso o per azzardo«, i. A. Martinez, P. Arditi.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Mulan«, prod. Walt Disney.

NAZIONALE 1 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.15 »Al di là dei sogni«, r. Vincent Ward, i. Robin Williams, Cuba Gooding.

NAZIONALE 2 - 15.20, 17.00, 18.50, 20.30, 22.15 »The Avengers - Agenti speciali«, i. Ralph Fiennes, Uma Thurman in Sean Connery.

NAZIONALE 3 - 15.20 »The Last Days of Disco: 17.30, 19.55, 22.20 »Il negoziatore«, i. Kevin Spacey.

NAZIONALE 4 - 15.45, 18.45, 21.45 »Sal-

vate il soldato Ryan«, r. Steven Spielberg, i. Tom Hanks, Matt Damon. Prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 18.45, 20.30, 22.15 »Il fantasma dell'opera«, r. Dario Argento. Prepovedan mladini pod 14. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »The Truman Show«, i. Jim Carrey.

ALCIONE - 15.00, 18.00, 21.00 »La leggenda del pianista sull'Oceano«, r. Giuseppe Tornatore, i. Tim Roth.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, UL. Carducci 8, tel.-fax 040/370301 posluje ob torkih in četrkih, od 16. do 17.30.

ČESTITKE

V petek je slavila VERONICA pri Domju svoj rojstni dan. Obilo sreče, zdravlja in veselja ji zeli prijatelj iz Mackolj.

Danes v Boljuncu slavita prvo obletnico poroke GORAN in ANTONELLA. Da bi vedno tako zdrava in vesela se lepo razumela so zele družin Tripar in Suc.

Privekal je mali IVAN. Z mamico Roberto in očkom Goranom se veselimo Alen, Karin, Tamara, Igor, Verica in Milan.

VLASTA v Lonjerju zivi, in ce prav se to ne zdi ima jih ze devet krat pet. Da bi bilo se vsaj sto let to zeli ji vsa družina, spili bomo caso vina.

V torek, 1. decembra je na fakulteti za arhitekturo v Ljubljani z odliko diplomiral

Igor Volk

Iz srca mu cestitajo

vsi njegovi

Tanji, Danijelu in Marku se je pridružila mala

Nina

Vse naj naj naj jim zelijo

vsi domaci

V Prebenegu, na Brznici, se je povečala družina, Davorin in Patricija imata se enega sina

Mateja

Z njimi se veseli

vsa gasilska družba

Dobrodošel

Ivan

Mami Roberti in očetu Goranu zelimo vse najboljše

Anna, Franco, Gabriella in Andrej

Zdravja, sreče in veselja, naj bo vsaki dan nedelja. Fabio, Goran Marija in Tjasa ostala bos za vedno naša.

ALI SO TVOJI SOSEDJE ZELO GLASNI?

SI ZNAŠ
ZAGOTOVITI
MIREN
POČITEK?Z UPORABO POSEBNIH MATERIALOV
LAHKO IZOLIRAŠ STENE IN SE
ZAVARUJŠ PRED HRUPOM
IZ SOSEDNIH STANOVANJ

PLUTA - STEKLENA VOLNA - MAVČNE KARTONSKE OBLOGE - POLISTIROL - POLIURETAN - KLOBUCEVINA - MELAMINSKA SMOLA - SVINEC so nekateri izolacijski materiali, ki jih lahko uporabis.

TELEFONIRAJ TAKOJ!
SKUPAJ BOMO REŠILI TVOJE PROBLEME

Poleg tega imamo na zalogi velik izbor

ZAROV - TALNIH OBLOG - VODNJAKOV - MIZ - VAZ - PECI - KAMINOV - VRTNE OPREME

Marsich Prefabbricati

TRST - na Rocolu Drž. cesta 202 - III. km

Tel. 040 910806

Urniki: 7.30 - 12.00 in 13.00 - 18.00:

OB SOBOTAH ZAPRTO e-mail: angmars@tin.it

OBVESTILA

KD VESNA s Kriza priredi Miklavžev knjižni sejem, danes, 6. novembra od 10. do 13. in od 16. do 19. ure in jutri, 7. decembra od 16. do 19. ure.

TRZASKA KNJIGARNA obveščamo, da smo danes, 6. decembra odprti zjutraj, jutri, 7. decembra pa z običajnim delovnim urnikom.

SKD GRAD - Bani obvesca, da bo Božična razstava Avguste Mikuz Malalan odprta po sledecem urniku: danes, 6. 12. od 16. do 20. ure, jutri, 7. 12. od 18. do 20. ure, 8. 12. od 16. do 20. ure, 12. 12. od 18. do 20. ure, 13. 12. od 16. do 20. ure. Toplo vabljeni!

OBČINSKA KNJIZNICA V SALEZU in KD RDECA ZVEZDA vabita na MIKLAVŽEV KNJIŽNI SEJEM. Sejem bo potekal do danes, 6. 12. 1998 od 16. do 19. ure v prostorih knjižnice. Vabljeni!

SVEČENISKO BRATSTVO SV. PIA X., ki ga je ustanovil msgr. Lefebvre, v Ul. S. Nicolò 27/A, obvesca, da bo danes, 6. decembra ob 18. uri tradicionalna sv. masa v latinsceni. Rožni venec in spoved, tudi v slovenskem jeziku, pol ure pred maso.

ZSKD obvesca, da bo jutri, 7. decembra 1998 urad zaprt.

ZSSDI obvesca, da bosta jutri, 7. decembra 1998 urada v Trstu in Gorici zaprta.

VASKA SKUPNOST IZ GROČANE - ob priložnosti 90. obletnice postavitve gročanske kapelice bo v torek, 8. decembra 1998 ob 14. uri masa v cerkvi na Pesku. Sledil bo blagoslov kapelice in družabno srečanje v Srenjski hiši v Gročani.

SLOVENSKA PROSVETA v Trstu vabi v Peterlinovo dvorano v Donizetijevi ulici st. 3 na ogled slikarske razstave MIHAELA VELIKONJA. Razstava bo odprta vsak dan od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro do srede, 9. decembra.

VZGOJNO-ZAPOSLITVENO SREDISCE MITJA CUK vabi na prodajno razstavo v prostorih Zadrzne kraske banke na Opcinah od srede, 9. do nedelje, 13. decembra. Urnik: od 10. do 13. ure in od 16. do 19.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovalce naslednje crpalke:

AGIP Milje - Trg Caduti per la libertà
Largo Piave
Drevored Campi Elisi 59
Largo Sonnino 10
Trg Sansovino 6
Sesljan - drz.c. 14
SHELL Rotonda del Boschetto
Ul. Baiamonti 1
Istrska ulica 212

ESSO Largo Roiano 3/5
Općine - cesta 202 (križišce)
Ul. Giulia 2 (pri ljudskem vrtu)

IP Riva O. Avgusta 2
Trg Libertà 3

ERG Ul. Piccardi 46

API Ul. F. Severo 2/5
Ul. Baiamonti 48

TAMOIL Ul. F. Severo 2/3
Nabrežje N. Sauro 6/1
Miramarski drevored 233/1

NOCNE CRPALKE (self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)

AGIP Devin (sever)
Devin (jug)

ure. Sodeluje VDC Duvljce. Toplo vabljeni!

V SREDO, 9. DECEMBRA ob 18. uri bo v prostorih Glasbene sole 55, v Ul. Carli 10/A v Trstu, predstavitev tečaja skupinske glasbe, ki ga bo vodil saksofonist Marco Castelli iz Benetk. Istocasno bo sestanek za sestavo orkestra, ki ga bo vodil pianist Roberto Magris iz Trsta. Srečanja se lahko udeležijo vsi zainteresenti. K sodelovanju v orkestru so vabljeni instrumentalisti pihal in trobil (trobenta, saksofon, trombon, klarinet, tuba itd.). Kandidati bodo opravili kratek test tehnično-instrumentalnega izvajanja s partituro. Namen orkestre je predstavitev samostojnega repertoarja originalne in aranžirane jazz glasbe, nastopanje na raznih koncertnih prizoriščih in snemanje cd-plosce. Za informacije poklicite na tel. st. 040-307309.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 12. decembra na predavanje z naslovom KURDI - ZRTVE ALI TERORISTI? O kompleksnosti kurdskega vprašanja bo govoril kasnikar in predsednik Evropskega urada za manj razširjene jezike BOJAN BREZIGAR. Zacetek ob 18.30. Vabljeni vsi!

SKD IGO GRUDEN pod pokroviteljstvom Zadrzne kraske banke in v sodelovanju s Krasko gorsko skupnostjo, Obćino Devin-Nabrežina in ZSKD vabi na ogled VII. razstave kamnitih izdelkov KAMEN... Razstava bo odprta do nedelje, 13. decembra v Kamnarski hiši v Nabrežini center st. 158. Urnik: ob delovnikih od 17. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 12. in od 15. do 20. ure.

KD LONJER-KATINARA v sodelovanju z ZSKD prireja SKLOP SREČANJ IZDELOVANJA ROCNIH DEL za odrasle. Prvi dve srečanja bo vodila Magda Tavcar, v torek, 15. in v petek, 18. decembra 1998 z začetkom ob 19.30 v lonjerskih društvenih prostorih. Če se srečanj mislite udeležiti, poklicite Vesno (tel. 040-910850 ob urah kosila) ali v urad ZSKD (tel. 040-635626).

ZSSDI obvesca, da bo pisni del natečaja za delovno mesto uradnika v sredo, 16. decembra 1998 s pricetkom ob 17. uri na DZL F. Prešeren, Str. di Guradiella 13/1 v Trstu.

TRZASKA KNJIGARNA, Ul. sv. Franciska 20, obvesca obiskovalce da je v teku v decembru PROMOCIJA SLOVENSKE KNJIGE.

ZIMOVANJE V KRANJSKI GORI od 26. decembra 1998 do 2. januarja 1999 za otroke od 6. do 18. leta prireja Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel Trst v domu Centra za solske in obsolske dejavnosti. Vpisovanje in informacije vsak dan od 9.00 do 18.30 v Ul. Ginnastica 72, tel. st. 040-573141 ali 040-573142.

KRUT nudi članom individualne in ali skupinske vaje proti bolečinam v vratu in hrbtenici. Informacije na sedežu krožka, Tel. st. 040-360072.

KRUT-ova ambulanta deluje za člane od ponedeljka do petka po dogovoru. Informacije na tel. st. 040-360072.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta in nonota

Valeria
Mayerja

se zahvaljujem vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti.

SVOJCI

Trst, 6. decembra 1998

Zapustila nas je naša draga

Emilia Vich
vd. Zerial

Zalostno vest sporočajo hči Sonia, zet Mario, nečakinja Barbara in drugo sorodstvo

Pogreb bo jutri, 7. decembra ob 12.20 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v cerkev sv. Jerneja na Opcinah.

Trst, 6. decembra 1998

(Pogrebno podjetje

Ul. Torrebianca 34)

Ob izgubi drage mame izrekamo Sonji in družini obcuten sozale

sodelavci
Mediachema

Ob izgubi drage mame izrekamo iskreno sozale Sonji in družini

bivsi kolegi
ZIT in TCT

Ob smrti drage mame izreka Sonji in svojem obcuten sozale

Adriano Sosić
z družino

Ob težki izgubi drage mame sočustvuje s Sonjo

Aleksander Rustja
z družino

Kolektiv Friulexport in Globex izreka kolegici Barbari najgloblje sozale ob izgubi drage none

ZAHVALA

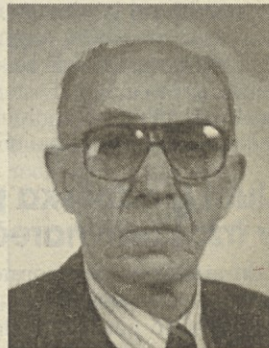
Ob boleci izgubi naše ljube

Irene
Vatovec

izrekamo zahvalo pevcem MePZ Primorsko iz Mackolj za zapete pesmi in vsem, ki ste nam ustno in pisno izrekli sozale ter pospremili Ireno na zadnji poti.

Zalujoca mož Lucijan
in hči Aleksandra
z MitjoCezarji, Mackolje,
6. decembra 1998

Zapustil nas je naš dragi

Lovrenc
Strain

Zalostno vest sporočajo zena Olga, hči Ada z Armandom in sin Aldo z Doriano ter vnuki Ivan, Erik, Carolina in Marlen

Pogreb bo v torek, 8. decembra ob 10. uri iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v dolinsko cerkev. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Dolina,
Cologno Monzese,
6. decembra 1998

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob smrti Lovrenca Straina se zalovanju pri-
družuje

družina Sik

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Elivie Komar
por. Žerjal

se iskreno zahvaljujemo zdravnici Zaramelli, osebu medicinskega oddelka na Katinari, cerkvenemu zboru, zboru upokojencev, zupniku Voncini, nosilcem krste, darovalcem cvetja, sorodnikom, prijateljem in vasčani, ki so pocastili njen spomin.

SVOJCI

Boljunec,
6. decembra 1998

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Marije Brišćik
vd. Škamperle

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pocastili njen spomin in jo pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala g. zupniku, cerkvenemu pevskemu zboru, MoPZ Vasilij Mirk, nosilcem in spremljevalkam krste, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene.

SVOJCI

Prosek,
6. decembra 1998KRZMARSTVO
FRANCETICH

Kolekcije 98-99 krzna in novosti

Ženske in moške pletenine - 100% kašmir

Nerc - samec	od	3.300.000 lir
Nerc - samica	od	3.900.000 lir
Kanadski svizec	od	1.350.000 lir
Lisica	od	1.750.000 lir
Tričetrtinski plašči iz mikrovlačen (notranjost zajec)	od	440.000 lir

TAX - FREE

TRST, ul. Mazzini 22 - Tel 0039/040/639259

NOVICE

Solidarnostna pobuda v Ronkah

Na pobudo združenja "Girotondo" (Vrtljak) so v Ronkah pripravili niz pobud katerih izkupicek bodo namenili za ureditev in opremo ludoteke v oddelku za dnevne bolnike v bolnišnici "Burlo Garofalo" v Trstu. Na prireditve so se v Ronkah dobro pripravili, saj je v programu kar vrsta glasbenih nastopov, nastopov plesnih skupin, razstav itd. Prireditve so se začele že sinoci. Pobuda se bo sklenila danes s "FolkFestom". Večje prireditve se bodo odvijale v telovadnici "Armando Filiput" ter v sotoru, ob omenjenem objektu.

Jutri gledališka predstava v tržaškem narečju

"Udrai nel mar che mormora", je naslov jutrisnje predstave (ob 20.30) tržaškega gledališča "Gruppo triestino per il dialetto" in "La Contrada" v Kulturnem domu. Gre za predstavo v tržaškem narečju, na besedilo znanih avtorjev Carpinteri in Faraguna in v režiji Mimma Lo Vecchia, ki ozivlja stare zgodbe in mite o Trstu in ljudeh v njem v času Avstro-Ogrske.

Predstavitev zbornika

Združenje Darko Bratina«in organizacijski odbor Mednarodnega kongresa o ljudskih izročilih pripravljata v naslednjem tednu predstavitev zbornika o zadnjem (letošnjem) kongresu, ki je bil v Gorici 29. avgusta in ki je bil posvečen spominu senatorja Bratine. Zbornik bodo predstavili v četrtek, 10. decembra, ob 17.30 v Državni knjižnici v Mameljevi ulici.

**SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE**

FRAN MILCINSKI

BUTALCI

Priredba in režija JASA JAMNIK
Danes, 6. decembra, ob 17. uri
v KD A. Budala v STANDREZU

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

MALA CECILIJANKA

Revija otroških
in mladinskih pevskih zborov

Torek, 8. decembra 1998, ob 16. uri
Velika dvorana Kulturnega centra Lojze Bratuž

GORICA / POKRAJINSKI KONGRES SSK

V ospredju zaščitni zakon in enotno zastopstvo

*Govor tudi o šolski problematiki in volilnih zavezništvi
Zavzemanje za bolj odločno in vidno vlogo stranke*

Stranka slovenske skupnosti se pripravlja na deželni kongres, ki bo ob koncu prihodnjega tedna v Trstu. V tem okviru je bil v petek zvečer v Gorici, komorni dvorani KC "Lojze Bratuž", pokrajinski kongres stranke, ki se je sklenil z izvolitvijo novega pokrajinskega sveta ter delegatov za deželni kongres.

Zasedanje, ki se je začelo z uvodnim poročilom pokrajinskega predsednika dr. Stefana Bukovca je bilo izrazito delovnega značaja. Dveurna razprava je pokazala predvsem kje čevlji zuli in nakazala možne izhode iz trenutnega stanja, ki odraža določeno krizo, ki je organizacijske narave (stranka ima konsenz, kar so potrdile tudi zadnje upravne volitve, primanjkuje pa ljudi, ki bi

konkretne stvari tudi izvajali), kar nekaj posegov pa je izrazilo dvome o dosedanjih usmeritvi stranke, o volilnih povezavah ter predloge o potrebi, da se stranka v prihodnje določneje in predvsem bolj vidno opredeli do najbolj pomembnih vprašanj skupnosti, zlasti pa do vsebine zaščitnega zakona.

S tega vidika je torej v prihodnje pričakovati določen zasuk, oziroma zaostritev stališč.

Pokrajinski tajnik Ales Figelj, ki je shematsko prikazal dogajanje na političnem področju od zadnjega kongresa (1.2.1997), se je zlasti zauzstavil ob analizi volilnih preizkušenj in odnosov,

oziroma koalicijskih povezav z drugimi strankami in gibanji, ki so bile na krajevni ravni zelo uspešne za stranko, manj pa na deželni. Pozitivno je ocenil delovanje izvoljenih predstavnikov v Krminu in ozivljanje slovenske prisotnosti v Trzinu ter prijaznejše ozračje v Gorici, na kar je nedvomno vplivala pozitivna vloga dveh kulturnih domov v mestu.

Stranka pogreša tesnejšo povezavo in sodelovanje s senatorjem Volčicem.

Nekaj samokritičnih mnenj je v uvodnem posegu izrekel pokrajinski predsednik dr. Bukovec, ki je dejal, da se je stranka v tem obdobju, tudi sprico

razmer, ukvarjala bolj sama s sabo in premalo navzven, v odnosih do drugih komponent manjšinske skupnosti in do večine. Tako recimo ni bilonobenega napredka glede ureditve odnosov znotraj manjšine.

V dolgi in razčlenjeni razpravi je sodelovalo več kakor ducat razpravljalcev, ki so obravnavali različna področja. V ospredju so bila načelna vprašanja glede vsebine zaščitnega zakona (nobenega popustanja!), reforme solstva, volilnih povezav, notranje organiziranosti in povezanosti predstavnikov stranke na vseh nivojih, ureditve vprašanj glede skupnega zastopstva ("v Rimu smo ponudili naravnost smešno predstavo") Nekateri od razpravljalcev (Corsi) pa so opozorili na potrebo, da stranka namenijo več pozornosti gospodarstvu in odpiranju dialoga z vsemi, ker je to bistvo politike, drugi pa (Mara Černic) o večji vlogi in možnostih delovanja mladih, za kar je menda v stranki doslej bilo premalo prostora.

Vprašanje odnosov s Slovenijo je bilo le bežno omenjeno.

Na kongresu ni bilo predstavnikov drugih strank niti organizacij. Foto Bumbaca.

RURALIA

Bogata ponudba živilskih izdelkov

Včerajšnji dan je na živilskem sejmu Ruralia minil v znamenju dveh posvetov - okroglih miz. Strokovnjaki z različnih področij so razpravljali o umestnosti da se uvede enoten (in skupen) zaščitni znak tako za zaščito kakovostnih vin, kakor tudi za zaščito tipičnih kmetijskih izdelkov. Posvetovanje sta priredila Ustanova za sejemsko prireditve in Združenje Konzorcijev za zaščito vin z geografskim poreklom (DOC). Na drugi okrogli mizi pa so razpravljali o zapleteni problematiki izdajanja potrdil o kakovosti prehranskih izdelkov.

Poleg "strokovnega" dela prireditve se je na sejmu dogajalo marsikaj. Obiskovalci so lahko (brezplačno) poskusili različne pridelke in izdelke tako iz nase dezele, kakor iz drugih italijanskih pokrajin. Marsikdo se je seveda odločil tudi za nakup ob upoštevanju, da je do praznikov samo še nekaj tednov. Sejem bo seveda odprt tudi danes od 10. do 20. ure; ko bodo obiskovalcem ponujali tipične pridelke iz Kranjske. Ob 9. uri bo v konferenčni dvorani posvet o ovrednotenju medu s posebnim ozirom na specifične vrste.

MARTELLANI

GORICA, Korzo Verdi 91

ZADNJI DNEVI RAZPRODAJE

ZARADI ZAPRTJA TRGOVINE

PRODAMO VSE BLAGO S POPUSTI

od 50 do 80%

metrsko blago za oblačila, poročne obleke in stanovanjsko opremo

Ponudba Takojšnji popust expert

Neverjetni popusti na najboljših znamkah

RIA VEZ

GORICA expert

omnitel
telecomunicazioni cellulari

Ul. Crispi 15, Ul. Mazzini 1, - Tel. 0481/535471 - 531937 - Fax 0481/532268

ŠOLE / TISKOVNA KONFERENCA NA POKRAJINI

Reorganizacija - še nobene odločitve

Brandolin in Campo pojasnila dosedanji potek dejavnosti - 14. t.m. spet seja komisije

Do konca decembra bo koordinacijska konferenca za preureditev solske mreže izdelala predlog za Gorisko in ga poslala na Deželo. Prva plenarna seja, kjer bodo sprejeli konkretne odločitve, bo predvidoma že 14. decembra. Ob približevanju tega roka se, razumljivo, množijo protesti in resolucije v korist ali proti nakazanemu združenju, ceprav doslej ni bila sprejeta še nobena odločitev. O tem bo odločala komisija, ki formalno deluje od konca oktobra, odločali pa bodo tudi v krajevnih ustanovah, ki so dolžne skrbeti za materialne pogoje delovanja sol na njihovem območju.

Ob predvidenih spremembah - ceprav naj bi reformo izvajali postopoma in naj bi se v celoti uresnicila v letu 2000 - je bilo pričakovati različne reakcije. Na take in drugačne odzive sta včeraj z daljšim pojasnilom javnosti skusala odgovoriti predsednik Pokrajine Giorgio Brandolin in solski skrbnik dr. Vito Campo, ki sta sklicala novinarsko konferenco.

Predsednik pokrajine je pojasnil dosedanji postopek tako glede metodologije dela pa tudi glede zbiranja informacij in predlogov. Goriska pokrajinska uprava dela na tem področju od začetka letosnjega leta in je doslej naredila veliko. "Predvsem pa so imeli vsi subjekti s solskega področja možnost, da aktivno sodelujejo", je poudaril predsednik in pojasnil, da so v komisiji najprej opredelili smernice

in cilje in določili tudi pravilnik (poslovniki) dela komisije same. V tem pogledu je Goriska pokrajina pred drugimi v deželi in bo v predvidenih rokih predstavila nacrt.

Govor je bil nadalje o pristojnosti posameznih ustanov, oziroma služb.

Solski skrbnik dr. Vito Campo je poudaril pomen metodologije dela in poudaril, da so bili vsi zavodi izrecno povabljeni, da predstavijo predloge in priporočila, opozoril pa na nujnost, da se vprašanje reforme obravnava z novim pristopom ("Vsi moramo zavestno poglobiti kulturo avtonomije").

Nekaj splošnih smernic o tem, kako naj bi iz-

gledala solska mreža v pokrajini je nanizal predsednik Brandolin, poudaril pa, da ima končno besedo pri tem prav organizacijska konferenca. Glede reorganizacije sol s slovenskim učnim jezikom je na specifično vprašanje odgovoril, da caka da se mu dostavijo konkretni predlogi, da je seznanjem z različnimi pogledi glede ureditve mreže obveznih sol, medtem ko naj bi na področju višjih srdnjih sol z dosedanjih treh polov, nastala dva. Tako predsednik kakor solski skrbnik pa sta poudarila, da zakon izrecno predvideva tudi možnost, da se za manjšinske sole, na tem področju ohrani sedanje stanje.

SEJEM / ODPRT BO DO TORKA

Danes množičen obisk na Andrejevem sejmu

Živahno je bilo že včeraj

Nekoliko ladno in zoprn zimsko vreme je včeraj motilo začetek tradicionalnega Andrejevega sejma, kljub temu so zabeležili živahen obisk. Pravo množico obiskovalcev pričakujejo danes, ko bo dovolj priložnosti za nakupe, saj je razgrnjenih okrog 250 stojnic, otroci (pa tudi starejši) bodo lahko izbirali med skoraj osemdesetimi zabavišci. Krošnjariji bodo stojnice pospravili v torek, zabavišca pa bodo ostala do prihodnje nedelje. (Foto Bumbaca).

NASTOP GIANNIJA RIJAVCA IN NJEGOVH FANTOV

"Across the border" z Rijavcem presegel mejo

Koncert je bil v petek v priredbi Kulturnega doma in zadruge Maja

Gianni Rijavec bi lahko primerjali italijanskim pevcem, po eni strani Ronu, po drugi strani pa Paolu Con-teju. Vladimir Cadez pa je podoben Bocelliju. To je ocena, ki jo je na petkovem koncertu, v okviru niza pobud "Across the border", izrekel glasbeni kritik Giuliano Almerigogna. Koncert se je odvijal pod geslom "Gianni in prijatelji", v petek zvečer.

Tokrat so na odru Kulturnega doma nastopili pevci iz Nove Gorice in priznati je treba, da so se vsi nastopajoči dobro izkazali in dokazali, da zna biti tudi slovenska popevka privlačna in zanimiva.

Najprej je nastopil Big ben quartet (Cadez, Kokosa, Voje in Rijavec). Nato se je predstavil Gianni Rijavec z zenskim triom (Vanja Cencic, Patricija Rijavec in Tina Bole) ter predstavil najbolj znane popevke iz trinajstletne kariere. V posebni točki je predstavil zadnjo kaseto "Sentimenti".

Posebno vzdušje se je ustvarilo, ko je na oder stopila tudi avtorjeva mama Mara Rijavec ter skupaj s sinom zapela "Iz truda bo pognal rdeči scet".

"Across the border" je tokrat tudi dejansko prekorčil mejo, je v pozdravnem nagovoru poudaril v imenu organizatorjev Igor Komel. Teznja je, da bi tudi s takimi prireditvami prepoznali slovensko ustvarjalnost na področju lahke glasbe. Izbira ansambla je bila glede tega kar se da posrečena. (Foto Bumbaca).

Vse najboljše

Mara!

Devetdeset je veliko, ampak rojstnih dnevo ni nikoli dovolj!

NA ZDRAVJE!

Tomsici in Ursici z vsemi ostalimi

PRIREDITVE

KD SKALA Gabrje vabi danes, 6. decembra, ob 18.30 na miklavževanje. Prireditve bo na sedezu društva.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi silvestrovanje, 28. decembra v gostišču Al fogolar v Gaglianu. Zagotovljen avtobusni prevoz, silvestrova večerja z vključeno pijačo, vesele vize godbenika Silva, nagrajevanje jubilarov in nastop skupine »Old Babe Girls«. Vpisovanje pri poverjenikih in na sedezu do 9. decembra.

SKUPINA MLADIH DRUŽIN prireja družinsko silvestrovanje v telovadnici KC L. Bratuza. Na programu so ob preprosti pastasuti igre za male in velike ter ples in zabava ob zvokih domače glasbe. Družine, ki želijo v prijateljskem vzdušju pričakati prihod novega leta, naj se prijavijo do 12. decembra na tel. 0481-536313 in 0481-530063.

OBVESTILA

URADI v ulici Malta (SKGZ, ZSKD ter ZSSDI) bodo jutri, 7. decembra 1998 zaprti.

KNJIŽNICA D. FEIGEL bo jutri, 7. t.m. zaprta.

SPDG - smučarski odsek bo 10., 17., 24. in 31. januarja priredil tečaj smučanja in deskanja (začetni in nadaljevalni), 7. februarja pa bo društvena tekma. Prijave za tečaj in avtobus na sedezu društva ob sredah od 11. do 12. ure in četrtek od 19. do 20. ure.

CICIKLUB v Sovodnjah sporoča, da so otroške delavnice vsak ponedeljek od 16. do 17.30. Vabljeni so otroci iz vrta in osnovne sole.

ČESTITKE

V Doberdobo slavi danes 70-rojstni dan Jozef Gergolet - Servo. Da bi petja še dolgo ne opustil in se z nami še dolgo veselil mu želijo člani moskega pevskega zbora Jezero.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine od 28. novembra do 4. decembra 1998.

RODILI SO SE: Julian De Caro, Riccardo Vida, Matija Cubrilo.

UMRLI SO: 88-letni Emilio Braini, 81-letni Bruno Giurco, 73-letni Celso Macor, 91-letna Giustina Bosa, 75-letni Salvatore La Pasquala, 76-letna Francesca Krizanec, 58-letni Aldo Andaloro, 80-letna Hilda Brandner, 78-letni Eduardo Flaumene, 86-letna Giovanna Vetrih, 79-letna Giuditta Clemente, 79-letni Vittorio Olmi, 65-letni Giancarlo Bertoldo, 89-letna Alda Visintin, 57-letni Lorenzo Di Biaggio, 71-letni Aldo Fontanini, 70-letna Domenica Maur, 75-letni Bruno Comino, 49-letna Marina Ambrosi, 81-letni Egidio Borsi.

OKLICI: solski tehnik Roberto Damato in delavka Silvana Patrizia Iliv.

POGREBI

Jutri: ob 11. uri Teresa Klavcic vd. Matesig iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče.

PRISPEVKI

V spomin na Ivana Sirka darujejo sosolci in prijatelji milijon 100 tisoč lir za Sklad Mitja Cuk.

4. decembra je minila 22. obletnica smrti Borisa Mizerita. V spomin daruje žena Ivica z otroki 100 tisoč lir za KD Briski grič.

Abrahamovci iz Sovodenjske občine darujejo 310 tisoč lir za društvo krvodajalcev iz Sovodenj.

Danes praznuje 70. rojstni dan nono

Pepe

vse najboljše mu zelimo

vsi domači

KINO

GORICA

VITTORIA 1 15.20-17.00-18.45-20.30-22.15»The avengers«. I. Uma Thurman in Sean Connery.

VITTORIA 3 15.15-17.30-20.00-22.30»Gatto nero, gatto bianco«. Rez. E. Kusturica.

CORSO Rdeca dvorana: 15.30-17.45-20.00-22.15»Al di là dei sogni«.

Modra dvorana: 16.00-18.00-20.00-22.00»Matrimoni«. I. Diego Abatantuono in Francesca Neri.

Rumena dvorana: 16.00-18.45-21.45»Il negoziatore«. I. Samuel Jackson in Kevin Spacey.

TRŽIC

EXCELSIOR 15.30-17.45-20.00-22.15»Radiofreccia«.

COMUNALE 16.00-18.00-20.00-22.00»Gatto nero, gatto bianco«.

CEDAD

RISTORI 17.30-21.00»Radiofreccia«. I. Ligabue.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, Trg S. Francesco 4, tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

S. ANTONIO, Ul. Roma-na 147, tel. 40497.

Ob smrti dragega

Paola Bertinazzija

bi se radi zahvalili vsem, ki ste ga z molitvijo in cvetjem ter v tako množicnem številu pospremili na zadnji poti; posebno pa bi se zahvalili vsem, ki ste nam bili ob strani v težkih trenutkih.

SVOJCI

Ronke,
6. decembra 1998

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so na katerikoli način sodelovali z nami ob izgubi dragega

Cvetka Pahorja

svoji

Jamlje, Devin,
6. decembra 1998

MIKLAVŽ / OB SPOŠTOVANJU STARODAVNEGA OBIČAJA

Dobri striček je obiskal otroke po domovih - Obisk pri malčkih ŠZ Dom, včeraj popoldne pa v KC Lojze Bratuž

Miklavž je imel v tem tednu veliko dela, saj je svoj obhod po domovih in društvih začel že sredi tedna, v petek in včeraj pa je komaj uspel opraviti vse načrtovane in ne-načrtovane obiske.

Ze v sredo se je mudil v Kulturnem domu na povabilo ZSKD in SZ Dom, oziroma sekcije za ritmiko. V veliki dvorani ga je pričakalo nad šestdeset otrok in veliko staršev, ki so si z zanimanjem ogledali nastop

najmlajših in članov skupine "show dance". Prikazali so sest telovadnih plesov, ubranih na jesensko-zimsko sezono, oziroma zivalski svet (na sliki - Bumbaca - je prizor pingvinov). Nastopajoče je za nastop pripravila Damijana Čescut ob sodelovanju Mije Čescut. Miklavž je vse otroke obdaroval.

Včeraj popoldne pa je Miklavž obiskal otroke v KC "Lojze Bratuž". Tudi tam so mu pripravili sprejem z

igrico Sveti Miklavž Franke Ferletić v režiji A. Cernic. Nastopila je baletna skupina (v vlogi hudčikov) ter skupina DoMiSol, ki sta jo pripravili Marja Feinig in Damijana Čescut, medtem ko sta se z baletno skupino trudili Kristina Di Dio in Natasa Sirk. Sicer pa so pri predstavi sodelovali se P. Bertolini (scena) N. Klanjscel (luci) in Nezica Cernic (kostumi). Ob zaključku je sv. Miklavž razdelil darila. (Foto Bumbaca).

GOSPODARSTVO / ISKANJE SKUPNEGA IMENOVALCA

Udejanjiti možnosti je naloga politike

Tako meni guverner Fazio, ki spet opozarja na potrebo po »reviziji socialne države«

RIM - Okrog relansiranja gospodarske rasti in odpravljanja brezposelnosti se je začel živahen dialog, v katerem sodelujejo vlada, centralna banka in industriji. Enotni so si namreč o tem, da je Italija na krizpotju: ali ji bo uspelo relansirati razvoj, ali pa bo se naprej stopicala na mestu.

Manj enotnosti pa je pri odgovoru na vprašanje, kdo izmed te trojice mora narediti prvi korak. Predsednik vlade Massimo D'Alema je v petek iz Catanie pozval industrije oziroma podjetnike, naj imajo več poguma, naj več tvegajo, kajti »zdaj je trenutek za investiranje«. Odgovor Confindustrie je bil takojšen in pritrdilen, industriji so pripravljeni na izziv, vendar pod enim pogojem: prej je treba ustvariti ugodne pogoje, oportuniti, da bi se obnovila klima zaupanja. Za industrije se lahko to zaupanje ustvari samo s konkretnimi posegi, med katerimi je na prvem mestu znižanje davčne in prispevne ravni. »Ce bo do teh pogojev prišlo in ce bo država ohranila stabilno vodstvo, potem se bodo podjetniki odzvali v polni meri,« je izjavil podpredsednik Confindustrie Carlo Callieri.

Potencialnosti za zagon »podjetja Ita-

lija« obstajajo, je potrdil tudi guverner Banke Italije Antonio Fazio, ki pa opozarja, da si mora zdaj, ko je presežena emergencna faza, politika prva naložiti »zahtevno nalogo, da se možnosti spremenijo v dejstva«. Fazio opominja vlado, da si mora za glavni cilj zastaviti dvig ravni zaposlenosti, kar pa ne bo mogoče brez zvisanja kompetitivnosti italijanskega proizvodnega sistema. Kompetitivnost je v prvi vrsti vezana na ceno dela, na znižanje davčnega pritiska in na relansiranje javnih investicij, je dejal Fazio in znova opozoril na potrebo po »reviziji socialne države«, saj rastoča teža pokojninskega sistema nevarno obremenjuje javne račune.

Na potrebo po reformi welfare oziroma nove reforme pokojnin je včeraj opozoril tudi Mednarodni denarni sklad (FMI), ki opozarja, da utegne nadaljevanje nizke gospodarske rasti brez ustreznih korekcij povzročiti zlom pokojninskega sistema. Kljub že izvedenim reformam, dodaja predstavnik FMI Tanzi, je ostalo breme države se zelo veliko in bo v nekaj letih spet nezadržno raslo.

MELBEURNE, RIM - »Ce bi na referendumu o volilnem zakonu zmagal »da« z veliko večino glasov, potem bi morali razpustiti parlament in razpisati nove volitve, kot se je zgodilo po volilnem referendumu iz leta 1993.«

Tako je povedal predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro, ko se je včeraj pogovarjal z novinarji na letalu, ki ga je peljalo v Melbourne na večdnevni uradni obisk v Avstralijo. Resnici na ljubo je kmalu potem iz kvirinala prišel demanti, češ da je predsednik govoril izključno o tem, kar se je zgodilo po volilnem referendumu v letu 1993, toda Scalfarove besede so medtem že vzbudile plaz reakcij predstavnikov domala vseh pomembnejših

političnih strank.

Voditelj Levih demokratov Walter Veltroni je dejal, da bi po referendumu parlament moral odobriti nov volilni zakon, nakar naj bi razpisali volitve. Drugačnega mnenja pa je levi demokrat Claudio Petruccioli, po mnenju katerega bi pozitiven izid referenduma ne smel imeti nikakih učinkov na dolžino mandata dobe parlamenta.

Petrucciolijeva izvajanja je treba povezati z dejstvom, da gre za enega izmed predstavnikov odbora za volilni referendum. Mnogi člani tega odbora so namreč razumeli Scalfarove besede kot nekakšno opozorilo ustavnemu sodišču, naj pri razsojanju o izvedljivosti referenduma upoš-

teva tudi posledice, ki bi jih le-ta imel v italijanskem političnem življenju. Tako jih je razumel tudi podtajnik Ljudske stranke Dario Franceschini, ki je ob tej priložnosti pozval pobudnike referenduma, naj pomislijo na destabilizacijske posledice svoje akcije; tako jih je razumel tudi načelnik skupine Nacionalnega zvezništva v senatu Giulio Macerati, ki jih je prav zaradi tega negativno ocenil kot neprimerno vmešavanje v delovanje najvišje sodne oblasti v državi.

Zanimivo pa je, da so drugi razumeli Scalfarovo izjavo čisto drugače. Voditelj Krščanske demokratske centra Pierferdinando Casini je namreč v Scalfarovih be-

sedah videl spodbudo k razpisu referenduma, po uspehu katerega naj bi razpisali predčasne parlamentarne volitve. Voditelj SKP Fausto Bertinotti pa je ocenil, da bi morale volilno reformo čim prej vzeti v roke stranke v parlamentu.

Pristavimo naj, da je državni poglavar v svojem pogovoru z novinarji na letalu za Melbourne omenil tudi to možnost. Poudaril je, da bi morala volilno reformo odobriti zelo široka parlamentarna večina podobno kot ustavne reforme. Scalfaro se je zavzel tudi za neposredno izvolitev predsednika republike in ni zavrnil predloga nekaterih, da bi sam sebe nasledil.

POLITIKA / RAZLIČNA MNENJA STRANK

Po referendumu predčasne volitve?

Na to možnost opozoril predsednik Scalfaro

KOROŠKA / SEMINAR URADA ZVEZNEGA KANCLERJA

Prednosti dvojezične vzgoje

Otroci v dvo- ali večjezičnih vrtcih in šolah hitreje napredujejo

CELOVEC - Dvo- in večjezična vzgoja v otroških vrtcih za otroka nikakor ni dodatno breme, modelski poskusi in praksa v najrazličnejših državah Evrope in Amerike celo dokazujejo, da takšna vzgoja pospešuje kognitivne sposobnosti teh otrok v primerjavi z enojezičnimi. To je bila skupna glavna izpoved uglednih referentov iz Nemčije in Avstrije na dvodnevem seminarju na temo večjezični otroški vrtci, ki se je v petek začel v pocitniškem naselju avstrijske sindikalne zveze v Hodišah na Koroškem.

Udeležence seminarja so v imenu prirediteljev pozdravili vodja ustavne službe pri uradu zveznega kanclerja na Dunaju Christa Achleitner, nadzornica za večjezične otroške vrtce na Gradiščanskem Korneelia Binting ter namestnik direktorja urada koroške deželne vlade Karl Anderwald. Prireditve so se mdr. udeležili tudi zastopniki manjšinskosolskega oddelka pri deželnem solskem svetu za Koroško ter predsedniki osrednjih političnih in kulturnih organizacij

koroških Slovencev.

Glavni referent prvega dne Henning Wode iz Kiela v Nemčiji je se posebej opozoril, da so pogoji za uresničitev večjezičnih izobraževalnih modelov v Evropi, začeni pri otroških vrtcih, ugodni kot se nikdar. Tako nacionalne vlade kot tudi evropske in mednarodne institucije in ustanove izrecno podpirajo pospeševanje večjezičnosti na vseh področjih in so zato pripravljeni dati na razpolago tudi znatna finančna sredstva. Poudaril pa je, da modeli dvo- in večjezične vzgoje niso popolnoma prenosljivi, zato jih je treba prilagoditi spremenjenim okoliščinam.

Razprava o dvojezičnih otroških vrtcih je na Koroškem dosegla svoj višek, potem ko so v zadnjih mesecih občinski sveti v petih dvojezičnih občinah odklonili ustanovitev dvojezičnih skupin v javnih občinskih vrtcih. Nato so manjšinske organizacije zahtevale ureditev tega vprašanja preko deželnega zakona za dvojezične otroške vrtce, kot npr. že obstaja na Gradiščanskem. V nasprotju z Gradiščanskim pa koroški deželni politiki ureditvi v obliki javnih vrtcev nasprotujejo ter zagovarjajo ustanovitev zasebnih vrtcev za slovensko narodno skupnost.

(Ivan Lukan)

ZGONIK / ZA MIKLAVŽA

ZKB obdarila šolo 1. maj 1945

Prijetna slovesnost ob predaji televizorja Zadrúžne kraške banke

Zadrúžna kraška banka je poskrbela, da se je Miklavž spomnil tudi zgoniske šole. Ravnatelj banke Branjnik je namreč v petek izročil otrokom in učiteljicam šole 1. maj 1945 nov televizor: sola žal ni razpolagala s sredstvi, da bi si nabavila televizijski sprejemnik in tako ji je priskočila na pomoč Kraška zadrúžna banka. Na krajši slo-

vesnosti se je predstavniku slovenskega bančnega zavoda zahvalila didaktična ravnateljica Castellani, sledil je kratek glasbeni nastop učencev III. razreda, otroci IV. so predstavili pesem o Miklavžu, solarji V. razreda pa so prebrali svoje spomine na darežljivega svetnika in končno je solski zbor zapel se dve priloznostni pesmi.

JUBILEJ / VSE LETO VRSTA PRIREDITEV

Z nedeljsko prireditvijo v Zgoniku višek proslav 20-letnice zborov Vesela pomlad

TRST - Letosnje leto je potekalo pri openskih zborih Vesela pomlad v znamenju dvajsetletnice. Vse večje prireditve, od Dneva družine preko praznika Poj, plesi, igranj in se kaj, Poletnih pevskih tednov, Koncerta zborov in družabnega programa v Zgoniku do odmevnega celovečernega koncerta mešanega pevskega zbora Resonet, so se odvijale pod geslom »20 let petja«. Jubilejno leto pa bodo openski zbori zaključili v nedeljo, 13. decembra z Večerom srečanja s pesmijo in s prijatelji petja v zgoniskem sportno-kulturnem centru. Prireditve, ki se bo pričela ob 18. uri, bodo oblikovale vse pevске skupine društva Vesela pomlad. Najmlajši pev-

ci in pevke pripravljajo pod vodstvom Martine Batic sopek igrivih otroških pesmic, pevke mladinskega zbora pa splet ljudskih, umetno prirejenih pesmi in tržaskih plesov pod vodstvom Franca Pohajaca, Mirjam Brajkovic, Martina Vremca in Egon Taucerja ter za družabni del sklop razvedrilnih pesmi z Matejko Bukavec. Prislunhili bomo tudi dekliskemu vokalnemu tercetu Ver Laetum in mešanemu pevskega zboru Resonet. Po krstnem koncertu te pevske skupine se zdaj veselimo se novega rojstva, ki ga najbolj neposredno doživlja zborova dirigentka Aleksandra Pertot. Prav zaradi njene časne odsotnosti se zbor pripravlja na nedeljsko slavlje pod vodstvom Franca Pohajaca. Slednji pa s to zadolžitvijo se ni izcrpal vseh svojih moci. Pod njegovim vodstvom so se z namenom, da tudi sami počastijo okrogli jubilej, zbrali nekateri pevci in pevke, ki ob ponovnem druženju pri pevskih vajah tudi obujajo spomine na leta petja pri Veseli pomladi. Tu je njihove prve korake v pevski svet usmerjal prav zborovodja Franc Pohajac, ki je tudi dal pobudo za ponovno pevsko snidenje. In zakaj bi se v petju ne preizkusili tudi stari pevci? Zamisel zborovodkinje Zdenke Krizmančič o priložnostnem pevskega zboru so nekateri stari vzeli zares in se na svečani dogodek že dalj časa zelo vestno pripravljajo. Radi bi namreč tudi sami pokazali, kaj jim pomeni petje. Vsi zbori bodo poleg samostojnih nastopov na nedeljskem koncertu izvedli tudi skladbo Rast v bodoče dni, ki jo je na besedilo Alojza Kocjancica za to priložnost uglasbil dolgo-

letni sodelavec zborov Vesela pomlad, skladatelj Ivan Florjanc. Koncertni del večera bo povezoval Zvonko Vidau s projekcijo niza diapozitivov, ki jih je izbral iz svoje bogate zbirke prav v ta namen.

Družabni del večera bodo oblikovali pevci sami s sklopom razvedrilnih pesmi ter harmonikarji Egon Taucer, Borut Vidau in Zoran Lupinc.

Na ogled bo tudi razstava fotografij iz dvajsetletne zgodovine zborov Vesela pomlad, ki bo postavljena kot ozadje in scena na prireditvenem prostoru. Slednja bo pravzaprav le del obsirnejše razstave, ki si jo bomo lahko ogledali v prostorih openskega Marijanisca do konca decembra.

Svojo dvajsetletno pevsko dejavnost bodo zbori Vesela pomlad prikazali tudi v dveh brosurah. Prva bo zajemala izčrpen opis dvajsetletnega pevskega delovanja, ki ga bo dopolnjevala zbirka fotografij iz bogatega društvenega arhiva, v njej pa bomo tudi prebrali, kaj mislijo o petju in pevski kulturi in kaj nam povedo o svojih izkusnjah iz prvih pevskih let nekateri nekdanji pevci in pevke Vesele pomladi. Druga, izčrpnjša brošura, pa bo bolj tehnične narave. Vsebovala bo namreč množico podatkov o 351 pevcih, ki so peli ali se pojejo v zborih Vesela pomlad. Navajala bo vse dosedanje pevске nastope, gostovanja, udeležbo na pevskih festivalih in tekmovanjih doma in po svetu, v njej pa bo zastopana tudi beseda nekdanjih in sedanjih pevcev.

Pevci Vesele pomladi pričakujejo na svojem slavu veliko ljubiteljev petja, glasbe in plesa in se veselijo snidenja s starimi in novimi prijatelji.

Majda Danev

V torek posvet Društva beneških izseljencev

CEĐAD - V torek, 8. decembra bo v občinski dvorani v Podbonescu posvet, ki ga prireja društvo beneških izseljencev »Slovinci po svetu« ob zaključku leta, v katerem društvo slavi 30 let obstoja.

Posvet nosi naslov »Slovinci doma in po svetu na pragu tretjega tisočletja« in se bo začel ob 15. uri z otvoritvijo in pozdravi gostov. Nadaljeval se bo s poročilom ravnatelja zveze Renza Matelica, ki bo podal oceno položaja slovenske narodne skupnosti v deželi FJK. Za njim bo dr. Miran Komac z univerze v Ljubljani predaval o razlogih za zaščito manjšin, nakar bo spregovoril senator Stojan Špetic s poročilom »1968: Beneski izseljenci se organizirajo«. Predsednik zveze Dino Chiabai bo imel zatem referat naslovom: »1998: Slovenci po svetu, za novo, trdnjšo povezanost.« Srečanje se bo zaključilo s koncertom.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUSTEV

vabi včlanjena društva in skupine, da se polnostevilno udeležijo

IZREDNEGA KONGRESA

z edino točko dnevnega reda:

SPREMEMBA STATUTA

Spremembo nalaga zakonski odlok št. 460/97

Izredni kongres bo

v sredo, 9. decembra ob 20. uri v prvem

in ob 20.30 v drugem sklicanju

v prostorih Prosvednega doma na Opcinah

Statut z vnesenimi popravki bo teden pred Kongresom na ogled na sedežih ZSKD. Vabljeni!

Nedeljske teme

PO AVDICIJAH V POSLANSKI ZBORNICI

Načelno nihče več ne nasprotuje zaščiti, zato preseneča pretirani realizem tržaške italijanske reformistične levice

VOJMR TAVCAR

Z vsebinskega vidika so bile razlike tudi precejšnje, vsi pa so soglasali, da je dozorel čas za zaščitni zakon za slovensko manjšino v Italiji. Tako je koordinator ozjega odbora poslanske komisije za ustavna vprašanja Domenico Maselli (na sliki) povzel stiri dni pogovorov s predstavniki ustanov, strank, slovenskih in italijanskih organizacij o problemu zaščitnega zakona.

Ti stiri dnevi so bili po svoje dokaj jasna slika »god in prigod« zaščitnega zakona v povojnem času. Slo je namreč za tretje ali četrte avdicije, od kar je bil predstavljen prvi predlog zaščitnega zakona, bilo pa je tudi prvic, da so tudi desničarski krogi, ki so bili od nekdanj najbolj zagrizeni nasprotniki zascite, priznali, da je čas za zaščitni zakon dozorel, čeprav so ga skušali vsebinsko omejiti in izvotliti. Pogovori so bili zato po svoje odraz odnosov v Evropi, ki ni več ideolosko razdeljena, v kateri državne meje zginjajo, ker se postopno združuje in isče svojo vlogo v svetu globalne ekonomije. Tudi organizacije, ki so odraz tradicionalnih nostalgicnih pogledov in preteklosti, novih razmer

morejo več spregledati - čeprav je tu pa tam se najti tudi take like, kot je župan v Podbonescu, ki se se vedno donkihотовsko bori proti nekim neobstoječim mlinom na veter in je dejansko anahronist med anahronisti. Glavne organizacije, kot so Zveza istrskih beguncev, Lega nazionale za Trst in Gorico in »Federazione grigioverde« so sicer predložile vsebinsko omejevalne dokumente, ki predvidevajo med drugim prestevanje in vzporejajo zaščito slovenske manjšine z izplačilom odškodnine za zaplenjene dobrine v Istri, toda njihovi voditelji niti ne preveč na tiho - priznavajo, da je so predložili svoj pristranski pogled in bi pristali na

manj omejevalna stališča predstavnikov institucij.

Po drugi strani pa so bili rimski pogovori tudi odraz dejstva, kako počasi meljejo rimski mlini in kako počasi zorijo razmere v Italijanskem parlamentu, ne samo za slovensko narodno manjšino, tudi za ostale manjšinske skupnosti (zgodovinski izjemi sta samo Južna Tirolska in Dolina Aoste). Zbornica je sicer odobrila okvirni zakon o zaščiti manjšinskih skupnosti, sedaj pa se o tem vprašanju mora izreči se senat, toda tudi zgornjemu domu se pretirano ne mudi, ker v tem času usmerja vse svoje energije državnemu proračunu, poleg tega pa so stranke zelo zavzete za dialektiko o ustavnih reformah.

Plastično je ta dolgi časovni rok, od kar so slovenske komponente leta 1970 skupaj odpotovale v Rim, da bi tedanjemu premieru Emiliu Colombu izročile spomenico, prikazal predsednik Glasbene matice Drago Stoka, ki je poslanec povedal, da je eden redkih ce ne edini se živeci član takratne prve delegacije. Kaj več rimski pogovori niso mogli dati in tega tudi nihče ni pričakoval. Poročevalec Domenico Maselli je bil s tega vidika jassen. Po teh pogovorih bo ozji odbor lahko delal svobodneje, ker je prisluhnil tudi mnenju krajevnih ustanov in krajevnega javnega mnenja in ne bo izpostavljen morebitnemu očitku, da tega ni storil.

Z vsebinskega vidika so rimski pogovori opozorili na en sam, dasi pomemben vozel, vprašanje sredstev. Zelo jasno je bilo poudarjeno, da morajo izdatki za zaščito bremeniti celotno državno skupnost, saj bi zakonodajalec naredil politično usodno napako, ko bi odobril se tako dober zaščitni zakon, nato pa breme za njegovo uresničevanje zvrnil na krajevne uprave, ne da bi jih za to (zlasti s finančne plati)

ustrezno opremil. To bi po eni strani razvodenilo zaščito samo, po drugi pa bi lahko bilo povod za nova narodnostna trenja, saj bi izzvalo neko nezdravo tekmovanje za sredstva in nove napetosti med italijansko in slovensko govorecim prebivalstvom, v katerih bi zgubili obe strani, pravi porazenec pa bi bila država in sile, ki bi tak zakon brez kritja sprejele. Zato si je poročevalec Maselli postavil kot prioriteto nalogo, da v pogovoru z vlado resi prav vozel finančnih sredstev.

Drugo vsebinsko pomembno vprašanje, ki je prislo do izraza, je bilo vprašanje območja, na katerem naj veljajo zaščitne norme. Nanj so opozorili vsi predstavniki slovenskih organizacij in tudi upravitelji manjših občin, Maselli pa je v svojem osnutku nalogo, da to ozemlje doloci, prepustil paritetnemu odboru.

Na podobnih pogovorih, ki so jih ozji odbori priredili v preteklosti, je bilo vprašanje vsebine zakona bolj poudarjeno. Po eni strani zato, ker je bil odpor italijanske desnice proti zaščitnemu zakonu veliko izrazitejši, po drugi strani zato, ker so bile okoliščine povsem drugačne. Izhodišče za diskusijo so bili v prejšnjih letih vladni zakonski osnutki, ki so bili dokaj omejevalni, tokratno izhodišče je predlog, ki ga je izoblikoval poročevalec Maselli, ki je v svojem predlogu v zelo veliki meri upšteval dokument, ki ga je pred leti izoblikovalo skupno predstavništvo. In tega ni mogoče prezreti, pa čeprav so ocene o osnutku so med Slovenci deljene, saj ga levica ocenjuje kot dobro izhodišče za zakon, medtem ko sta Slovenska skupnost in Svet Slovenskih organizacij veliko bolj kritična.

Povedati je tudi treba, da sta vprašanji ozemeljske veljavnosti zakona in finančnih sredstev vzbudili pozornost poslancev, medtem ko do Rima skorajda ni prisel odmev problemov, ki so v teh dneh v središču polemike v Trstu. »Z vsem spoštovanjem do custev, ki jih lahko vzbujajo, se mi zdijo problemi dvojezičnih izkaznic ali Narodnega doma v Trstu povsem postranski, in vsekakor veliko lažje resljiva kot ostala dva vozla.« je ocenil v pogovoru za Primorski dnevnik poslanec Luciano Caveri. Zakaj so torej v Trstu prav v teh dneh v

ospredju ta vprašanja, ki imajo sicer simbolični naboj, vendar niso taki vsebinski vozli? Zakaj jih hiti tako vneto nacejnati tržaski tajnik Levih demokratov? Morda zato, da bi s svojimi pogledi prehitel desnico in ji odvzel orožje, ki ga je pred leti tako vneto vihtela, pa čeprav ga sedaj ne uporablja skoraj več?

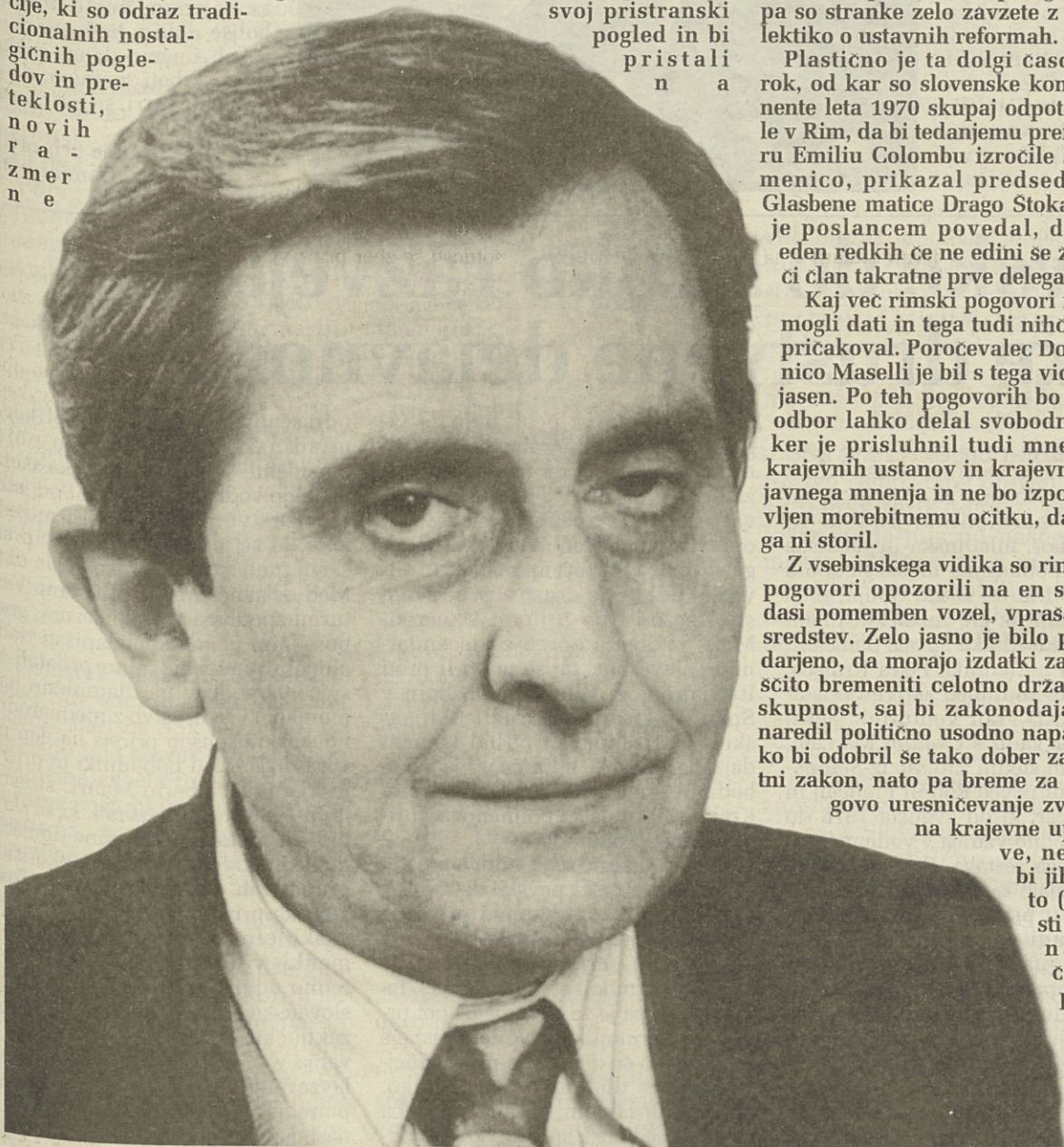
Osebo se mi zdi, da je bila manjšina v sedemdesetih in osemdesetih letih s

svojimi predlogi in tudi v odnosih z državo glede zascite nekoliko maksimalistična in da jo je komunistična levica v tem nekritično podpirala. Toda današnje zahteve - vsaj tiste zelo trezne, ki jih izraza skupno predstavništvo - niso več maksimalistične, pripravljenost na tvorna pogajanja, kljub razlikam med komponentami, obstaja. Cemu se zdi torej Stelliu Spadaru potrebno, da takoj s pismom italijanskemu krajevnemu časopisu zagotovi, da »nočemo neke južnotirolske situacije«? Zakaj je skoraj v isti sapi imel za potrebno dodati odklonilno stališče do vrnitve Narodnega doma? Ali ni ta »realističen« politični pristop prekomerno »realističen«?

Podobna vprašanja vzbujajo tudi odnos tržaskega župana Illyja. Pred nekaj leti je prav v pogovoru za Primorski dnevnik dejal, da je treba vprašanje zascite Slovencev reševati postopno »z umirjenim gorskim korakom«. Toda glede na stališča, ki jih je zagovarjal v Rimu, se zdi, da je krepko upočasnil svoj nekdanji gorski korak in to v času svojega drugega zupanskega mandata, ko bi moral imeti bolj proste roke.

V Rim odmev tržaskih zdrah prihaja dokaj utisan, kot dokazuje Caverijeva ocena. Nekoliko pa lahko le upliva na stališča poslancev in daje novega kisika nasprotnikom zascite. Politični »realizem« je tudi v vprašanju zascite manjšine potreben, vendar zdi se, da je v tem primeru »realizma« le prevec, načelnega zanosa pa premalo.

Po starih dneh pogovorov bo delo ozjega odbora preslo v zaključno fazo. Zaenkrat imajo poslanci čas do 9. decembra, da predložijo svoje popravke, nato bo zaključna debata in zascitni osnutek bo predan komisiji v nadaljnji postopek. Poročevalec Domenico Maselli je prepričan, da se bo tokrat parlamentarna pot zascite nadaljevala in da bo predlog postal zakon, čeprav mu prav debata o ustavnih reformah onemogoča, da bi o rokih tvegal kakršno koli predvidevanje. Kazne, da so tokrat okoliscine ugodne in pogoji za sprejetje zascitnega zakona dani, dosedanje izkušnje pa le silijo k uporabi pogojnika, navzlic Masellijevega odločno pritrdilnemu tonu.

OBLETNICA

30 let plodnega dela za kulturo in sožitje

Dragoceno poslanstvo društva, ki je v nelahkem okolju doseglo visoko raven splošnega spoštovanja

V pravem navalu proslav ob sto in več letnicah, se zdi jubilej KD Fran Venturini od Domja skoraj »običajno« obhajanje okrogle obletnice ustanovitve pač društvene jedra. A tako ugotavljanje se zdalec ne odgo-

oljk, postavili temelje strukturam ustanove za tržaško industrijsko cono EZIT, dalje se hranilnikov čezalpskega naftovoda in tovarne Grandi Motori.

Hitra preobrazba zunanjega videza je nedvomno vplivala tudi na značajsko podobo prebivalcev tega kraja: ce je bila zaradi speljane struge nekoc edina zaznavnejša »industrijska« dejavnost

koraki, ki so jih opravili pevci se danes delujočega moskega zbora. Prav tako zahtevno pa je vodenje dejavnosti danasnjega društva, ki se ne zavzema »le« za ohranjanje in razvijanje slovenske kulturne dediscine, temveč tudi za spostljivo uvajanje le-te v čisto italijansko okolje. Po sili razmer je trojica vasi, kot so Domjo s Puljami, Lakotisce in Krmenka, naseljena s številnimi italijansko govorečimi prebivalci: zato se v teh krajih - skozi solsko in društveno dejavnost - soočajo z vprašanjem mešanih zakonov, rešujejo problem odpiranja v večinski prostor, zavzemajo se za vrednotenje slovenskega značaja v stalnem in nujnem spoštovanju prisotnosti tudi italijanskega sosedstva. Kot drugod se tudi tu pojavljajo »sodobni« problemi s krčenjem števila slovenskega prebivalstva, s čedalje zaznavnejšo brezbriznostjo danasnjega cloveka do prostovoljnega dela za skupnost. Le da so pod okriljem KD Fran Venturini ti problemi se bolj dvorezni: naj se odrečem sposobnemu pevcu samo zato, ker je Italijan? Kaj pa, ce je nekdo navdušen nad društvenim delom in obenem pripravljen si prevzeti določene naloge: naj ga v strogem nacelnem zasledovanju slovenstva za vsako ceno »odpisem«, ali naj ga rajsi vzgojim k spoštovanju, ga poducim k sožitju in tako pridobim za skupno stvar?

Vse prej kot lahka vprašanja, ki pa so si jih v odboru KD Fran Venturini ze precej casa od tega glasno postavili. In tudi resili, vsaj v osnovnih potezah, kar je omogocilo društvu obstoj, pogoje za razvijanje

živahnega delovanja in zato vsega upoštevanja vreden sloves v stvarnosti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Verjetno se ne motim, ce recem, da je bilo KD Fran Venturini prvo izmed društev, ki je v veliko vecino svojih pobud uvedlo dvojezično obcevanje, pri cemer je slovenscina prisotna kot živ, poudarjen, a ne vsiljiv dejavnik v odnosu do jezika

večinskega naroda. Rezultat tega je danes slovensko kulturno društvo, v katerem so tudi italijansko govoreci člani, ki - denimo - pojejo slovenske pesmi in v letih odpirajo svoja obzorja v spoznavanju in spoštovanju nase zgodovinsko utemeljene »drugacnosti«.

»V odprtosti večinskemu narodu smo nasli pot posredovanja našega kulturnega izročila in nase pripravljene

nosti po iskanju skupnih elementov za uresničitev nacel mirnega sožitja.« Mišel, ki jo izluscim iz uvodnika v priložnostno jubilejno brošuro KD Fran Venturini, je zapisal Marijan Spetic, dolgoletni predsednik društva. Pred letom dni mu je nasledila Nevenka Kozina, ki s podporo odborikov, pevcev, godcev in ostalih članov nadaljuje po nakazani poti. Kot dalje piše Spetic v svojem uvodnem zapisu: »Pot, ki jo je opravilo KD Fran Venturini od Domja v teh tridesetih letih, je dolga, plodna, plemenita in nadvse koristna za celotno našo skupnost. Ne smemo pa se uspravati ob uspehih preteklosti. Leta naj nam bo le sola za boljše delo v bodočnosti. V rokah imamo danes zaklad in poskrbeti moramo, da se nam bo jutri se primerno obrestoval.«

Stran je pripravila
Damiana Ota

Prireditve ob jubileju

KD Fran Venturini bo svoj pomembni jubilej pocastilo z dvojno prireditvijo: v petek, 11. t. m., bo ob 20.30 pri Domju odprte pregledne razstave o pobudah in delovanju od ustanovitve do današnjih dni. Poleg gradiva iz društvenega arhiva in zbirke fotografij Marija Magajne bodo v petek zvečer na ogled tudi izdelki klekljarskega odseka društva Jadro iz Ronk. Srečanje v Kulturnem centru Antona Ukmarja-Mira bo popestril nastop pevske skupine Ver laetum. Ob tej priložnosti bo javnosti predstavljena brošura, ki jo društvo tudi v naslovu posveca 30 letom dela za kulturo in sožitje. Uredil jo je Jože Koren, za prevode je poskrbel Vojimir Tavčar, z zapisi pa so poskrbeli tudi odgovorni za posamezne društvene dejavnosti.

Osrednja prireditve bo v soboto, 12. t. m., ob 20.30 v prostorih občinskega gledališča v Boljuncu. Pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev bo to prava predstava, v kateri se bo po zamisli Nerine Svab upodobilo življenje tega društva, od ustanovitve z jedrom moskega zbora vse do postopnega razvijanja dejavnosti z ostalimi poustvarjalnimi skupinami. Poleg podeljevanja Gallusovih značk zaslužnim pevcem bo slovesnejši značaj sobotni prireditvi dal se govor sedanje predsednice Nevenke Kozina.

varja stvarnosti na tem koncu slovenske zemlje, kjer ima vas prej hibe kot pa prednosti vaske skupnosti, je družbeno-kulturno življenje vse prej kot lahko. Območje, ki ga zemljepisno krije delovanje KD Fran Venturini, obsega pa Domjo, Lakotisce in Krmenko, je podvrženo izjemnim vplivom, zavzavnim predvsem zaradi neposredne sosesčine takorekoč najmanj nedolžnega mestnega okolja. Lahko bi rekli, da je to rob med mestom in vasjo, kjer se mesto in vas istovestita tudi z drugačnim narodnostnim predznakom.

Se od prvih povojnih let so se tu ob strugah reke Glinsce in Rosande raztezala plodna zemljišča, ki so jih domačini iz Ricmanj, Borsta, pa tudi iz Boljunca obdelovali v vinograde, sadovnjake, oljčne nasade. His je bilo bore malo, pretežno redko naseljenih, zato je bil videz kraja čisto drugačen od tistega, na katerega smo danes navajeni. Iz starih slik zelo težko prepoznamo območje, ki že nekaj let tesno meji na industrijsko cono, ki mu v kratkem grozijo novi avtocestni nadvozi in skozi katerega so speljane celo tratinice sicer redkokdaj uporabljene železniške povezave s tovarno Velikih motorjev. Sredi '50 let, istocasno z množično priselitvijo istiskih beguncev, je nastalo Naselje sv. Sergija. Raznarodovalni pritisk je podkrepila se neizprosna razlastitev, ki so jo po političnih uvedle se zahteve po gospodarski okrepitvi visjih oblasti. V najboljso zemljo so namesto trt, sadnega drevja in

pranje volne (veliko naših babic se je s tem ukvarjalo!), je danes to nekakšen zaselek na obronku industrijske cone, ki se ze skoro zazira v bivanjski prostor in zato vpliva tudi na družbene dejavnosti tamkajšnjih prebivalcev.

Kulturna dejavnost pri Domju zato nikoli ni bila lahka: prav gotovo so bili izredno zahtevni zacetni

Kot v vseh naših krajih so tudi pri Domju ze v letu, ko je uradno končala druga svetovna vojna, zejno segli po viru kulturno-prosvetnega dela: 5. oktobra 1945 je bilo tako ustanovljeno društvo, ki je nosilo ime po padlem borcu, domačinu Ivanu Kralju-Mirku. Delovalo je z dramsko skupino in telovadnim odsekom, s predsednikom Jozefom Zobcem in tajnikom Alfredom Brajnikom na celu se je angazirano vključilo v splosni slovenski prepoved in postalo član tedanje Slovensko-hrvaske prosvetne zveze. Zamrlo je po nekaj letih zaradi globokih in žalostnih ran, ki jih je v naših krajih in med našimi ljudmi odprl kominform.

Zaradi političnih sporov, pravzaprav zaznavnih strankarskih vplivov je bilo nemogoče postaviti temelje novemu kulturnemu jedru za dolgi dvajset let. Potreba po prosvetnem udejstvovanju je bila pač vecja od zunanjih pritiskov, tako da je zelja po organiziranem družbenem življenju le vzklila. Jutri poteka natančno trideset let, odkar se je skupina mož zbrala v Stranjevi kleti in s prvo vajo »krstila« rojstvo moskega pevskega zbora Fran Venturini. Da-

nes je to se vedno krepak sestav, ki pač nadaljuje svoje poslanstvo z rami ob rami z ostalimi društvenimi odseki, kot so sola za diatonično in klasično harmoniko, otroški in mešani zbor, mladinska in dekliska skupina. Pobudnika moskega zbora sta bila Mirko in Dario Strajn, med ustanovitelji pa gre zabeležiti imeni prvega predsednika Ignaca Samca in njegovega naslednika Petra Krmeca, ki se danes sodi med aktivno prisotne člane KD Fran Venturini. Nekaj let je zbor vadal s Cvetom Marcem, nato so mu sledili Zidarič iz Sempolaja, operni pevec Rodolf Francelj in Ivan Tavčar, ki od avgusta 1976 do danes zgledno vztraja v vodenju tega zborovskega sestava. S hvaležnostjo se spominjajo zacetkov, ko so ob potrebi zboru pri Domju priskočili na pomoč tudi pevovodje sosednjih zborov: Ignacij Ota, Drago Zerjal, Vlado Svava in Drago Petaros. Skupina je kmalu prevzela tudi vlogo skupine, ki je neposredno vpletena v krajevno družbeno življenje in ga tudi z organizacijo značilno društvenih pobud spremlja.

Prelomnica v kulturnem delovanju pri Domju je bila leta 1983, ko je

občinska uprava poskrbela za izgradnjo in izročitev namenom kulturnega centra. Sicer je stavba, ki je zrastle na njivi »od Sm'kavca«, vse prej kot v sozvočju z okoljem: opravlja pa bistveno vlogo kulturnega doma, v katerem se lahko odvijajo tudi vecje društvene dejavnosti. Ime nosi po Antonu Ukmarju-Miru, padlemu borcu z »legendarnim« slovesom, saj se je boril proti Italijanom v Abisiniji, po boju v Spaniji pa se je pridružil italijanskim partizanom in postal komandant partizanske edinice, ki je osvobodila Genovo. Po domačinu Ivanu Kralju-Mirku pa so poimenovali prireditveno dvorano.

Iz solskih učilnic se je v nove prostore preselil otroški pevski zbor, ki ga je po Fridi Valetič komaj prevzela Suzana Zerjal, ustanovila se je sola za klasično harmoniko, deloval je številni harmonikarski ansambel, leto kasneje pa je za prvi maj zapel prvi Glas harmonike. Dve leti kasneje se je zacelo se delovanje prve zamejske sole za diatonično harmoniko, pod mentorstvom Zorana Lupinca vse do predlanskega leta, ko je vodstvo prevzel Denis Novato. Z

odrascanjem otrok se je oblikoval mladinski zbor, danes je poleg omenjenih se dekliska pevska skupina, ki jo vodi David Zerjal. Pod istim mentorstvom deluje tudi mešani zbor, ki se je občinstvu prvič predstavil pred dvema letoma.

Med dejavnosti, ki jih KD Fran Venturini spodbuja v vsaki sezoni, gre s posebnim poudarkom zapisati tradicionalno netekmovalno prijateljsko srečanje godcev na diatonično harmoniko, ki ga društvo z mednarodno udeležbo uspešno prireja na dan prvega maja. Med pobudniki te priscrne revije je Tiberio Mauri, strastni ljubitelj te glasbene zvrsti, ki se skrbi tudi za nastopanje skupine domačih ljudskih godcev na raznih okoliških prireditvah. Prav tako kot Glas harmonike privabi veliko obiskovalcev vsakoletna junijska sagra na Krmenki, v društveni dvorani pa se redno odvijajo prireditve ob dnevu slovenske kulture, osmem marcu, ob zaključku sezone s prikazom delovanja vseh društvenih skupin, miklavzevanje in božicnica. Vse to »po potrebi« obogatijo razne pobude, ki nastajajo po sprotni zamisli in navdihu posameznih članov.

Od zborovske do široko razvejane, raznolike društvene dejavnosti

Težave SSk so tudi odraz politične stiske manjšine

V soboto, 12. in v nedeljo, 13. decembra bo na Tržaškem deseti deželni kongres stranke Slovenske skupnosti. Sobotni slavnostni in izrazito politični del skupščine, ki se bo začela ob 16.30, bo v hotelu Savoia v Trstu (Nabrežje Mandracchio 4), drugi delovni del kongresa pa bo dan kasneje na Opčinah (Finžgarjev dom).

Kongres se bo začel z uvodno pesmijo ženskega zbora Glasbene matice, sledil bo pozdrav deželnega predsednika stranke Bernarda Spazzapana, nakar bodo delegati izvolili predsedstvo kongresa in njegovo volilno komisijo. Goste in delegate bo nato pozdravil tržaški zupan Riccardo Illy, sledilo bo poročilo deželnega tajnika Martina Breclja, sobotni del kongresa pa se bo končal s pozdravi delegacij in gostov. V Finžgarjevem domu na Opčinah se bo nedeljski delovni del kongresa začel ob 9.30 s poročili in s splošno debato. Delegati bodo nato izvolili strankin deželni svet, deželni nadzorni odbor in deželno razsodišče. Sledilo bo glasovanje kongresnih resolucij, skupščina Slovenske skupnosti pa se bo končala z izvolitvijo deželnega tajništva, tajnika, predsednika, podtajnika in podprednika.

Kot vidimo, gre za zelo bogat dnevni red kongresa, ki bo zanimiv ne samo za življenje stranke, ampak za celotno našo narodnostno skupnost. Beseda bo seveda tekla o parlamentarnem postopku za zaščitni zakon, o političnih odnosih v manjšini, o odnosih manjšina-matica in gotovo se o marsičem. O deželnem kongresu, o situaciji v SSk in o položaju slovenske manjšine na sploh smo se pogovarjaliz deželnim tajnikom Martinom Brecljem.

Začnimo pri najbolj aktualnem vprašanju: pri zaščitnem zakonu. Mislite, da je tokrat res napočil čas za njegovo odobritev?

Mislím, da obstajajo dobri pogoji, da bi italijanski parlament zakon odobril. V tem smislu govori več pomembnih dejavnikov. V parlamentu razpolagajo z večino politične stranke, ki bi morale biti bolj dovzetne za rešitev tega vprašanja in ki smo jih Slovenci prav zato na volitvah tudi množično podprli, odnosi med Italijo in našo matično državo Slovenijo so bolj si kot v preteklosti, občutljivost za manjšinska vprašanja je na evropski ravni večja kot kdaj koli prej itd.

Poleg tega pa se danes vsi zavedajo, da je Italija glede našega vprašanja hudo pomanjkljiva in v veliki zamudi, saj sta drugi dve manjšini v Italiji, ki sta z nami primerljivi, francoska in nemška, že zdavnaj dosegli ureditev svojega pravnega položaja, Slovenija pa zgledno skrbi za zaščito manjšin na svojem ozemlju, še posebej za italijansko. Zdaj gre za to, da Slovenci v Italiji v teh kolikor toliko ugodnih razmerah dosežemo dostojno zaščito in ne fasadnih ali navideznih rešitev.

Osnutek poslanca Masellija. Med Slovenci je slišati različne ocene, stališče SSk je znano, na splošno ima človek vtis, da se je manjšina znašla pred parlamentarnim postopkom ne samo razdeljena, temveč tudi nepripravljena. Se strinjate s to oceno?

Strinjam se bolj s prvim delom vaše trditve kot z drugim, čeprav sta povezana. Politična razcepljenost naše manjšine je zgodovinsko dejstvo, ki ga povrh italijanske vsedržavne stranke in drugi centri politične moči tudi pridno podpirajo, kolikor se z nami sploh ukvarjajo,

in zal v vrstah naše skupnosti vedno najdejo tudi ljudi, ki jim pri tem pomagajo.

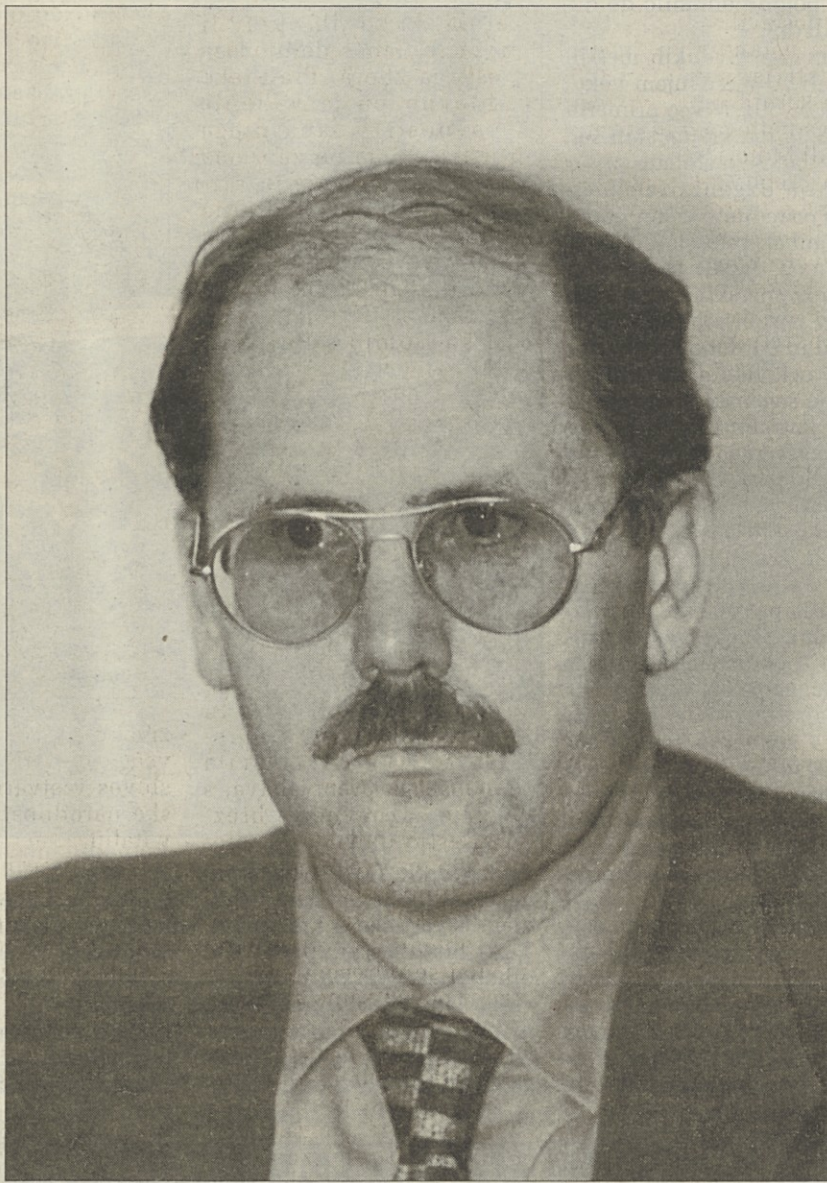
Ne bi pa rekel, da Slovenci v Italiji na splošno ne obvladamo zaščitne problematike. Ze v vrstah SSk imamo dovolj razgledanih in sposobnih ljudi, da bi brez težav vzdržali resno soocenje, recimo, s pristojno komisijo italijanskega parlamenta. Prav zaradi tega ne bi radi prisli zejní čez vodo, ne bi se radi ujele v pasti, kot je npr. ta, da bi sprejeli zaščitni zakon, ki bi prepuscal deželni in krajevnim upravam, naj določijo, kje naj veljajo zaščitne norme, ali ki bi zgolj navidezno reševal vprašanje zastopanosti v parlamentu.

Prodi je padel in politična perspektiva Oljke, v katero je SSk verjela, je danes močno ošibljena. Na vladi je nova koalicija. Kaj bo vse to prineslo naši manjšini?

Danes ima v Italiji marsikdo vtis, da je bila Oljka le sredstvo, ki so ga nekatere politične sile potrebovale, da so se povzpele na oblast, in se čuti razočarane. Sicer pa ni rečeno, da Oljka ali kaj podobnega - ne bo nikoli več ozelenela. To bo odvisno od volilne reforme in od drugih dejavnikov. Oljka je v bistvu koalicija med političnimi silami, ki se prepoznavajo v evropski socialdemokraciji in v evropski krščanski demokraciji.

V Italiji je ta hip možno, bodisi da ta koalicija obstane bodisi da se razdere in pride do bipolarizma, kakrsnega pozna, denimo, Nemčija. SSk je gledala oziroma se gleda na Oljko s simpatijo tudi in predvsem zato, ker je v njej videla možnost, da se Slovenci v Italiji politično zblizamo in politično enotneje nastopamo.

"Slovenska" Oljka ni bila le seštevček strank in gibanj, predstavljala je tudi neko perspektivo vsaj skupnega volilnega

nastopanja Slovencev. Kaj pa sedaj?

Kot rečeno, ce se bo Oljka dokončno posusila, potem bo verjetnost poglobljanja naše politične neenotnosti se večja. Sicer pa sem mnenja, da bomo Slovenci v vsakem primeru vse težje izvolili svoje predstavnike v parlament in celo v deželni svet, ce ne bo prišlo do korektur volilne zakonodaje v smislu minimalne zajamcene zastopanosti. Ta problem SSk že dalj časa postavlja. Mislím, da nam je uspelo pritegniti pozornost nanj, čeprav se ne v zadostni meri in v pravilnem smislu.

SSk je navdušeno pozdravila rojstvo samostojne Slovenije, ki se danes tudi nekako psihološko oddaljuje od našega zamejstva. Odnosi med manjšino in matico so problematični. Zakaj to in kaj je treba narediti, da se bodo stvari izboljšale?

Rojstvo samostojne in demokracije slovenske države je slej ko prej epohalnega pomena za prihodnost slovenskega naroda znotraj in zunaj njenih meja. Sicer pa je Slovenija mlada država in njeno politično vodstvo le postopoma dorašča odgovornostim, ki jih danes nosi. Povrh se je Ljubljana nekoč zanimala za zamejstvo tudi za to, da bi se cim bolj oddaljila od Beograda.

Danes tega problema nima. Odpirajo pa se nove možnosti, ki jih prinasajo evropski integracijski procesi. Cez nekaj let bomo vsi zamejski Slovenci pod skupno evropsko streho s svojo ma-

tično državo. To je perspektiva, na kateri moramo graditi, na kateri življenje ze gradi. Ce so odnosi med slovensko prestolnico in slovensko geografsko periferijo takšni, kakršni pac so, pa se mimo politike pletejo nove življenjske vezi tako rekoč med Slovenci na periferiji z obeh strani državne meje, pa naj bo na Krasu ali na Goriskem, v Brdih ali med Nadiskimi in Sosko dolino. To perspektivo moramo podpirati, sicer Slovenci v Italiji tvegamo, da postanemo skupek suhih vej.

V naši skupnosti se širi neko nelagodje do politike in do politikov in med Slovenci, čeprav v povprečju manj kot med italijanskimi volilci, pada zanimanje za volitve. Bomo tudi pri nas doživeli, da se bodo s politiko ukvarjale le elite?

Po padcu berlinskega zidu je skorajda po vsem svetu in tudi pri nas politična konfrontacija postala manj dramatična in zato tudi manj privlačna. S tega vidika bi v manjšem zanimanju za politiko lahko celo videli nekaj pozitivnega. Toda politika ostaja slej ko prej skrb za skupne zadeve in zaskrbljujoče bi bilo, ce bi za skupne stvari skrbela le elite, saj bi iz demokracije de facto zdrknili v aristokracijo, ce ne v kaj slabsega.

V našem konkretnem primeru pa vidim v manjšem zanimanju za politiko tudi znak vse večje asimiliranosti naše narodne skupnosti, kar je seveda hudo.

Kako ocenjujete zblizevanje med krovnicima organizacijama

SKGZ in SSO. Nekateri pravijo, da bi se morali organizaciji prej ali slej celo združiti. Kaj mislite o tem?

Sodelovanje med krovnicima organizacijama pozdravljam kot nov začetek iskanja enotnosti v manjšini. Seveda pa je enotnost, ki jo slej ko prej potrebujemo, enotnost v raznolikosti.

Slovenska skupnost. Na tržaškem pokrajinskem kongresu je bilo večkrat slišati besede kriza, utrujenost in podobno. Je stranka res v tako nezavidljivem položaju?

Stranka je dozivela nekaj hudih udarcev, kot je bil predvsem neuspeh na zadnjih deželnih volitvah. To je seveda mnoge aktiviste in volilce hudo razočaralo. Po mojem smo s tem placali tudi nekatere napake, ki smo jih zagresili sami, recimo dejstvo, da se je stranka na svojem prejšnjem deželnem kongresu odločila, da podpre zadrugo Primorskega dnevnika, potem pa je temu navodilu sledilo sorazmerno malo naših aktivistov in somisljenikov, tako da je na obnem zboru zadruga obveljalo, da imamo majhno tezo tudi v življenju manjšine.

To je osibilo zaupanje v našo stranko tudi na volilnih preizkusnjah. Sicer pa sem prepričan, da so težave SSk odraz splošnih težav, ki jih preživlja naša narodna skupnost. Se marsikaj bi lahko dodal. A ce je vse to res, pa je nič manj res, da je bilo na našem tržaškem kongresu tudi jasno zaznati voljo ljudi, ki tvorijo živo jedro stranke, da nameravajo vztrajati.

Sliši se, da zapuščate mesto tajnika SSk. Politika Vam je gotovo prinesla zadoščenje in razočaranje. Če bi potegnili crto nad svojo politično dejavnostjo, kakšen bi bil, človeško gledano, končni obračun?

Z manjšinsko politiko sem se začel ukvarjati, ker me je bolelo stanje nesvobode in neenakopravnosti ali celo ponizanja, v katerem se je človek lahko znašel in se se danes znajde, ker je Slovenec, posebej ker je Slovenec v Italiji. V svojih prizadevanjih sem marsikaj lepega doživel. Najlepše doživetje zame ostaja osamosvojitve in demokratizacija Slovenije, za kateri smo tudi mi nekaj prispevali.

Veliko pa je bilo tudi razočaranj. Posebno me boli, ko vidim, kako nekatere Slovenci v Italiji sodelujejo pri političnem uničevanju drugih, kot sem doživel v svoji občini. Zdaj ne bom več kandidiral za tajnika SSk in sploh se namevaram bolj posvetiti stvarim in zanimanjem, ki sem jih v svoji sedanjí politični dejavnosti zanemaril. To pa ne pomeni, da bom politiki popolnoma obrnil hrbet.

Vprašanja postavil Sandor Tence

Andrejev sejem od nekdanj del goriške tradicije

Kramarski sejmi so nekaj ustaljenega, imamo jih nekako v krvi, in niti moderna doba jih ni izbrisala. V naših krajih imamo kar več takšnih zelo tradicionalnih sejmov. V Gorici je to Andrejev sejem, v Trstu sejem sv. Miklavža, se prej v Vidmu sv. Katarine, itd. Prav tako so se obnesli tedenski ali petnajstredni sejmi, na katere pridejo kramarji, ki na stojnicah razstavijo svojo robo in kriče vabijo kupce, tu pa tam se prikažejo tudi lastniki zabavišč. V Gorici imamo npr. se vedno sejem vsak drugi četrtek, to kar v mestnem središču, kjer ga prirejajo že od pamtiveka. Pred nekaj leti so podoben sejem priceli prirejati na cesti poleg mejnega prehoda v ulici sv. Gabrijela, v zadnjem času tak sejem prirejajo ob sobotah tudi v Novi Gorici, ki je novo mesto. V Palmanovi imajo tak sejem vsak ponedeljek. Do pred nekaj meseci so kramarji zasedali glavni trg. Sedaj ga preurejajo, zato so stojnice v nekaterih stranskih ulicah. V Devinu so svojčas prirejali velik konjski sejem. Kupci in prodajalci so prihajali celo iz ogrskih in hrvaških dežel. Ker so manjši sejem - trg prirejali tudi v sosednjem mestecu Monfalcone, so Slovenci ta kraj enostavno označili kot Tržic. To ime se je v

naših pojmi ohranilo do današnjih dni.

Sejme so v velikih mestih prirejali že v srednjem veku, morda se prej. V več primerih je prav iz teh kramarskih sejmov v zadnjem stoletju prislo do boljše organiziranih in večjih prireditvev, ki jim pravimo sejmi ali velesejmi. Se zlasti v naši deželi so iz nekdanjih kramarskih in kmečkih sejmov nastali sejmi v Gorici, Vidmu in Pordenonu. V Trstu je bilo nekoliko drugače, kajti tu se je sejmski prostro razvil iz potrebe mednarodnih trgovcev s kavo in lesom, da prikazuje svoje blago.

V Gorici so kramarski sejmi v avstrijskih casih bili vsak drugi in zadnji četrtek v mesecu, dalje 16. marca (dan mestnega patrona sv. Hilarija) osem dni, 24. avgusta stiri dni, 1. oktobra osem dni in ponedeljek po sv. Andreju kar stiri dni. Podatek sem našel v seznamu sejmov na Avstrijskem, ki je bil objavljen v Koledarju družbe sv. Mohorja iz Celovca v letu 1914. Tam so navedeni tudi vsi drugi sejmi na Primorskem.

Podatke o Andrejevem sejmu v Gorici najdes tudi v tu izhajajočih slovenskih in italijanskih časopisih, vendar pa so vesti zelo skope. Nikjer ni napisano, kdaj se je pričel ta sejem. Brez dvoma v daljni

preteklosti, kajti tu pa tam najdes v starih goriskih dokumentih vestice o kramarjih. Tudi marsikateri pisec jih omenja. Sejem so prirejali vsako leto. Brez dvoma pa ga ni bilo takrat, ko je v mestu ali v deželi bilo kaj posebnega. Tako je brez dvoma bilo v

letu 1682, ko je v Gorici bila epidemija kuge in so mesto hermetično zaprli. V decembru je sicer kuga že pojenjala, a varnosti ukrepi so se vedno veljali.

Zakaj veliki sejmi v mestih v novembru ali začetku decembra? Na podeželju takrat

ni bilo trgovin, razen gostilne ali majhne stacune. Na podeželju so takrat bili le obrtniki, kot so bili kovci in mizarji. Za večje in zahtevnejše potrebe so ljudje prihajali v mesta. Tu so bile trgovine zložene z vsemi dobrotami in vsem, kar so potrebovali ljudje v mestu in na podeželju. Na večje sejme so prihajali tudi kramarji, ki so v Gorici svoje stojnice postavili na Travniku. Na sejmih tik pred začetkom zime so kmetje nakupili vse, kar so potrebovali za prezimovanje. Ceste so takrat bile slabe, ni bilo sodobnih vozil, marsikateri kraj v gorah je ostal izoliran. Zato so si se zlasti gorjani na taksem Andrejevem sejmu v Gorici nabavili ozimnico za vsaj tri mesece. Seveda so takrat kupili tisto blago, ki ga niso sami pridelali.

Ko so prisli v Gorico tudi z otroci so tem dali možnost, da so se nekoliko pozabavali gledajoč klovna. Takrat ni bilo sodobnih vrtjakov in zabavisc. Z vsemi temi obiskovalci in tudi kramarji so lepo zaslužili tudi goriski gostilničarji. V mestu je bilo zelo veliko gostiln s hlevi za konje. Ko je kmet prišel s podeželja v mesto, ne samo ob Andrejevem sejmu, je voz pustil na dvorišču gostilne, konje pa spravil v hlev. Ob odhodu iz gostilne in ob povratku je se popil par vrckov piva, silce zganja in se dodobra najedel z golazem, vampi ali pa, to je bil že luksuz, s parom kranjskih klobas. Navada je bila, da je takrat, ko so bili takšni večji sejmi, denar, ki ga je kmet plačal za parkiranje voza in konj ali volov sel konjskemu hlapcu, ki je delal v tej gostilni. Kasneje, ko so se ljudje opremili s kolesi, in jih prav tako parkirali na gostilniških dvoriščih, so konjski hlapci pobirali zase tudi parkirno od lastnikov koles.

Goriski Andrejev sejem je vzdržal do današnjih dni. V vojnih letih 1. in 2. svetovne vojne ga ni bilo. Obnovili so ga po 2. vojni. Bolj klavirno je bilo v prvih letih po razmejitvi leta 1947, ko ni bilo več

občajnih obiskovalcev z druge strani meje. Furlanov je bilo bolj malo, da bi napolnili goriske trge in ulice. Gorica je oživela sredi petdesetih let, ko so bile z videmskim sporazumom uvedene obmejne propustnice. Spet so v Gorico prihajali, in se prihajajo, ljudje iz goriškega slovenskega zaledja. Dandanasnji na nedeljo pred tradicionalnim Andrejevanjem pridejo v Gorico tudi Tržacani in Videmčani, saj te sejem vedno privabi.

Tudi gorisko sejmisce se je razvilo iz tradicionalnega Andrejevega sejma. Tja do srede šestdesetih let so v nekaterih dvorinah mestnega središča prirejali pokusne vin, razstave obrti, umetniške razstave, itd. V Gorici so se takrat odlocili, da bodo tem gospodarskim dejavnostim dali nekaj širine. Na pobudo trgovinske zbornice so ustanovili sejmsko ustanovo, ki so jo imenovali Esposizione merceologica goriziana (Espomego). Najprej so nekaj gospodarskih razstav priredili v telovadnici v dolinici Korna, kasneje so postopoma zgradili tam, kjer je sedaj sejmisce, nedaleč od ločniskega mostu cez Soco, na prostoru, kjer so nekoč bila ena tovarna in vojska skladišča. Tam se sejmi prirejajo že več let, od splošnega spomladanskega, ki mu se vedno pravijo Expomego, pa do specializiranih.

Med tistimi najbolj uspešnimi so brez dvoma bili tisti, ki so zanimali predvsem kmetovalce. Velik uspeh je več let imel sejem kmetijske mehanizacije. Gorica je več casa bila prava meka za jugoslovanske kmete. Ne samo iz sosednjih slovenskih krajev, marveč celo iz oddaljene Srbije, so prihajali v Gorico kupovat kmetijske stroje. Goriski trgovci s temi stroji, med temi je bilo kar precej Slovencev, so prirejali ta sejem. Obiskovalci iz Jugoslavije so izkoristili praznične dni ob državnem avnojskem prazniku 29. novembra in prihajali v Gorico ter si naj sejmisce ogledali to kar sta nudili italijanska in evropska industrija.

Kasneje so takšne potrebe odpadle, skusali so prirediti kmetijske sejme bolj ozkega zanimanja, kar na ni imelo uspeha.

Sedaj poskušajo nekaj novega. Letos tu imamo prvič sejem z imenom Ruralia. Na njem že od petka prikazujejo kmetijske dobrote s posebno pozornostjo na tiste ki imajo kontrolirane oznake. Sem sodijo zlahna vina, sira, slasice (med nje sodi tudi gubanca) in se veliko, veliko drugih. Sejmisce pri ločniskem mostu bo odprto danes, v nedeljo, in jutri, v ponedeljek, ves dan.

Kdor bo v teh dveh dneh prišel v Gorico bo seveda pohitel tudi v središče mesta. Na Travniku in v sosednjih ulicah ter trgih bo več sto kramarjev in zabaviscarjev ponujalo vse, kar se lahko ponuja na taksem sejmu. Seveda v takšni obliki, ki zanima sodobnega cloveka. Potrebe izpred sto let so bile popolnoma drugačne.

Marko Waltritsch

DEŽ NA ANDREJEVEM SEJMU V LETU 1874

Naša vina glas trgajo - zato ni tenorjev

V letu 1874 je Soča izhajala v Gorici vsak teden. Največ tega, kar je bilo v tem listu objavljenega, so bila poročila o borbi za enakopravnost slovenskega jezika v javnosti nasploh, o dogajanju v mestu in na podeželju. Tu pa tam so bili v Soci objavljeni tudi članki kakršni je ta, ki ga danes objavljamo. V njem je bila vest o Andrejevem sejmu in o treh nemških prireditvah prav v dneh tega sejma.

Soča je 3. decembra pisala kot sledi: V Gorici, 2. novembra. (Izv. dop.) Sv. Andrej ne more biti poseben prijatelj kupcije, ker je njegova stara navada, da nam vsako leto naj večji sejm v Gorici z dežjem zalije. A njegov dež ni prisel le tako neprimerno, kakor si je morda mislil, kajti Krasevci, Vipavci, Brici in celo naši mestjanje so ga bili jako veseli, ker ga uže dolgo ni bilo in je vode povsod zmanjkovalo. Na Krasu pa so uže povsod peči in kalovi susili in ubogo ljudstvo je moralo po več ur daleč po vodo hoditi. Proti Vipavi in drugod so bili potoki na suhem in mlini so po sili počivali; celo v Stracicah, na Soci je bilo vode tako po malem, da so kolesa mlinom in tvornicam zastajala. Kaj takega se pač prav po redkoma zgodi. Sv. Andrej nam je tedaj sicer onesnažil sejm, a nad tem so se k večjemu barantaci hudovali, - ker nam je z dežjem v vsakem drugem oziru jako vstregel. Ljudstva je bilo iz naših gor in od bolj oddaljenih krajev pri vsem tem mnogo, ker je bil prednji dan ugoden; le blizjo okolico in Furlanijo je slabo vreme oplasil, da niste bili tako zastopani, kakor je bilo pričakovati. Zivinski kupciji je vreme morda naj huje nagaja-

lo, ker ni bilo skoro mogoče v neprestanem dežju na trgu ostati. Mogoče pa, da bode zadnji četrtek sejma tej kupciji ugodnejši.

Letošnja vina so pokazale sv. Andreja dan svojo čudovito moč: razvezavala so jezike, in marsikedo, ki navadno samo slovensko govori, govoril je ta dan vsaj v treh jezikih; vzbujala so petje (pa kako!) in vrisk, korenjake so po luži metala, kakor muhe i.t.d. Kedo bi si pač mislil, da ta bozja kapljica toliko premore!

Kakor smo uže predzadnjič omenili, začele so se v Gorici v raznih društvih zimske zabave. Preteklo soboto večer je imel "Goerzer Gesangverein" koncert v dvorani Brandtovega hotela. Kakor se pripoveduje, ni bil dobro obiskan, ker so se smeli samo udje deleziti. Pevski zbor je bil skoro v polnem številu in pel je nekoliko prav lepih zborov, kar pa ne pomeni, da jih je tudi prav lepo pel: mej drugimi tudi Masekovo "Strunam," katero je zraven Esserjevega zbora "Morgenwanderung" morda naj gladkeje izvršil. Zbor je močan in obsega nekatere prav cenljive moči, a dobri tenorjev manjka, katerih pa v Gorici tudi drugi pevski zbori nimajo. Je-li goriski zrak - delikatnemu glasu neugoden, ali naša vina glas trgajo, nekaj urok mora biti, da ni niti v Gorici niti v bližnji okolici pravih tenorjev. Muzikalni točki koncerta, dve produkciji za harmonium in glasovir, ste po vsej pravici najboljše dopale. Pianist g. Windschpach je s točnim in jako občutljivim zviranjem na harmoniji dokazal, da je tu li temu instrumentu enako kos, kakor glasoviru in g. učitelj Goljevscek

ga je prav gladko spremljal. - Kar moramo društvu vodstvu zlo zameriti je, da je dopustilo deklamacijo "Marsch in's Blaue." Take trivialnosti tako trivialno predstavljene se pač ne spodobi pri koncertu, katerega se je tudi nježni spol delezil. Da je n.p. gospod deklamator dejansko kazal, kako je na svojem potovanju neke sicer nedolžne, pa pri vsem tem ostudne živalice iz lasi pukal in z nohtom trl, taka predstava ne zasluži nič družega nego znan Pater Greutejev medtem. Sicer pa je bil ta pevski večer prav prijeten in zbrani udje, da si različnih narodnosti, so se prav po domače zabavali.

V nedeljo večer je zbral vojski orkester v isti dvorani mnogo poslušalcev. Skoda, da je prostor pretesan za take zabave! Omenjena godba si pridobiva čedalje več simpatije, le tega ne razumemo, zakaj je ni nikdar javno na Travniku ali drugod slišati. Saj je bil Weber-jev polk pri svojem prihodu v Gorico tako uljudno, da ne rečem sijajno sprejet, da smo si pač zaslužili, da bi nas njegova godba vsaj enkrat na Travniku razveseljevala, ce se nam uže navadnega "zapfenstraeicha" ob petkih ne privosci.

V ponedeljek večer je bila plesna zabava v "Concordi-ji" menda v namen, da bi se novodosli častniki vpeljali in z gospodo seznanili. Zabava je bila nekda prav medla in na moški strani so skoro samo sablje rozljale. "Concordia" je sicer najmočnejše tako društvo v Gorici, a kar jo je pred leti posebno odlikovalo, tega ni več. - "Gemütlichkeit" je sla rakom zvizgat".

m.w.

Sto let trebenskega društva Primorec

OBLETNICA

Nekoč...

Ko je v 19. stoletju zajel slovenski narod val kulturnega in narodnostnega preporodnega vrenja, se je tu

petje, pod vodstvom Danila Kralja - Palonce.

Trebce so med drugo svetovno vojno morale plačati visok krvni davek, kljub temu pa so Trebenci takoj po vojni začeli obnavljati tako

usmerilo svojo pozornost v mlajši rod in priredilo za otroke pevsko solo. Tudi trebenska mladina je večkrat sodelovala s kulturnimi organizacijami. Priredili so nekaj prijetnih večerov in predstav ter skupaj z društvom ustanovili dramski krozek, ki je zivahno deloval do lanskega leta.

Danes...

...pa se Trebenci pripravljajo na res pomembno slavlje. 100-letnico svojega delovanja bodo obeležili s tridnevno praznovanjem, ki se bo začelo v petek, 11. decembra, ob 20. uri s slavnostno prireditvijo v sotoru na dvorcu Ljudskega doma. Na ta pomemben zgodovinski dogodek so se odborniki in vascani pripravili z zbiranjem starih dokumentov, listin in slik o današnjem in preteklem delovanju društva, ki jih bodo v petek razstavili v dvorani Ljudskega doma. Slikovno gradivo, ki so ga društvu posredovali vascani, stari sodelavci, odsek za zgodovino NSK, Mario Magajna in Davorin Križmančič, bo izšlo v brošuri, opremljeno z zgodovinskim prerezom društvenega delovanja, ki ga je uredil David Malalan. Osrednjo proslavo bodo osvežili otroci osnovne šole Pinko Tomazič, pomemben dejavnik v vaski stvarnosti. Otroška pevška skupina Pri-

morec-Tabor, ki jo vodi Vilma Padovan, zbor Kraški cvet pod vodstvom sestre Karmen ter Trzaski oktet, ki bo s slovensko narodno pesmijo zaključil slavnostni večer.

Glavna pobuda domačega kulturnega društva pa je gotovo kulturni maraton, katerega se bodo udeležili pevski zbori, godbe, plesne skupine in dramski krozi slovenskih kulturnih društev. Maraton se bo začel z otroškim extempore v soboto ob 14. uri, ob 16.30 bo nastopila baletna skupina 15. februar iz Komna, ob 17.30 bo na sporedu koncert domače godbe Viktor Parma, ob 19. uri bo Egon Tavčar na harmoniko zaigral

razne vize, ob 19.30 bo nastopil TPPZ Pinko Tomazič pod vodstvom Oskarja Kjudra in Pije Cah, ki je leta 1972 začel svojo dejavnost prav v Trebcah. Sobotni večer se bo zaključil z družabnostjo in plesom ob glasbi ansambla Kraški kvintet. V nedeljo se bo maraton nadaljeval ob 14. uri, kjer se bodo najmlajši lahko sprostiti z igrami v otroškem kotičku. Program bodo v nadaljevanju oblikovali se plesna skupina Vigred iz Sempolaja, mladinska dramska skupina Jaka Stoka z igro Frana Milčinskega »Butalci« - ob 15.20, ob 16.15 bo nastopila baletna skupina Mladina iz Kriza. Ob 16.30 bo na spo-

redu revija mesanih pevskih zborov Visava, Slovan, Primorec-Tabor in Skala, ob 19. uri bo zaigrala vaska godba Komen in gojenci vzhodnokraskke godbeniške šole Viktor Parma iz Trebc. Kot zadnji pa se bodo predstavili igralci SKD Tabor z Opcin z igro »Rusa riga črkez uograde« Ivana Artaca.

Eva Cuk

Na slikah: levo zgoraj - trebenski zbor na Padričah leta 1947 z zborovodjo Danilom Kraljem; zgoraj - tekmovanje otrok v oblikovanju gline na Vaskem prazniku; levo spodaj - s predstave Prešeren na obisku

Eno najstarejših naselij na Tržaškem

Trebce spadajo med najstarejša naselja na Tržaškem, saj so morale nastati že v prvem tisočletju po prvi naselitvi Slovencev. Ta kraj je prvič omenjen približno leta 1300 v nekem seznamu obveznih dajalcev desetine. Iz pripovedovanja starih dedov izvira ime kraja po njegovem ustanovitelju, ki so ga imenovali Trebko. Prebivalci vasi so tako po njem dobili ime Trebčane. Demografski razvoj je bil na začetku zelo počasen. Po letu 1777, ko je bil izveden prvi popis prebivalstva (243 oseb), pa se opaža počasno naraščanje in to vse do leta 1912.

Glavna dejavnost prebivalstva vasi Trebce je bilo kmetijstvo. V vasi je imela pomembno vlogo predvsem živinoreja (govedo in ovčjereja). Iz socialno-ekonomskih razlogov so Tre-

benci morali seči tudi po najemniškem delu. Zaposlovali so se kot gradbeni delavci, razširjena pa je bila tudi »batuda« - to je drobljenje kamenja, ki so ga z vozovi peljali pro-

dajat v Trst. Zenske so nosile prodajat v mesto mleko in druge mlečne izdelke, doma pa so gojile svilo-prejko, zaradi česar je bilo tu veliko murv.

pet obnovili družabno življenje. Hud udarec vsem slovenskim kulturnim društvom, tako tudi trebenskemu, pa je leta 1927 zadal fašistični odlok, ki je zatrl vsako dejavnost v slovenskem jeziku. Leto zatem so oblasti zaplenile Ljudski dom, ki je pozneje prešel v posest občine Trst, kljub temu pa so domači kulturni delavniki zavzeto vztrajali v svojem delovanju. Gojili pa so predvsem

benskem kulturnem delovanju, ne smemo pozabiti na pevsko društvo Primorec-Tabor, ki je nastalo leta 1985 ob združitvi trebenskega in openskega mešanega pevškega društva. Zbor je pod vodstvom Matjaža Sčeka v zadnjih letih gojil kvalitetno petje in dosegel na raznih tekmovanjih visoke kvalifikacije. Lansko leto pa je zbor prekinil svojo dejavnost. Pevsko društvo je zato

S konji iz Doline čez Kras in Furlanijo do Čedadada

Konj, to plemenito bitje, ki združuje v sebi moč, skladnost in lepoto, je tesno povezan s človekom, njegovo zgodovino in razvojem. Bil je njegov spremljevalec in mu pomagal pri delu, v vojskovanju in na potovanju. Verjetno bi sedanjost bila drugačna brez njegove prisotnosti. Toda v tem stoletju je že izgledalo, da se bo človek dokončno odrekel temu svojemu zvestemu in koristnemu prijatelju, ker ga je tehnologija izpodrila na vseh področjih. Ko se je zanj že slabo pisalo, smo končno začeli drugače obravnavati konje in jih danes cenimo v športu ali v rekreacijske namene. Kdo izmed nas si ni želel kot otrok, ob gledanju filmov o Divjem zahodu ali pri igranju z lesenim konjičkom, da bi nekoč zajahal pravega konja in z njim oddiral po prostiranih travnikih. Kdor se ni poskusil ne more razumeti kako čudovit občutek ima jezdec, ko dirja v galopu v tesnem objemu narave, ko postane eno in isto s konjem, ko napor enega se staplja z naporom drugega, in ga prevzame neizmerna radost. Sorazmerno s pre-

bujanjem zavesti, da moramo skrbeti za naravo in jo ohranjevati čim bolj neokrnjeno, sta se večala tudi zanimanje in ljubezen do konjev.

Verjetno ste že razumeli, da smo skupina navdušenih jezdecev, ki priporoča ta šport vsem ljubiteljem narave. Konje smo vzljubili in si jih nabavili že pred več leti ter jih imeli nastanjene po raznih krajih. Lani pa smo se odločili, da se združimo in skupaj gojimo to naše veselje. Najeli smo primerne prostore pri Krmenki, jih preuredili in opremili ter tam nastanili naše konje.

A naša dejavnost ni omejena na samo običajno jahanje. Letos smo se odločili, da bomo sodelovali na deželni shodu Državne zveze konjeniškega turizma, ki se je vršil v soboto, 31. oktobra, in nedeljo, 1. novembra, v Čedadu, in katerega so se udeležile vse najvažnejše konjušnice iz dežele Furlanije-Juljske krajin. Sodelovalo je več kot 50 jahačev s svojimi konji in spremstvom vred.

Naša skupina je stela pet udeležencev in je sklenila, da bo na shod odšla s konji kar

iz Brega. Priprava na pohod se je začela že dober mesec pred omenjenim datumom. Potrebno je bilo prirediti si natančne topografske zemljevide, nacrtovati pot po stezah, poljih in gozdovih, se izogniti naselkom in asfaltnim cestam, organizirati prenočišče, spremstvo in prevoz konjev na za povratek domov.

Odpotovali smo 29. oktobra izpred poslopja dolinske Občine ob prisotnosti župana Borisa Pangerca, skupine

prijateljev in spremljevalcev, ki so nas pristočno pozdravili in nam zazeleli srečno pot.

Najprej smo se podali čez boljunske njive preko Ricmanj na Kras, nadaljevali pot po obrobju kraske planote mimo Proseka, Gabrovca in po kraskih stezah do Vizovelj.

Pri Proseku se nam je pripetila zanimiva dogodivščina: bik, ki je bil na paši, je podrl ograjo in se po stezi nevarno približeval glavni cesti. V pravem kavbojskem stilu smo preplašenega bika spet spravili v ograjeni pašnik.

Ob mraku smo prispeli v farmo v Vizovljah, kjer nas je gospodar Ivan Pernarcic toplo sprejel in se pripravil prenočišče za konje. Oni so za danes svoje že opravili, jahaci pa ne. Konji po napornem dnevu potrebujejo primerno nego. Treba jih je bilo pokriti z odejami, jim obvezati spodnji del nog, jih nakrmniti itd. Po približno uri dela smo se lahko tudi mi, dekleta in fantje, lepo okrepčali in po večeru, prebitem v prijetni družbi noč prespali kar na seniku zraven konjev.

Naslednje jutro smo se prebudili že ob rani zori. Čakal nas je namreč naporen dan: približno šestdeset kilometrov dolga pot od Vizovelj do Čedadada. Najprej smo nakrmili konje nato se sami obilno zajtrkovali. Potem ko smo osedlali konje smo se odpravili mimo Medje vasi proti Jamljam. Na doberdobskem Krasu sta se nam pridružila se dva jezdec z Goriskega. Ustavili smo se za krajši prigrizek in nato nadaljevali pot mimo Zagraja in Zdravščine, kjer smo prebredli Sočo. Vođa je bila precej deroga in je segala do sedla, vendar smo vsi srečno prispeli na drugi breg. Pot nas je nato vodila mimo Gradisca po stari železnici progi do Krmina. Pri Ja-

sihu smo morali spet prebrskati reko, tokrat Idrijco, in nato ob bregu Korena nadaljevali naše potovanje do Čedadada. Noc je že legla na zemljo, ko smo prispeli v farmo konjereja Vecchiuttija, kjer se je odvijal shod.

V pokriti jahalnici je bilo prenočišče tako za konje kot tudi za udeležence shoda. Treba je bilo poskrbeti za razporeditev konjev in jim tudi večkrat zamenjati mesto, da si ne bi med seboj nagajali, grizli ali brcali. Podobno kot ljudje tudi konji imajo svoj

tero se je vršilo tudi nagajanje. Naša skupina je prejela pokal kot skupina, ki je pršla na shod od najbolj oddaljenega kraja: prejezdili smo namreč približno šest kilometrov daljšo pot od skupine iz Ville Santine.

V nedeljo je bil na programu le krajši izlet v slikovito okolico Čedadada in slavnostni sprejem jezdecev s svojimi konji na osrednjem cedaj-skem trgu. Po pozdravu tamkajšnjega podžupana smo se vrnili v konjušnico, da bi pripravili konje za povratek s prevoznimi sredstvi, in se odpravili domov.

Z našimi konji smo v starih dneh prejahali približno 150 kilometrov. Nekateri izmed nas imajo že večletne izkušnje kar se tiče večdnevni ekskurzij in tekem na deželni in državni ravni ter v bližnji Avstriji, drugi pa so bili prvič na tako dolgi poti.

Poglejmo si поблиže, kdo so bili ti junaki. Tamara je prva v naši skupini, ki je vzljubila jahalni šport in si nabavila konja. Ime mu je Tihij in to je bilo njegovo šesto večdnevno potovanje. Nastopil je že na več tekmovanjih po Italiji, na Sardiniji in na raznih deželnih in državnih shodih.

je kupil skupaj s prijateljem pred dvema letoma in ga tako resil pred zalostnim koncem v kaki klavnici. V kratkem je postal zelo ubogljiv, tako da so ga letos izbrali celo za svetovno prvenstvo.

Tretjemu konju je ime Movado in je arabske pasme, star je 10 let, rjave barve in se je s svojim lastnikom Ilarionom že udeležil raznih deželnih in državnih shodov. Letos je sodeloval na državnem shodu v Fuggiju v Laciju, kjer je bilo prisotnih kar 800 konjev, približevalnih etap pa so se udeležile skupine do 250 konjev, kar je bilo zelo ocarljivo, a tudi zahtevno. Movado je zelo vzdržljiv konj, ki je sposoben prehoditi mnogo kilometrov na dan, ne da bi se utrudil. Čeprav je komaj prestal operacijo na nogi se je na tem potovanju dobro odrezal.

Cetrti konj, po imenu Blue eyes, je pasme apaloosa, star je 7 let in najmlajši v skupini in brez večjih izkušenj. Pred tem potovanjem je s svojim lastnikom Deanom nastopil samo na lanskem deželni shodu v Palmanovi. Da je se mlad se opazi ker je živahen, potrebuje le, da si z dobrim delom izboljša značaj in bo

značaj, simpatije in antipatije. Naslednji dan, v soboto, se je pričel uradni del shoda. Ob 10. uri se je končalo vpisovanje in začel 30 km dolg skupinski izlet od Čedadada do Korena, kjer je bilo kosilo, in nazaj. Po poti smo se večkrat ustavili in obiskali tamkajšnje kmetije, kjer so nam prijazni in gostoljubni gospodarji rade volje postregli. Seveda ni manjkalo niti običajnih pripehtajev in nezgod, kot so npr. junaski padci s konja v blato pri preskakovanju jarkov in podobno, ki pa so se vsi srečno končali. Zvečer je organizator priredil večerjo med ka-

Star je 10 let, ruske pasme in prihaja z območja reke Don, je temni rjavec in ubogljivega ter dobrega značaja.

Andrejev konj se imenuje Parsifal in je najstarejši konj v skupini, a ni zato manj odprten in bister od drugih. Ima 13 let, je mešanec med arabsko in rusko pasmo, tudi on je temno rjave barve in je večkrat sodeloval na raznih pohodih, shodih in tekmovanjih, letos pa je tudi nastopil na svetovnem prvenstvu v treku in zasedel odlično osmo mesto. Je precej nezavpljiv bodisi do ljudi kot tudi do drugih konjev. Andrej ga

postal dober tekmovalec.

Zadnji konj, ki se je pridružil skupini, je Patak, 10 let stari »argentinec«. Francesca ga je pred nekaj meseci kupila v neki jahalnici. Patak je dobro izurjen za krajše izlete, ima zelo dober značaj in se zna prilagoditi vsaki situaciji. Navajen je, da se pase prost na odprtem in je tako postal trpežen in odporen raznim vremenskim nepravilnostim in ni tako občutljiv kot drugi. Zal se Francesca zaradi službenih obveznosti ni mogla udeležiti shoda v Čedadu in je tako konja posodila prijatelju Lucianu.

Torej, opravili smo čudovito in nepozabno potovanje s konji po lepih in zanimivih krajih v naši bližnji in bolj oddaljeni okolici. Videli in spoznali smo kraje in ljudi, ki ti jih omogoča le ta način potovanja. Le v sedlu ti je dano, da greš tja, kamor ti z avtomobilom ni mogoče. Zelimo si, da bi se lahko se udeležili podobnih shodov, mogoče tudi v Sloveniji, kjer uspešno deluje precej konjeniških klubov.

I.P.

Na slikah: zgoraj odhod iz Doline; v sredini prehod čez sočo; spodaj konji jezdec in spremljevalci.

Med Miklavžem in Božičem bo izšel

JADRANSKI KOLEDAR

K 1999

Darujte si prijetno branje!

Obisk v banki ob dnevu varčevanja

NAŠI
OTROCI
RIŠEJO
IN
PIŠEJO

Nase učiteljice so organizirale obisk banke zato, da bi nam boljše prikazale, kaj pomeni varčevanje.

Včeraj smo se učenci četrtega in petega razreda zbrali v soli, odkoder smo se pes napotili v Novo Kreditno Banko (NTKB) na Stari Mitnici. Ob vstopu smo se razdelili po dva, da smo mogli skozi cilindrska avtomatska vrata. Ko je vstopila učiteljica Mirella, se je sprožil alarm, ker je imela pri sebi nekaj kovinskega. Sprejela sta nas gospod Filip Fischer in gospa Kristina Guštin, ki je direktor te podružnice. V blagajni je mnogo telekamer, ki snemajo tudi zunanost. Zanimiv je bil alarmni sistem za varnost banke. V dveh skupinah smo si nato ogledali blagajno, kjer nas je najbolj zanimal strojek za stetje denarja. V zgornjem nadstropju se nahaja caveau (kavo), ki je velika jeklena skrinja, v kateri hranijo klienti nakit, vrednostne papirje in važne dokumente. Potem so nas spremili v malo sobo in nam razložili, kako bomo uporabljali novi denar evro. Vrnili smo se v pritličje, kjer so nam podarili flomastre in lusno zgodbo o varčevanju.

Poučna ekskurzija je bila zelo zanimiva in vsi si želimo, d bi jo lahko prihodnje šolsko leto ponovili.

Učenci 4. razreda

Pogovor med liro in tolarjem

»Dober dan!« reče Lira.
»Dober dan!« reče Tolar.
»Grev na zabavo k Evru?« vpraša Lira.
»Ne. Evro je v bankovnici, ker je bolan. Bo na bolezenskem dopustu do leta 2004«, odgovori Tolar.
»To pomeni, da bova šla v gostilno Stroj Bankomat?« vpraša Lira. »Seveda!« - pravi Tolar.
»Tam se bova gotovo bolj zabavala kot pri Kovancih!« pravi Lira.
»Grev!«

Ivan Bocchio

Hranila bom denar,
da si bom kupila
šolske potrebščine
Jasna

Bankovec in kovanec

Bankovec reče kovancu: »Ti si zelo težek in v denarnici si samo v napoto.« Kovanec odgovori: »Ti si velik in papirnat, zato se laho raztržeš. Jaz pa se ne, ker sem iz kovine.«

Bankovec jezikavo odgovori: »Ti veljaš manj kot jaz. Jaz pa sem veliko več vreden kot ti.«

Martina Starec

Zame varčevanje
pomeni hraniti
denar v blagajni.
Veronica

Varčevanje pomeni
obdržati denar in pazi-
ti da ga tatje ne ukradejo.
Joan

Bancomat in blagajna

Bancomat reče blagajni: »Daj mi denar, ker ce ne, si ga bom vzel sam.«

Blagajna odgovori: »Jaz ti ga ne dam, tudi ce prides sem. Jaz ga izročim samo tistim, ki sestavijo točno osebno številko. Zdaj pojdi proč, ker te nočem več videti.«

Veronika Porro

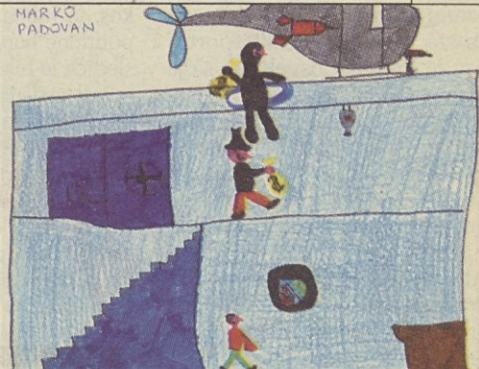
Se varčuje, ker potem se
lahko kupi dosti stvari!
David

Pogovor med kuno in marko

KUNA: »Zivijo Marka. Kako je s tabo?«
MARKA: »Zivijo. Z mano je vse v redu. Kaj pa s tabo?«
KUNA: »Hvala, dobro.«
MARKA: »Zdaj sem na počitnicah tu pri Vas, na Hrvaškem.«
KUNA: »Pokazala ti bom lepe kank kampe, v katerih boš lahko prenočevala na varnem.«
MARKA: »Hvala, zelo si prijazna.«

Učenci 3. razreda

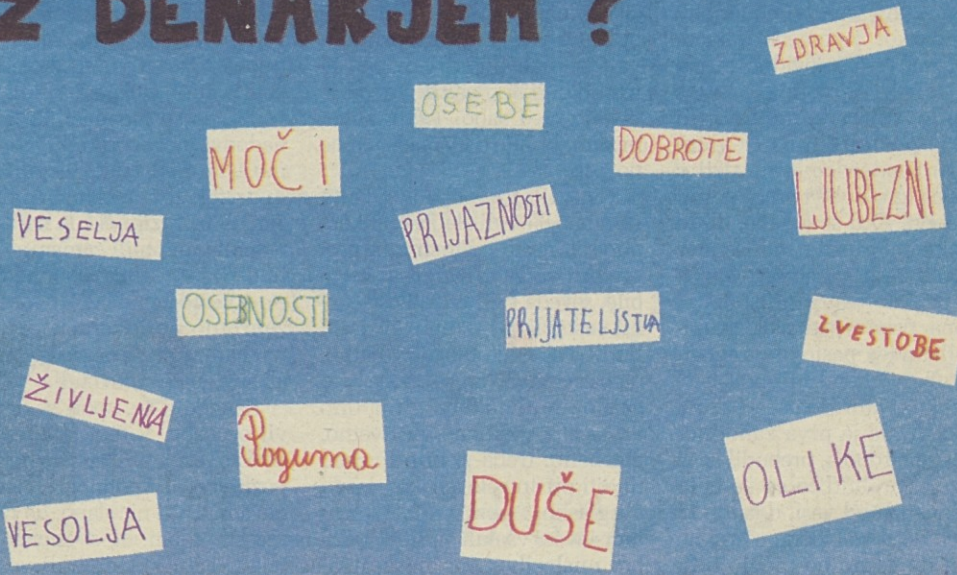
Zame varčevanje je
hraniti denar, da si
nekaj lahko kupimo.
Martina I.

KAJ BI SI KUPIL(A), ČE BI IMEL(A) DENAR?

ČESA NE MOREMO KUPITI Z DENARJEM?

Deskanje (brezdlak na jeziku) po našem športu včeraj, danes in jutri

*Pred desetimi dnevi je bila v Slovenskem klubu predstavitev Velike knjige slovenskih športnih iger. Na tej predstavitvi je zbornik predstavil Sergij Tavcar. Njegov poseg je, tudi zaradi izzi-
vov, ki jih vsebuje, vzbudil veliko zanimanje, pa tudi že nekaj polemik. Objavljamo ga v celoti, seveda z željo, da bi se nanj odzvali drugi bralci, tako tisti, ki se ukvarjajo s športom, kot tudi ostali. Vsa njihova mnenja bomo seveda z veseljem objavili.*

Ur.

Tema današnjega večera je nekoliko tolažljiva: povedal naj bi, ob pogledu na preteklost, ki ga nudi ta nov zbornik, kaj se našemu športu obeta v prihodnosti. Torej ne samo, kaj se je zgodilo, ampak kaj se bo še. Preteklost in prihodnost se vedno prepletata, kot nam skušajo redno dopovedati profesorji zgodovine, a kaj, ko jih nihče običajno ne poslušal, ali bolje, ko jih ne poslušajo tisti, beri mladi, ki bi jim tak pogled na nenehno dogajanje zgodovine se najbolj koristilo.

Ta nizko leteci filozofski uvod naj bi hotel povedati, da moramo dobro poznati preteklost našega športa, predvsem pa njegovo genezo, če hošemo sploh kaj napovedovati o njegovi prihodnosti. Knjiga »tria cu-dezev«¹ Lakovic - Pavletic - Magajna je naravnost idealno sredstvo, da razumemo, kako je naš sport v bistvu sploh nastal. Na kratko, ker ste pač podrobnosti že prebrali, ali se berete, v knjigi sami: na začetku, približno deset let po svetovni vojni, ali, pravilneje receno, 4 leta po priključitvi Trsta in okolice Italiji, se je skupina navdušencov lotila zahtevnega posla preverjanja volje slovenskih ljudi v zamejstvu do športnega udeleževanja: takrat je vladalo namrec popolno mrtvilo. Porušile so se strukture, ki so se bavile tudi s športom za casa nedorečenega režima Svobodnega trzaskesga ozemlja, in treba je bilo zaceti znova. Prvi Slovenski športni dan je imel tak uspeh, da se je kmalu, komaj leto zatem, ustvarilo Športno združenje Bor, prvo nase društvo, ki je bilo izključno športnega znajca. Ta zadnja definicija je hudo pomembna: ni mi namrec znano, da bi kdajkoli v naši zgodovini pred tem sploh kdaj obstajalo izključno športno društvo. Dejstvo, da ni imelo to društvo političnih ciljev, je pomenilo tudi, da ni bilo, formalno vsaj, pod vplivom nikogar. Jasno, vsi vemo, odkod je Bor črpal sredstva za preživetje in kakšen politični predznak je imelo takrat naše gospodarstvo. Locična pa vseeno stoji, formalno vsekakor, a pomensko izredno važna, in daljnovidnost ustanoviteljev Bora je se danes obudovanja vredna. Športni dan je postal Športni teden, Športni teden se je razširil v Športne igre in ob tem se je širil naš sport. Širil se je tako, da so skupine športnih navdušencov v raznih naših vaseh začele, najprej iz čisto kampanilističnega zagona, pripravljati svoje skupine atletov za nastope na Igrah. Kontovel je hotel biti boljši od Proseka, Nabrežina je hotela dokazati, da je prva zahodno-kraska metropola, prebudila se je Zgonik, prebudile so se celo Opčine, ena od vasi, o kateri bi človek dejal, da sporta nikoli ne bo in da ga ne bo moglo biti.

Openci so namrec znani po tem, da delijo svoje prebivalce v vse mogoče kategorije, ki se večinoma gledajo postrani: celo pri takih nepomembnih zemljepisnih porekljih kot so lahko »gurenci«² in »dulenci«. In misli, da se vsi Openci lahko zberejo skupaj za enoten nastop, pa naj si bo tudi v sportu, je bilo naravnost nepojmljivo.

Ali zgodilo se je. In stvar vlece stvar. Najpomembnejša miselna revolucija se

je zgodila, ko so te iste skupine prisle do spoznanja, da niso Sportne igre vse: dejali so si: v redu, Igre so končale in kaj zdaj? Zakaj naj bi kakoli eno leto? Ustanovimo svoje društvo in začnimo igrati v prvenstvih. Saj ni nikjer zapisano, da mora biti Bor edino nase društvo. Če je velika večina, recimo, mladih kosarkarjev pri Boru iz nase vasi, zakaj naj jih ne bi obdržali tukaj in bi igrali za nas?

Ostalo je kronika, bolj kot zgodovina. Vsi vemo, koliko je sedaj športnih društev pri nas, kako je nasa dejavnost razvejana, koliko mladih, recimo bolj ali manj kar vsi, se ukvarjajo s športom.

Naša športna društva so se torej rodila kot posledica nastopanja na Športnih igrah. Geneza sama naših društev nam omogoča razumeti veliko stvari o njihovi strukturi, načinu delovanja in o marsičemu drugemu. Prva, in izredno pozitivna, stvar je ta, da so vsa društva nastala, po Borovem zgledu, povsem apolitična. Cilj je bil znagati na Športnih igrah in povsem nepomembno je bilo, kakšnega političnega prepričanja je bil športnik. Kot je rekel nekdo najbolj znani kosarkarski trener NBA vseh časov Red Auerbach, ko so ga vprašali, kako to, da je angaziral za Boston Čelice igralca črne polti: »Sploh me ne briga, če je bel ali črn, zelen ali karan: mene zanima samo, da zna igrati!«³ In ko tečeš po progi, ali plavaš v bazenu, ali mečeš na kos, te nihče ne vpraša, kakšne politične barve si. Posledna posledica je bila seveda ta, da so v športna društva prihajali čisto novi ljudje, neobremenjeni s politiko, torej gotovo ne tisti, ki so hodili med tednom iz seje na sejo različnih političnih celic, prosvetnih društev, pevskih zborov in kdovekaj še, ki so bili vsi emanacija ene in iste politične ideje.

Ta locitev sporta od politike je bila usodnega pomena za razcvet celotnega gibanja. Na primer, Poleta na Opčinah zagotovo ne bi bilo, če bi ga ustanovila skupina z določeno politično opcijo. Enostavno druga opcija se ne bi pridružila in sedaj bi imeli v najboljšem primeru na Opčinah dve društvi, ki bi imeli kot edino nalogo to, da se koljejo med sabo. Tak zaplet, mislim, bi bil se marsikje, če ne povsod.

Hvala Bogu veliko je k temu pripomogla tudi slepot praktično vseh naših političnih in prosvetnih vodilnih garnitur, ki so bile, seveda tudi na najvišjih ravni, sestavljene iz enih in istih ljudi. Takrat je bilo normalno, da nase krovne organizacije »vzgajajo«⁴ ljudi. Treba jih je bilo »vzgajati«⁵ politično, prosvetno, glasbeno, treba je bilo ljudem nuditi pristno slovensko besedo ali glasbo. Sport je bil v vsem tem izven vsakih njihovih dobro mislečih shem: nekaj mla-

dih razboritežev, ki teče po polju ali se bedasto podi po zogi. Kaj ima vse to s slovenskim življenjem, z zavednostjo? Ah, saj so mladi in prej ali slej jih bo spročala pamet.

Po tolikem času me ta slepot vedno znova frapira. Res ni bilo nikogar, ki bi uvidel, da je sport mogoče sredstvo zbiranja motivirane mladine, ki se torej zbira zaradi same sebe in ne zaradi staršev, mladine, ki mora govoriti slovensko zato, da lahko sploh

znaš. V tem svetu, ko so te kot mladega funkcionarja, trenerja, odbornika, vrgli v vodo in zahtevali, da zaplavaš, se je skalo ogromno sposobnih in pozneje izučanih športnih osebnosti, tistih pac, ki so preživeli, ki so bili toliko trmasti, da niso vrgli puske v koruzo ob prvi oviri.

Potem so se negativne posledice, ki jih placujemo se danes in ki, žal, ne vidim, kako bi se iz njih lahko izkopal. Največja vsebinska negativna posledica

Nočem nikogar zaliti, ali vsaj moj vtis je takrat bil tak, da je tudi naša, mislim športna, osrednja organizacija, Združenje Slovenskih Športnih Društev v Italiji, nastala, in to po želji samih ustanoviteljev, kot nekakšna servisna služba, služba, ki naj bi koordinirala in racionalizirala čisto birokratsko in knjigovodsko nase delovanje. Ideja v bazi je bila pac ta, da se s politiko nočemo ukvarjati in da mora Združenje biti zato cim bolj neo-

naši družbi in, pustite me, da sem precej zloben, se vedno ga niso dojele v celoti, kaj pravim v celoti, niso ga razumele v bistvu, so sportu prekasno posvetile pozornost, ki ga zasluži, in to se vedno z žal, imenujemo ga tako, večnim snobizmom. O sportu so razumeli le, da privlači mlade, nikoli pa niso hoteli priznati, da je sport enakovredna komponenta našega življenja, ki ima za narodno zavest in razvoj prav tak, če ne celo vazejši, pomen kot razni zbori oderske ali baletne skupine in tako dalje. Če ne drugega vsaj zato, ker je pri sportu mladih več. Ne bom omenil raznih floskul tipa, »mens sana in corpore sano«, ali sport lahko odvaja od droge in drugih neprijetnih lopovskih druščin in tako dalje, ker to enostavno ni res. Lopovi so povsod, tudi pri sportu, ne samo, ker je športnikov več, je že samo po čisti matematični statistiki veliko bolj verjetno, da je tudi lopovov več. Prav zaradi tega sport potrebuje vizijo, logično razumevanje o njegovem razumevanju, predvsem pa pri nas jasne pojme o tem, kaj pravzaprav od našega sporta hočemo, da postane. In tukaj vidim največje krivde zunanjega sveta proti sportu: namesto, da bi naša prosveta razumela enako dostojnost, ki ga ima sport nasproti drugim socialnim dejavnostim, od sporta hoče le to, da zbere mladino zato, da jo potem usmeri v pravoverni in »dostojne«⁶ dejavnosti. In namesto, da bi nase gospodarstvo svoj čas, ko je se obstajalo, investiralo v formiranje mladih športnih kadrov, ki naj bi sport vodili in zakaj ne, da bi ta kader poskušala vzgajati, tokrat brez navednic, po svoji politično-družbenih svetovnih nazorjih, se je enostavno vrгло v vrhunski sport. Razlog, zakaj je to počelo je, mislim, precej jasen: temeljna komponenta vsakega gospodarskega delovanja je reklama in vsi vemo, kako je v modernem svetu važna reklama, ki se izvaja s pomočjo vrhunškega sporta. Nasi gospodarstveniki si niso mogli kaj, da ne bi razmišljali, vorjajem v veliki večini da dobri veri, da je njihova naloga ta, da podpirajo vrhunski sport, kar samo na ta način bodo dobili nekaj v zameno, beri reklamo. Dejstvo, da je nase sportno gibanje povsem drugačno, da vrhunski rezultati izvirajo iz dobrega dela v bazi, se jih ni tikalo. Njihovo poslanstvo so videli nekeje v tem: vi dosegajte vrhunške rezultate, potem pa vam bomo pomagali.

Nas sport potrebuje čisto nov pristop. Nasa politično-gospodarska dominantna struktura se je medtem podrla in priloznost je, da se začne na novo na področju relacij politika-sport. Torej po tej poti bi se lahko začelo na novo. Žal pa se ni podrla nasa športna struktura, in tu ne mislim na ZSSDI, ki pac se vedno plačuje izvini greh in, kolikor se lahko trudi, prave vloge idejne in usmeritvene organizacije našega sporta ne bo žal nikoli imela, ker to enostavno društva sama nocoje, tu mislim na nasa društva. Nasa društva so enostavno okostnela v sistem delovanja, ki je bil toliko produktiven v casih njihovega nastajanja. Zacetni zagon in entuziazem pa sta medtem splahnela, delo se je prevesilo v vedno večjo rutino in na ta način so

sečna organizacija, ki naj se bi sploh vmešavala v delovanje posameznih društev, obratno, društva sama bi ji morala nalagati naloge, ki bi jih sama ne mogla reševati.

Posledice takega mišljenja so jasne: nikoli nismo imeli sportne politike, one prve, ki idejno usmerja smernice delovanja in ki ima vizijo o prihodnosti in je zato vnaprej pripravljena spopasti se z novimi izzivi in ki predvsem dojame nove trende v splosni družbi.

Tema mojih nocojsnjih besed je jasna in govoril naj bi samo o sportu. Ne morem pa si kaj, da ne omenim tudi druge plati medalje. Moje mišljenje, pravzaprav prepričanje je, da je veliko krivde tudi na strani nase politike in predvsem prosvete. Poleg tega, da nase, imenujmo jih s širokim pojmom, kulturne komponente niso pravočasno razumele pomena, ki ga ima sport v

prisle na dan zacetne slabosti celotnega našega športnega ustroja. Če je bil na začetku anarhizem dobrosel, ker je sam tako, proti vsemu in vsem, nas sport lahko sploh nastal in se potem razvil, je sedaj ta anarhizem poguben.

Na dlani je namrec, da imamó prevec športnih društev, ki si delajo neusmiljeno konkurencu na vseh področjih. Mentaliteta je ostala pac ista: vsi se hočejo ukvarjati z vsem, ker je tako bilo produktivno in zdravo za casa Športnih iger. Zdaj pa ni več: sam sem zalosten in zgovoren dokaz, da nasi ljudje proizvajajo vedno manj potencialnih športnikov, ce lahko uporabim ta cinični športni zargon. Otrok je vedno manj, in jasno je, da ne morejo vsi prav vsega počenjati. Tudi casi so se dramatično spremenili: moznih aktivnosti za mladega človeka je vedno več, verjetno zaradi tega, ker je otrok bolj ljubosumni in zanje hočejo vse, in vse kar se da najbolje. Otrok mora hoditi v solo, potem na glasbeni instrument, potem na privatne lekcije tujega jezika, potem pa mora opraviti domače naloge, na koncu pa mora se na trening, kjer mora biti pac naj-

boljši, ker samo ta je smisel vsega.

Najboljši moras biti povsod in to za vsako ceno: nihče ne zahteva od tebe, da greš na trening zato, da bi se sprostil in zabaval, ampak zato, da postaneš po možnosti odličan športnik, ki si bo, po katastrofalnem zgledu, ki nam ga znova in znova nudijo mediji, služil mastne denarje v profesionalnem sportu. In ce ne treniras zato, da bos izreden, najboljši, kaj te sploh na trening posiljam? Ob vsem tem so motorci, diskoteka, racunalnik. Sploh ni cudno, da so danasnji otroci skoraj vsi po vrsti globoko frustrirani, stvar, ki je za nas starejše popolnoma nerazumljiva, ces, imajo vse, kaj pa se hočejo?

Pametna in daljnovidna športna politika bi se morala ukvarjati s temi problemi in jih skušala reševati, koliko se jih resiti da. Problem je namrec naravnost epohalni, ni pa se se vedno pulimo za igralca, ki ga sunemo sosedu, ustanavljammo vedno znova nove in nove sekcije, izmišljujemo si eksotične sporte samo zato, da bi bili originalni. Kot da bi Sportne igre se vedno trajale. Drugi problem, ki se ga nihče ne loti je ta, da so, prav zaradi bombaza, v katerem

so nasi, pardon vasi, otroci vzgojeni, motoricne sposobnosti današnjih otrok dramatično nizje od tistih, ki so jih imele prejsnje generacije. Se sam se spominjam, ko so mi fantje hodili na tening potem, ko so hodili v dolino delat kolesarske skoke. Res: imeli so v dolini urejeno zaletišče in odskočni most, s katerega so se poganjali s kolesom cim dlje. Jasno je, da so bili udarci in brzotrine na vsakdanjem dnevnem redu in kdaj pa kdaj je bil trening bolj podoben rehabilitacijski terapiji kot pravemu kosarkarskemu treningu, ali dejstvo je, da je bila telesna aktivnost takratnih fantov bistveno drugačna in veliko pestrejša. In, pazite, to niso bili fantje katerikoli: vsi po vrsti so izhajali iz lepih in urejenih družin, nekateri celo iz družin najvišjega manjšinskega vrha in danes so priznani gospodarstveniki, arhitekti in podjetniki.

Trening je bilo takrat lahko pripraviti. Brez problemov si se lahko osredotočil na specifiko sporta, saj je bilo že samo po sebi dano, da so fantje (in dekleta) znali teči in skakati. Danes tega ni več. Fant, ki pride na trening, je v veliki večini primerov motoricno neboljen. Teče kot tisti

revez, ki jih vidimo po napoleonski cesti sopihati in tvegati iz trenutka v trenutek srčni napad, ker nimajo pojma o tehniki teka in, namesto da bi jim tek koristil, kot si samo verjetno mislijo, jim dokončno raznese hrbet, vezi in sklepe, da preobremenitve srca in ožilja sploh ne omenim. In nas trener ob vsem tem ga uči kombinacije in klo ve kaj se, namesto da bi ga najprej naučil pravilno tekati, skakati, plezati po vrvi in skakati z vrvice. Zanima me na primer, koliko mladih minikosarkarjev zna pravilno opraviti enostaven preval naprej in nazaj. Pravilna športna politika bi se morala ukvarjati tudi s tem problemom: ustanoviti bi bilo treba veliko osnovnih športnih sol, treba bi bilo razumeti, kje naj bi bile in koliko naj bi jih bilo, kdo naj bi vse to organiziral in vodil, s katerimi in koliksnimi sredstvi in se in se.

In se: treba bi bilo poiskati pravo razmerje med rekreacijskim sportom, katerega sledi so se naravnost izgubile, in vrhunskim sportom. Ne moremo namrec ne brez enega ne brez drugega. Nekoc je bila sama misel na vrhunski sport, v luci tedanje miselnosti, naravnost bo-

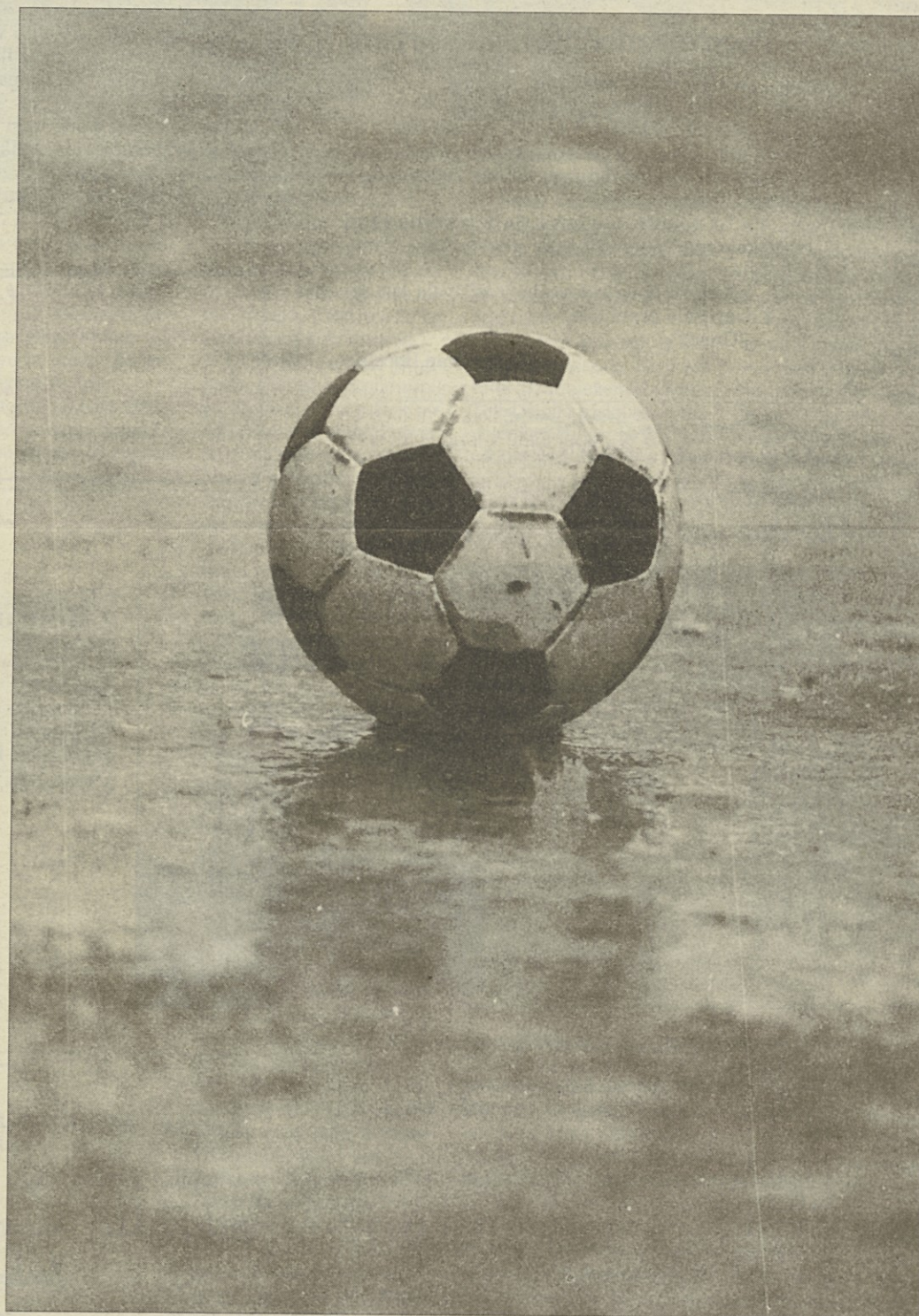
goskrunska. Sport je moral biti samo prijetno razvedrilo zato, da se potem mladi resno ukvarjajo s pametnimi zadevami. Danes je stvar obrnjena: rekreacije ne omenja nihče več. Kot sem rekal: ce nočas postati sam-pion, kaj sploh hodiš na trening delat? Nikoli pa se toliko kot danes ne potrebujemo prave rekreacije, tehnovne v smislu zafrkavanja po tekni in obveze po placilu pijače in točno nič več. Rekreacije, ki pomeni predvsem socializiranje in vsi vemo, koliko ga danes potrebujemo. Obenem pa je vrhunski sport potreben za nadarjene športnike: največja bedarija bi bila ta, da poslujemo nadarjenega športnika v italijansko društvo, kjer bo prej ali slej pozabil, da je sploh kdaj bil Slovenec, namesto da ga vzgojimo doma in da s casom popelje po svetu novico, da nekje v Italiji živijo cudni ljudje z eksotičnim primkom, ki govorijo nikomur razumljiv jezik.

Kar sem zdaj na hitro preletel, je samo del nalog, ki jih mora naš sport rešiti. Racionaliziranje delovanja, uskladitev med društv, kaj vem, celo ustanovitev vsesplosnega slovenskega športnega društva, ce ne bi bila ta ideja v tem trenutku le znan-

stvena fantastika, vse te stvari, ki iz dneva v dan terjajo resitve ali vsaj ideje njihove resitve. Prav zaradi tega bi morali imeti skupno športno politiko. Ali nimamo je, da povzamem, ker sport ne zaupa profesionalni politiki, upravičeno sicer, saj so profesionalni politiki v preteklosti že večkrat dokazali, da jih telesna kultura ne zanima in da torej o njej nimajo pretiranih pojmov, po drugi strani pa se sam noče, ali ne zmore, zediniti v iskanju resitve splošnih problemov. Sosednje društvo je se vedno nasprotnik, ki ga je treba premagati za vsako ceno, in ne revez, ki skupaj s tabo vesla na isti barki slapu naproti.

Kaj si mislim torej o športnem utripu pri nas? V tem trenutku je tahikardicen. Hitri utrip pa je obicajno oznanjevalac bodočih velikih problemov. Kdaj jih bomo resili? Žal ne danes ne jutri. Pocaati bomo morali, da v ljudeh zraste nova zavest in da pozabijo, kako je bilo, ko so bile Sportne igre. In pravzaprav, ce dobro pomislimo, samo dejstvo, da njihov vpliv sega se v sedanost, 30 let kasneje, prica o tem, kako velika in revolucionarna manifestacija so bile.

Sergij Tavcar

je bila ta, da se je nas sport razvil v popolni anarhiji, ali, se koga ta beseda moti, po darvinističnih shemah. Novi ljudje, neobremenjeni s politiko, so pomenili največkrat tudi to, da se s politiko niso hoteli ukvarjati. Zanje, med njimi na primer tudi za mene, ko sem bil mlad, je pomenila politika nekaj grdega, umazanega, bitko za golo oblast in za prisvajanje splosnega imetja za lastne interese, pomenila je nekaj, kar je bilo v čisti antitezi z našimi ideali. Politiki so za nas bili tisti, ki so nam stalno metali polena pod noge, ki so nas hoteli »vzgajati«⁷ po svoje v imenu nekih preživelih parol, ki nam niso prav nič pomenile, ki, skratka, nas niso razumeli in so na nas gledali zviska. Bili smo mladi, pac. In tudi ko se je kak politik utegnil prikazati v nasa društva, smo ga vsi gledali z velikim nezaujanjem.

tekmuje na Igrah? Res ni bilo nikogar, ki bi razumel, da je sport, oziroma Sportne igre, največja stvar, ki so jo kdajkoli izumili za spodbujanje slovenstva v vsakem našem mladem človeku, v tistem, ki to najbolj potrebuje? Da ni videl, da je bilo veliko ljudi, za katere sploh niso vedeli, da so Slovenci, ki je nadomada spegovorilo po nase samo zato, da bi lahko teknovalo? In da, tokrat k sreči, ni bilo nikogar, ki bi razumel, da se da to isto mladino tudi zamenipulirati, da ji pod krinko sporta lahko podtakneš marširaj, recimo zahrbtno politikantskega? Ponavljam, minilo je veliko casa, ali stvar me vedno čudi.

Kakorkoli že, sport se je razvil od sebe. V tem je bilo, kot sem že rekel, veliko, celo največ, pozitivnega. Apolitičnost, a tudi navada, da ti nič dano, da te ni-ma kdo pitati, da se moras pac znajti sam kot najbolj veš in

IZREDNA PONUDBA

Primorski

D N E V N I K

do konca leta brezplačno vsak dan pri Vas doma

Želite prejemati vsak dan do konca leta Primorski dnevnik brezplačno na dom? Takoj pokličite številko **040 7786300**

Če se boste nato odločili, da se naročite na Primorski dnevnik, boste plačali samo naročnino za leto 1999.

Vsi, ki ustvarjamo Primorski dnevnik, si prizadevamo, da ga bo vsa manjšina čedalje bolj čutila za svojega in ga redno prebiral ter želimo vsakomur omogočiti, da bo lahko svobodno izražal svojo misel in besedo.

Pridružite se nam!

Človekove pravice v Turčiji: motna voda, ki ji ne vidiš dna

Evropska Unija predstavlja za številne države vabljiv cilj, izkaznico za lažje, predvsem pa bolj pisano življenje. Ni čudno, da se število držav, ki zaprosijo za članstvo, stalno viša. Med te pristevamo tudi Turčijo. Pot, ki bi jo lahko vodila do skupne evropske hiše, pa bo, po vsej verjetnosti, precej vijugasta. Primer kurdskega voditelja Ocalana je eklatantno obelodanil marsikatero krivico, ki se godi znotraj te države. Ocalan je vodil teroristične akcije in naceljuje stranki, ki se je v preteklosti poslužila tudi nasilnih metod. To je dejstvo. Prst, v kateri je zrasla ta nasilna klica, pa je vsrkala vase veliko krvi in pretrpetih krivic.

Kaj se v resnici dogaja v Turčiji? To je bilo vprašanje, ki si ga je zastavila tudi Evropska komisija, ki je natančno preučila spostovanje človekovih pravic v Turčiji. Izsledki, do katerih je prišla, so izjemne važnosti. Nespostovanje človekovih pravic na tej zemlji seveda ni novost za vse, ki so kolikor toliko sledili družbenim in političnim spremembam, podatki o njem pa so pa prava bomba, predvsem, ker jih je objavil osrednji evropski organ. Evropska Komisija ima med drugim nalogo, da temeljito preuči stanje države, ki zaprosi za evropsko članstvo. Poleg ekonomskih pogojev, o katerih se veliko piše in govori in za dosseg katerih se države največ naprezajo, je pod pretresom se važna postavka: demokracija v državi, spostovanje človekovih pravic ter zascita manjšin na teritoriju. In prav ta trn v peti turške države je zbedel tudi funkcionarje Evropske komisije, ki so ugotovili marsikatero nesoglasje med obrazom, ki ga država kaže v javnosti in pa za domačimi durmi. Turčija je tako ratificirala številne listine, ki so zadevale spostovanje človekovih pravic; med le-te gre pristeti n.pr. Evropsko listino proti mučenju in za preprečitev slednjega ter vsake vrste nečloveških ali poniževalnih kazni. Omembo svete pravice do fizične in psihološke integritete človeka pa je Turčija vključila tudi v samo ustavo, vključno s pravico do svobodnega izražanja misli, medijskega poročanja, združevanja in verskega izražanja. To na papirju. V resnici je primerov kršitev ravno teh pravic na stotine, in to malodane mesečno. Grozljiva pa ni sama kršitev človekovih pravic, temveč predvsem direktna vpletenost državnih organov v to dejanje. Turška policija ter vojska izvajata sistematike zastrašujoče akcije, ki označujejo le države v vojnem stanju, nikakor pa ne držav, ki si prizadevajo vstopiti v skupino evropskih demokracij. Gre predvsem za rabo mučenja v predprocesni fazi, sistematiko izginjanje oseb, ki v očeh oblasti predstavljajo morebitno "nevarnost" za državo, groba smrtna obracunavanja, ki jih turška policija in vojska se vedno izvajata. Turčija pa je tudi država, v kateri je se vedno v veljavi smrtna kazen, pa čeprav je bila zadnjič v rabi leta 1984.

Velik razkorak med uradno verzijo stanja in realnim stanjem je občuten tudi na področju svobode izražanja. Najhujše se godi seveda vsem tistim organizacijam, ki se ak-

tivno zavzemajo za spostovanje človekovih pravic. Ne gre le za polena, ki jih turška policija sistematiko meče pod noge tem združenjem, pač pa za nedovoljeno nasilno obračunavanje nad vsemi, ki si upajo odgniti zastor, za katerim se skriva marsikatera črna lisa. Dokaz takega ravnanja je predsednik turškega združenja za obrambo človekovih pravic, Akin Birdal. Akin Birdal je na lastni kozi občutil, čemu se zoperstavi, ko zagovarja nujnost spostovanja človekovih pravic. Marca letos so Birdala skušali umoriti; kmalu zatem so točno identificirali krivce kot pripadnike neke turške nacionalistične skupine. Od marca pa vse do danes se ni prišlo do procesa.

Verjetno najpomembnejši znak demokracije je svoboda tiska in ni čudno, da se v nedemokracijah državah najslabše godi prav neopredeljenim novinarjem, ki si upajo ugrizniti v to zastrupljeno jabolko. Turčija ni izjema. Medijski prostor se je radikalno spremenil leta '93, ko je država s spremembo zadevnega ustavnega člena, odpravila obstoječi državni monopol. Danes obstaja več zasebnih radijskih in televizijskih postaj, turški kioski pa redno dobavljajo tuji tisk. Vse lepo in prav, pa vendar ni vse zlato, kar se sveti. V praksi je namreč to, kar je verjetno v najvišji meri vezano na neurejene razmere v državi: avto-cenzura. Turški mediji že sami iz svojega poročanja crtajo to, kar bi naknadno prav gotovo podleglo cenzuri. Nobene omembe kurdske manjšine, nobene besede neodobravanja nasilne politike, ki jo država izvaja nad kurdske vasičami na jugovzhodu države. Noben turški novinar ne sme pisati o Kurdi kot samostojnemu narodu, saj so le "Turki kurdskega izvora" in nič več. Vsak stavek, ki je samo omenjal problematiko Kurdiv, je direktno predvidel ukinitev casopisa oz. prekinitve prodaje knjige ali predvajanja filma. Objektivno poročanje o Kurdi je torej popolnoma neomogočeno. Vsakršen pridih odobravanja zahteve Kurdiv po avtonomiji pa ima kot direktno posledico obtožbo separatistične propagande in odobravanja terorizma, ki so jo pred nekaj leti okusili uredniki sedmih turških casopisov. Takozvani "zakon proti terorju" je namreč vse do leta '95 specifično prepovedoval "vsakršno pisno in ustno propagando, ki bi ciljale na krhanje nedeljive enotnosti Turške Republike, tako njenega teritorija kot naroda". Neposredno je ta zakon seveda prepovedoval "vsakršno srečanje, manifestacijo ali shod osnovan na teh ciljih". Danes je v veljavi bolj omiljena verzija tega zakona, kljub temu pa zagovarjanje potrebe po avtonomiji za kurdski narod se vedno pomeni "krhanje enotnosti turške države, njenega teritorija in naroda".

Noben casopisni list, nobeno radijsko ali televizijsko poročanje ne sme podvomiti v neoporečnost turške vojske ali analizirati kako alternativo osnovam, na katerih sloni turška država, kot sta n.pr. teritorialna enotnost in sekularni značaj. Proti novinarjem, ki so si upali na to prepovedano po-

dročje, je bil večkrat izdan zaporni nalog.

Vsako, tako radijsko kot televizijsko poročanje o kurdske jeziku je logično prepovedano. Turška država se sklicuje na dovoljenje svobodnega kulturnega izražanja v kurščini, kar pa nikakor ne vključuje solske vzgoje ali katerekoli "politične komunikacije", ki vključuje tudi novinarsko poročanje. 8 do 15 milijonov Kurdiv (podatki o njihovi številčnosti se med sabo zelo razlikujejo) ni v turški ustavi omenjenih ne kot narodna, rasna in niti ne kot etnična manjšina. Turška zakonodaja sicer izrecno ne predvideva specifičnih zaprek pri sodelovanju državljanov kurdske narodnosti v političnem oz. gospodarskem svetu, dejstvo pa je, da kdorkoli se javno predstavi kot Kurd, tvega ne samo diskriminacijo, pač pa tudi fizično obračunavanje.

V zadnjem mesecu so v Ita-

z nujnostjo politične rešitve; pričakovati je, da se bo Evropska Unija aktivno zavzela za to rešitev in primerno vplivala na Turčijo. Civilna rešitev bi nedvomno morala vključevati priznanje kurdske etnične identitete. Abdullah Ocalan, voditelj kurdske delavske stranke, je v Rimu izjavil, da se PKK odpoveduje terorističnim akcijam, ki so ciljale na ustanovitev lastnega Kurdistan, sanjske države, ki bi združevala vse Kurde, danes razcepljene med Turčijo, Iranom, Irakom in Sirijo. Evropska komisija si seveda ne more privoščiti podpore tem separatističnim težnjam, zato pa zagovarja avtonomijo, ki bi jo Turčija morala priznati svoji kurdski populaciji in za katero si danes prizadeva PKK.

Turčija se je nacelno odločila za vzpostavitev demokratičnih reform ze leta '95, tri leta kasneje pa je bilo prehojene poti do prave demokratizacije se

razanje različnih veroizpovedi, kot je n.pr. asirsko-pravoslavna ali pa takozvani Alawi Islam. Pripadnikov slednjega je v Turčiji najmanj 12 milijonov. Kljub temu pa so deležni občutene diskriminacije v primerjavi s svojimi brati sunitske veje. Pripadniki drugih veroizpovedi se morajo redno spopadati s številnimi birokratskimi omejitvami (n.pr. vprašanje lastnine castilnih prostorov ipd.), ki jim dejansko onemogočajo normalno versko izražanje.

Turška vojska igra osrednjo vlogo v državi in versko področje nikakor ni off-limits. Turška družba je osnovana na sekularizmu, vojska pa ima nalogo, da se zoperstavi vsem strujam Islama, ki so v nasprotju s to osnovo. Strogo cuvanje sekularnega značaja države se odraža tudi v sami selekciji turške vojske: za vse, ki so osumljeni vpletenosti v dejavnosti, ki so v nesoglasju s seku-

njihove specifične domene.

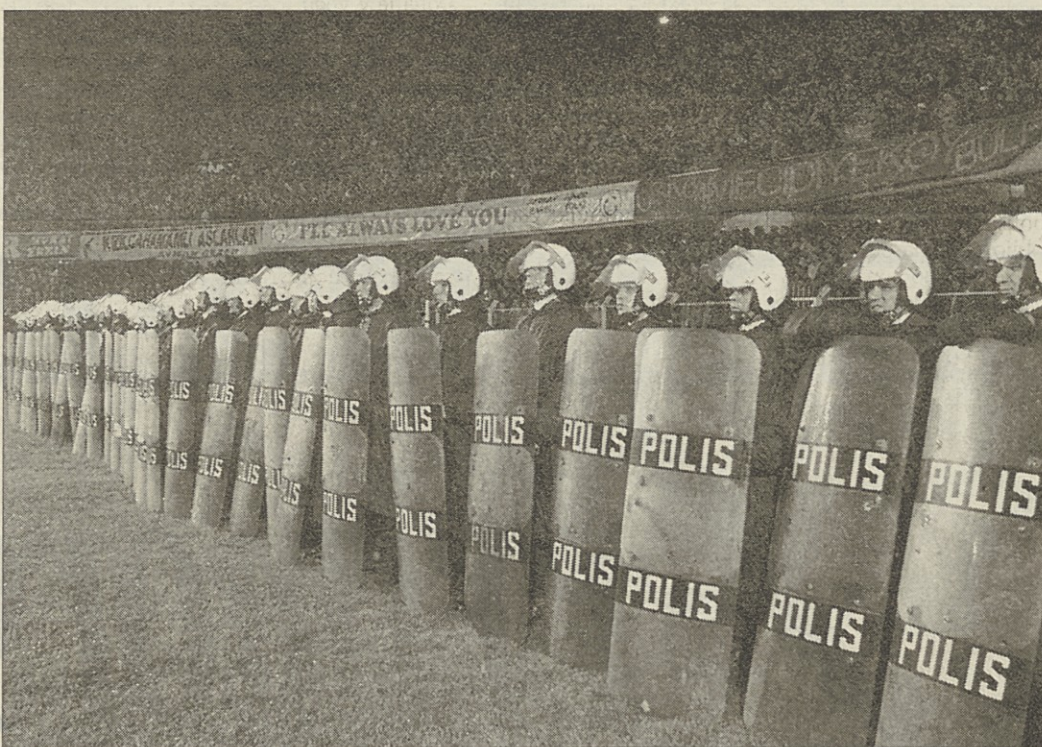
V zadnjih petnajstih letih je turška vlada podpisala številne listine, ki se na tak ali drugačen način nanasajo na človekove pravice. Ena takih je Evropska listina za odpravo vsakršne diskriminacije do žensk, ki je bila podpisana leta 1985. Minilo je že trinajst let, Turčija pa se vedno ni spremenila tistih členov svojega civilnega zakonika, ki odkrito diskriminirajo žensko v odnosu do soproga. Ženska trpi zaradi podrejenega statusa, predvsem pa zaradi nasilja za domačimi durmi, ki je v Turčiji se danes zelo razširjeno.

Ti in drugi primeri kršitve človekovih pravic v Turčiji so logično privedli do apeliranja na mednarodne človekoljubne organe. Turškim državljanom je vse od leta '87 omogočen priziv na Evropsko sodišče za človekove pravice, same številke pa nas opozarjajo na krhko turško "demokracijo": na Evropsko komisijo za človekove pravice se je leta '95 obrnilo 258 državljanov, leto kasneje je število naraslo na 612, lani pa na 427. Mehanizem te komisije je seveda zelo zapleten; gre namreč za oceno specifične situacije v neki tuji državi, kar logično zahteva pretehtanje vseh možnosti in preverjanje informacij. V treh letih se je tako omenjena Komisija izrekla le o 22 primerih turških državljanov, ki so na lastni kozi občutili grobo diskriminacijo s strani turške države.

Dejansko je analizirani dokument o stanju demokratizacije v Turčiji, izpod peresa samega političnega centra Evrope, težak kot svinec. V njem je Turčija opisana kot država, ki v javnosti hlini neko demokratičnost, v resnici pa ne udejanja številnih pogojev, na katerih je ta demokratičnost osnovana. In groba kršitev človekovih pravic se ne omejuje le na državni teritorij. Turška vojska si dovoljuje nekaj, kar se v Evropi zdi nepojmljivo: zasledovanje kurdske beguncev tudi preko državne meje z Irakom. Turška vojska pa je s svojo močjo prisotna tudi na severu Cipra, vse od daljnega leta '74, ko ga je nasilno zavzela. Na zasledenem delu otoka je nastanjenih kar 35.000 turških vojakov, ki branijo zavezano "turško republiko Severnega Cipra". Turčija je povsem neodgovorno proglasila samostojnost tega teritorija in s tem prekršila vse dogovore, na katerih je osnovana Republika Ciper. Sama Organizacija Združenih Narodov je zahtevala vzpostavitev neke pravice federacije dveh con oz. dveh skupnosti na otoku, nikakor pa ne more sprejeti zastraženega severnega teritorija, katerega samostojnost je priznala izključno Turčija.

Turčija ni črni macek, je pa država, ki ni se dosegla tiste stopnje demokratizacije družbe, ki je potrebna za včlanjenje v Evropsko unijo. Seveda tudi stare članice Evropske Unije imajo marsikatero črno piko, na njihovem ozemlju pa ni tako grobega in nezaslišanega nespostovanja osnovnih človekovih pravic. Tokrat prihajajo besede z uradne evropske strani; videli bomo, kako bodo ta dejstva vplivala na politiko približevanja Turčije k Evropski Uniji.

Vida Valentič

liji veliko pisali in govorili o Kurdi, o diskriminaciji, katere so žrtve predvsem v Turčiji; premalo pa se je razvedela novica o direktni vpletenosti Italije v eksplozivno stanje na turškem jugovzhodu. Turška vojska je večino svojih letal kupovala prav od Italije, istih letal, ki so potem obstreljevala kurdska naselja. Take razmere so prisilile na tisoče Kurdiv, da so zapustili svoje rodno področje in se izselili v večja mesta na zahodu države. Za vse tiste, ki so ostali na kurdske gricvinate področju, ima Turčija specifičen recept: "izredno stanje", ki stopi na tem področju in velja vsake štiri mesece. "Izredno stanje" je bilo prvič proglašeno leta '87, po celih enajstih letih pa je s stirimecni presledki se vedno aktualno v sestih od skupno desetih provinc jugo-vzhodne Turčije. Kaj to pomeni? "Izredno stanje" je pač izredno, torej dovoljuje vsakršni poseg in rabo vsakršnega sredstva za vzpostavitev "normalnega stanja". V praksi to pomeni, da ministrski svet, kateremu ob taki priliki predseduje predsednik republike, izda odloke, ki imajo v obdobju izrednega stanja zakonsko veljavo. Turčija "rešuje" torej probleme na tem okrvavljenem predelu z vojaškimi metodami, prej ali slej pa se bo morala sprijazniti

premalo. Organizacija Združenih narodov ter Svet Evrope sta ob številnih prilikah opozorila javnost na nezaslišano stanje turških zaporov, ki so se zelo daleč od minimalnih standardov, ki jih predvideva OZN. Srhiljive razmere v turških zaporih zelo spominjajo na stanje, ki ga je orisal film "Midnight express" (ki je bil posnet po turških zaporih): zaporniki natrpani v tesnih celicah, nobene zdravstvene kontrole in pomoči, predvsem pa "poboljševalne" metode, ki nimajo nič opravka s humanostjo. Da je stanje nevzdržno, je jasno prišlo na dan pred dvema letoma, ko je po vsej Turčiji izbruhnilo večje število neredov in protestnih akcij med zaporniki.

Turška policija se se vedno poslužuje mučenja pri zasliševanjih, kar pomeni eklatantno kršenje najosnovnejših človekovih pravic. Prav policija pa naj bi bila vpletena v številne primere izginulih oseb. Novembra '96 so resda turške oblasti organizirale posebno enoto, ki naj bi izsledila izginule, do danes pa se o delu, predvsem pa o rezultatih tega organa ne ve še nicesar, motna voda pač, ki ji ne vidiš dna.

Vpraskljiva je tudi svoboda verskega izražanja v državi. Turki pripadajo večinoma sunitski veji muslimanske vere. Po ustavi država dovoljuje iz-

larizmom, so vrata turške vojske avtomatiko zaprta.

Da je resnična demokratizacija družbe se zelo daleč, dokazujejo ze sami podatki o ključnih družbenih problemih: Turčija n.pr. ne predvideva nobene finančne podpore za brezposelne, kot tudi ne pozna nobenega zakona, ki bi preprečeval neosnovano prekinitev delovnega razmerja. Najhujše krivice pa se seveda godijo v podtalni ekonomiji, kjer si morajo več ur dnevno zavhati rokave tudi otroci. Celotna delavska struktura se nahaja v razmerah, ki se oddaljujejo od normalnih evropskih standardov. Turška država sicer priznava pravico do stavke, obenem pa omejuje njeno udejanjanje. Javni uslužbenci se danes nimajo pravice do stavke. Vse to ni nobena skrivnost. Mednarodna organizacija za delo ILO je večkrat oziogovala nepravilne delovne razmere v Turčiji, do danes pa je ostalo pri tem.

Spiska storjenih krivic pa se ni konec. Turška ustava zagovarja tudi svobodo do združevanja, katero pa oblast interpretira na zelo samosvoj način. Združenja tako nimajo dovoljenja, da gostijo sorodne organizacije iz tujine, poleg tega pa brez predhodnega uradnega dovoljenja ne morejo dati nobenih javnih izjav ne organizirati nicesar, kar bi se oddaljilo od

OBISK V PAROVELOVI »TORKLI« V MAČKOLJAH

Letošnji oljčni pridelek za 80 odstotkov večji od lanskega

Poleg navadnega bodo Parovelovi proizvajali tudi »lekarniško« olje

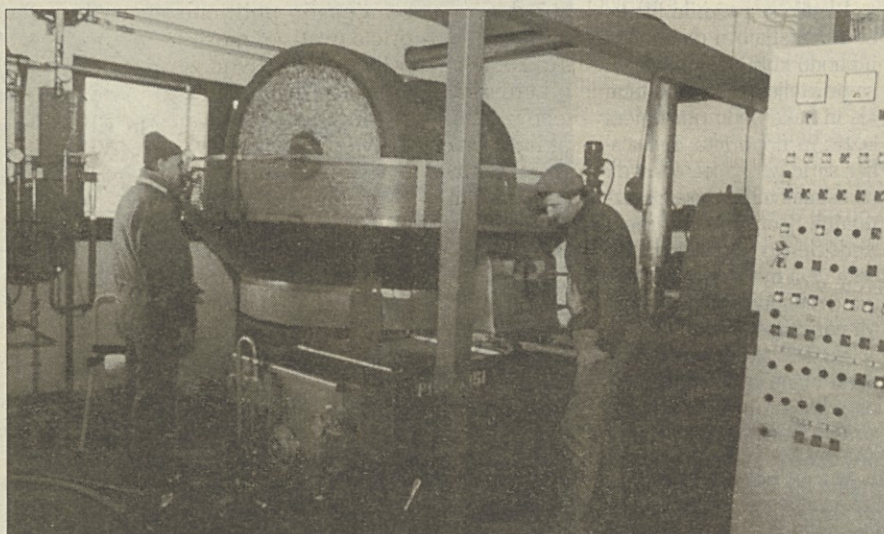
V moderni Parovelovi »torkli« v Mačkoljah (na sliki - foto M. Magajna) je že od 1. novembra zelo živahno od zgodnjega jutra do mraka in bo po predvidenih mladega Eura tako se tja do božica. Letošnji oljčni pridelek je namreč zelo dober, ceprav ne rekorden, vsaj za 80 odst. večji od lanskega. Tudi plodovi so zdravi, ker niso občutili posledic napada oljne muhe. Po besedah Eura bo torej tudi letosnja oljna letina kakovostna, kar je sicer že stalnica trzaskega olja.

Delo v Parovelovi »torkli« teče 10 ur na dan brez prekinitev, pri opravljenih delajo le družinski člani s kakšno zunanjo pomočjo v kritičnih konicah. Dnevna predelava znaša od 80 do 90 stotov oljk. Da bo dela se do Božica potrjuje dejst-

vo, da mnogi oljkarji plodov se niso pobrali zaradi mraza v preteklih dneh in da je na drevesih morda celo se nekaj manj kot polovica celotnega pridelka. O končnih stevilkah domačega oljnega pridelka se Euro se noče ozreti, čeprav bo, kot rečeno, kar obilen: bolje je počakati na koncen obračun.

Parovelovi so na Trzaskem največji pridelovalci oljk, z njimi pa se trojica, katerih pridelek je nad povprečjem, večina manjših oljkarjev pa pridelava od 20 do 25 stotov.

O dobrem zdravju oljk prica tudi dejstvo, da je letošnji povprečen izplev okrog 23. odstoten seveda s tem, da je pri zgodnjih sortah, kot sta lecinio in pendolino, precej manjši (okrog 15 odst.). Sicer pa je na splošno odstotek iz-

pleva v primerjavi z lanskim nekoliko nižji zaradi sušnega obdobja v času zorenja plodov. O visoki kakovosti olja prica podatek, da znaša kislina do 0,5 gr. na liter, če vemo, da je meja za olje »extra vergine« do 1 gr. na liter.

Poleg domačega pridelka in pridelka drugih oljkarjev z Brega in Miljskega, dovažajo letos svoje oljke v Parovelovo »torklo« tudi mnogi oljkarji s koprškega območja: Gabrovice, Ospa, Dekanov, Plavij, Skofij itd. Njihov delež znaša po Eurovih besedah od 8 do 10 odstotkov celotne pri njih predelane količine oljk.

Podjetna Parovelova družina (Parovel group) si je letos nabavila tudi poseben stroj za obiranje oljk, ki nadomešča ročno obiranje vsaj dveh oseb in prihrani 70% delovnega časa, pri tem pa niti najmanj ne poškoduje ne plodov ne dreves.

Pa se eno novost so letos uvedli Parovelovi: poleg olja »extra vergine« bodo dali na tržisce se po-

sebno olje v ličnih cetrtlitrskih konfekcijah a le v omejenih količinah (1000 stekleničk). To olje je posneto neposredno z zmlete mase se predno gre v centrifugo. Značilnost tega olja je v večji vsebnosti hranilnih in zdravilnih snovi. Lahko bi ga označili kar za »lekarniško olje«.

Njegova cena na tržiscu bo seveda večja od olja »extra vergine«, katerega cena bo pri Parovelovih ista kot lani.

Ko smo odhajali od Parovelove »torkle« je bilo za predelavo na dvorišču pripravljenih se nekaj sto stotov oljk, prihajali pa so se novi klienti. j.k.

Srečanje o metodi HACCP

Izčrpano smo že pisali o Z.O. 155/97, ki uvaja metodo HACCP (Analiza možnih nevarnosti in kontrola kritičnih točk proizvodnje) na kmetijah, ki nudijo porabnikom neposredno ali posredno kmetijske pridelke in proizvode. V to kategorijo spadajo, z redki izjemami, kot so cvetličarji, vsa naša kmečka gospodarstva.

Normativa, ki jo predvideva omenjeni zakonski odlok, je izredno zahtevna. Zato je Kmečka zveza povabila izvedence na srečanje s svojimi člani, ki bo v četrtak, 10. t.m., v Prosvetnem domu na Opcinah ob 18. uri. Prisotna bosta dr. Tiziana Del Pio Luogo, načelnik službe za higieno in prehrano pri Trzaskem Zdravstvenem Podjetju in dr. Simonetta Cosmini, biologinja pri Blagovnem Laboratoriju Trzasko Trgovinske zbornice. Strokovnjaka bosta podrobno prikazala metodo HACCP, ki predvideva nove določbe za higiensko-zdravstveno samonadzorovanje pridelane hrane. Glede na važnost in aktualnost problematike (zakonski odlok 155/97 je stopil v veljavo 28. junija t.l.) vabimo vse člane, da se udeležijo srečanja.

ČLOVÉK IN ZEMLJA

NOVICE

Prijava vina za leto 1998

Na sedežu Kmečke zveze se nadaljuje do srede, 9. decembra izpolnjevanje prijav vina proizvedenega v letu 1998.

Kmečka zveza opozarja člane, da je prijava obvezna za vinogradnike, ki obdelujejo več kot 1.000 kvadratnih metrov vinograda ali pridelajo, ne glede na obdelovano površino, več kot 10 hektolitrov vina. Prijavo morajo izpolniti bodisi za vino namenjeno prodaji kot samooskrbi.

Saldo davka na nepremičnine

Kmečka zveza obvešča svoje člane, da morajo do 20. decembra placati se drugi obrok (saldo) davka ICI, ki je bil izračunan na podlagi davčne prijave mod. 730 aprila letosnjega leta. V primeru, da se je lastništvo nepremičnim spremenilo med letom vsled nakupov, prodaj ali dedovanj, mora davčni obvezanec sporočiti, da mu davek preračunamo. Člani lahko plačajo davek na sedežih in v umikih navedenih v sledeči razpredelnici.

V četrtek, 10. decembra, od 8. do 10. ure - Podružnica na sedežu Kmetijske zadruge (Ul. Travnik st. 10 - tel. 040 - 8990107)

V četrtek, 10. decembra, od 11. do 13. ure - Podružnica na Opcinah (Bazoviška cesta st. 3 - tel. 040 - 214465)

V ponedeljek, 14. decembra, od 8.30 do 13. ure - Sedež Kmečke zveze v Trstu, Ulica Cicerone 8

V torek, 15. decembra, od 8.30 do 13. ure in od 14. do 16. ure - Sedež Kmečke zveze v Trstu, Ulica Cicerone 8

V torek, 15. decembra, od 8. do 10. ure - Podružnica v Nabrežini

Plinsko olje po znižani ceni

Kmečka zveza obvešča svoje člane uporabnike kmetijskih strojev, da namesto goriva za kmetijo UMA lahko zaprosijo za dodelitev kontingenta plinskega olja po znižani ceni, ki ga v smislu zakona st. 66/92 deli trzaska trgovinska zbornica. Kot znano se kontingent nafte po znižani ceni pri trgovinskih zbornicah koristi direktno na crpalki s kartico. Uporabniki kmetijskih strojev, ki želijo izkoristiti to možnost, se morajo izrecno odpovedati gorivu UMA. Cena plinskega olja Trgovinske zbornice je nekaj čez 700 lir, kontingent pa je dodeljen na osnovi obvi motorjev. Pri vsem tem pa je treba upoštevati, da se plinsko olje Trgovinske zbornice lahko prevzame na crpalki samo v rezervar traktorja in je prepovedano imeti na domu rezerve. Plinsko olje je nadalje prepovedano tankati v druge posode, ki niso rezervar kmetijskega stroja.

Čiščenje vina

Strokovna služba Kmečke zveze priporoča vinogradnikom, poleg običajnih analiz, tudi čiščenje vina. S tem posegom se odstranijo iz vina motni delci in se tako doseže hitreje bistrenje, izboljšanje okusa, vonja in barve. Pri tem se lahko uporabijo različna čistilna sredstva. Tokrat se bomo omejili na uporabo bentonita, ki je predvsem za male proizvajalce lahko uporabljivo sredstvo.

Bentonit je mineral, sestavljen iz kompleksnega silikata: aluminija, magnezija, kalcija in nekaj železa nekovinskega izvora. Kemična struktura in barva sta lahko različni, ker sta odvisni od izvora te snovi. Glavna značilnost bentonita je velika absorpcijska sposobnost, saj ima gram te snovi do 50 tisoč cm² površine. Njegovi delci so negativno naelektreni in privlačijo ali vežejo pozitivno naelektrene delce, predvsem beljakovine. Zato ga uporabljamo zelo uspešno prav za odstranjevanje beljakovinske motnosti. Uspešnost čiščenja pa je odvisna predvsem od sledečih parametrov:

1) pH - čim nižji je pH, tem uspešnejše je čiščenje, večja kislost vina namreč čiščenje pospešuje, medtem ko se pomanjkljivo kislina vina čisti počasneje;

2) Temperatura: čistila delujejo optimalno pri temperaturah nad 15 stopinj C. Raziskave so namreč v zadnjih letih pokazale, da se ob nižjih temperaturah učinkovitost tega čistilnega sredstva zmanjša.

Z bentonitom odstranjujemo iz vina predvsem termolabilne beljakovine, to so tiste, ki so pri visoki temperaturi nestabilne in povzročajo naknadne motnosti v steklenicah. Zato jih iz vina odstranimo pred steklenicanjem.

Beljakovinsko sterilizacijo sicer dosežemo tudi z gretjem. Ta postopek pa zahteva posebno opremo, kar pride v postev le za velike obrate. Istocasno moramo poudariti, da toplotna obdelava vina sama na sebi ni zanesljiva in je za kakovost vina škodljiva ter ima kot možno posledico motnost. Zato ocenjujemo, da je za preprečevanje beljakovinske motnosti najprimernejša uporaba bentonita.

Količina čistila, ki ga uporabljamo pri čiščenju vina, je odvisna od večje ali manjše prisotnosti beljakovin. Za določitev pravilne količine čistila naredimo najprej poskus na majhnih količinah vina, z različnimi koncentracijami bentonita, dokler ne dobimo ustrezne koncentracije. Čiščenje s primernimi količinami bentonita je izredne važnosti, kajti če ga dodamo vinu premalo, je učinek nezadosten, oziroma slab, če pa ga dodamo preveč, se spremeni sestava vina. Vino izgubi na kakovosti, ker mu čistilo odvzame aromatične snovi, barvo in vonj. Nasprotno pa pridejo ob pravilni količini čistila omenjene lastnosti vina do večjega izraza.

Nezaupljivost nekatarih kletarjev do uporabe tega sredstva, čes da povzroca osiromašenje vina, je odveč. Kot okvirno količino (točno pove le testiranje) navajamo 40 - 80 gramov na hl. Pri uporabi bentonita se držimo sledečega postopka: čistilo raztopimo v posodi z malo vode (razmerje 1:10) in ga dobro premešamo, po možnosti z električnim mešalcem. Nato pustimo raztopino ležati 10 - 12 ur (ali manj), dokler se ne napihne. Tako pripravljen bentonit vlijamo ob stalnem mešanju v posodo, da se razprši po vsem vinu. Očiščeno vino moramo pravčasno ločiti od čistila in drugih usedlin. To opravimo v dveh do treh tednih.

Strokovna služba Kmečke zveze

Jesensko zimsko škropljenje sadnega drevja

Jeseni, ko odpada listje in tudi pozimi, ko sadno drevje miruje je pravi čas, da škropimo proti tistim povzročiteljem boleznin in škodljivcem, ki prezimijo na drevesih. Na ta način lahko precej omejimo ali celo preprečimo napad v naslednjem letu. Nekaj smo o jesenskem škropljenju že pisali, prednost zimskega škropljenja pa je v tem, da tačas drevesa mirujejo, brsti so zaprti in veje olesenele. Uporaba močnih škropil zato manj škoduje drevesu, kakor v poletnem času. Pozimi uporabljamo proti številnim povzročiteljem boleznin bakrene pripravke, proti kaparjem pa močnejše pripravke, kot so bela mineralna olja ali polusulfure. Prednost zimskega škropljenja je tudi v tem, da so v tem času drevesa gola, brez listov, zato dosežejo škropila vse dele drevesa.

Peckarji - V primeru raka na vejah je priporočljivo zimsko škropljenje z bakrenimi pripravki. Prvic škropimo, ko odpade polovica listov (40-60

gr/10 l), drugič, ko odpadejo vsi listi (80 gr/10 l) in tretjič spomladi, ko so brsti napeti (30-50 gr/10 l). Škropljenja se veljavna tudi proti skrlupu: ce je napad skrlupa lažji je dovolj da škropimo, ko listi odpadejo. Skrlup na jablani lahko delno omejimo tudi tako, da jeseni pobereimo odpadlo listje, gliva namreč prezimi večinoma v njih. Lahko tudi škropimo odpadle liste z ureo v odmerku 500 gr/10 l. Na ta način pospešimo njihovo razkrajanje in bo zato manj možnosti, da se gliva spremeni v zimsko oziroma odporno obliko.

Z bakrenimi pripravki škropimo tudi hruško proti raznim boleznim. V primeru rdečega pajka škropimo z mineralnimi olji, ko se brsti komaj odprejo, v količini 150-200 ml na 10 litrov vode.

Večina listnih usi prezimi v obliki zimskih jajčec, ki so zelo odporna proti mrazu in se prav zaradi tega razlikujejo od navadnih, poletnih jajčec. Dolga so približno en milimeter,

vendar jih je s prostim ocesom težko opaziti. Zelena us jablane izleže na primer črna zimska jajčeca, ki se zadržujejo po navadi ob vznožju brstov. Škropimo z belim oljem, preden se brsti odprejo (npr. OLEO-DIAZINON, OLIOCIN) v odmerku 200-300 gr na 10 litrov vode.

KOSCICARJI - Tudi pri nas je kar precej razširjena breskvina kodravost, ki jo povzroča gliva Taphrina deformans. Gliva prezimi pod lubjem ali v notranjosti brstov. Proti tej bolezni škropimo v jesensko-zimskem času trikrat. Prvic škropimo, ko listje odpada. V tem času namreč uničimo glivo, ki se ni prodrla v podlubje ali brste, da bi prezimovala. Drugič škropimo v polni zimi, in sicer v decembru-januarju, zadnjič pa v marcu, tik pred brstenjem. Uporabljamo bakrene ali druge površinske pripravke v odmerkih, ki so navedeni za peckarje. Škropljenje je učinkovito tudi proti luknjicavosti, moniliji in drugim bo-

leznim kosčicarjev. Proti jajcem listnih usi in kaparjev škropimo tik pred odprtjem brstov z belim oljem v odmerkih, ki smo jih navedli pri peckarjih.

Monilija ali sadna gniloba je pogosta bolezen sadnega drevja. Poleti jo prepoznamo po belo-sivi plesni, ki se v koncentričnih krogih siri po breskvi, jabolku, češnji in drugemu sadju. Pozimi se okužen sadež posusi in ne odpade z drevesa: takemu plodi pravimo »mumija«. Naslednje poletje postane »mumija« vir okužbe, saj se na njej tvorijo poletni troši sadne gnilebe. Če hočemo v naslednjem letu omejiti okužbo, lahko pozimi ali pred pomladjo ročno pobereimo vse »mumije« iz dreves in tudi morebitne odpadle sadeže, ki jih nato sežgemo. Spomladi se bo tako bolezen manj širila.

Pri vseh sadnih drevesih lahko v primeru prisotnosti kaparjev pozimi škropimo s polisolfuri.

dr. Magda Sturman

TRGOVINA NA DROBNO / DECEMBRA VRSTA POBUD

V predprazničnem obdobju so trgovine lahko odprte vsak dan

V veljavi nov urnik odprtja trgovin - Posebne akcije na Tržaškem in Goriškem

Nizozemski gostje so se seznanili s svojstveno ponudbo Krasa

Pred tednom dni je bila na obisku v Trstu, v priredbi krajevnega Podjetja za turistično promocijo, skupina nizozemskih casnikarjev, ki se ukvarjajo z gastronomijo. Skupino sta vodila Louk Hustinx, direktor slovitega enogastronomskega sejma v Maastrichtu, in zastopnica trzasko APT Gabriella Bruss. Po obisku prazarne kave Illy, ki je očitno poslana tudi na Nizozemskem, so poskusili se specialitete trzasko kuhinje v restavraciji hotela Duchini d'Aosta.

V soboto zjutraj pa so si nizozemski gostje, po sprejemu pri županu Illyju v občinski palači, ogledali se vinsko pot terana. V spremstvu predsednika gostinske sekcije SDGZ Nika Tenceja in organizacijskega tajnika SDGZ Davorina Devetaka so obiskali kmetiji vinogradnikov Benjamina Zidarica in Borisa Skerka v Praprotnu, ki sta gostom v kamnitih kraskih kletih ponudila vitovsko oziroma teran. Nato so se iz cudovite opazovalnice kraske pokrajine in morja odpeljali po ozkih ulicah kraskih vasi do Repna, kjer je bila v restavraciji Krizman degustacija kraskih jedi in vin. Kraski jedilnik, ki sta ga pripravila gostilničarja Danila in Branko Gustin s po-

močjo izvedenke Vesne Gustin, je ponujal: fanclje z duso, joto, bleke z orehi, kračo in cvrtega piščanca, vse skupaj pa so obogatili s primernimi prikuhami, ohrovtom (vrzotami) in krompirjem v kozici, seveda pa niso smeli manjkati znameniti repenski kuhani struklji. Temu so se pridali tipično trzasko predjed v kruhu pečen prsut s hrenom. O značilnostih jedi, ki se navezujejo na ljudske običaje Krasa, je spregovoril etnolog Andrej Furlan, ki je tudi urednik knjige Vesne Gustin. Je več dnevo ku klobas«. Avtohtona kraska vina malvazijo, vitovsko in teran pa je predstavil Willj Mikac, tajnik konzorcija Vin Kras, ki je sodeloval z gostinci SDGZ pri enogastronomski degustaciji. Organizatorji so gostom, ki so bili navdušeni nad pokusno vin in lepotoami Krasa, tudi podarili italijanski prevod knjige Vesne Gustin. Med gosti je treba omeniti Annelies Fleers, urednico specializirane revije Magazin Italie, ki je izključno namenjena turizmu v Italiji. Pricakovati je, da bodo gostje seznanili nizozemske bralce in ljubitelje enogastronomskega turizma z lepotoami in svojstveno ponudbo naših krajev. (D. D.)

Blizajo se prazniki, ljudje že razmišljajo o darilih, ki jih bodo kupili za bližnje ali za prijatelje in seveda o tem, kje in kako bodo praznovali božič in novo leto. Decembar se je že pričel, tako da ne ostane veliko časa za razmislek, trenutno pa imajo nedvomno najbolj polne roke dela mali trgovci oziroma predstavniki mestnega trgovinskega sistema.

Na Tržaškem so predvidene razne pobude (f. Kroma), kot na primer promocijska kampanja »Trieste city club«, katere tretja izvedba bo stekla jutri, omogočila pa jo je trzaska Trgovinska zbornica s prispevkom iz sklada za bencin po znižani ceni. TZ je namreč v okviru gospodarske promocije mestnih storitvenih dejavnosti krila odobro »Trieste Commercio e Sviluppo« 70% stroškov, gre pa za uspešnosodelovanje med javnim sektorjem in zasebnimi podjetniki, katere rezultat je intenzivna kampanja preko glavnih krajevnih, slovenskih in hrvaških sredstev javnega obveščanja v podporo trzasko trgovine. Poleg tega bo tudi v bližnjih Miljah december pester, saj je že v petek stekla pobuda »Božič na trgu«, ki jo je miljska občinska uprava priredila v sodelovanju s pobratenim avstrijskim mestcem Obervellachom. V okviru iniciative si bodo po ulicah in trgih sledili glasbena srečanja z godbami na pihala, orkestri in zbori, ob nedeljah pa bodo tudi sejmi.

Ob vsem tem je treba spomniti, da veljajo od 30. novembra do konca februarja v Trstu za trgovine na drobno spet urniki obratovanja, ki jih predvideva deželni zakon 37/89 (od prvega marca so bili v veljavi urniki deželnega sklepa 1517/96 o turističnih območjih), in sicer od 7. do 21. ure, pri čemer morajo biti trgovine tedensko skupaj od-

prte najmanj 30 in največ 44 ur. Obvezno je tudi eno celodnevno ali dvakrat poldnevno zaprtje med tednom. Decembra so vsekakor dovoljene izjeme, saj bodo trgovine lahko odprte tudi ob praznikih. Po nakupu se bomo lahko tako podali tudi 6., 8., 13. in 20. decembra, trgovine pa bodo lahko odprte tudi na dan, ko je drugače predvideno obvezno zaprtje. Dodati gre, da bodo 27. decembra lahko pol dneva (z urnikom 7-14 ali 14-21) odprte trgovine z ještvinami in pooblašcene trgovine, ki prodajajo ognjemete, petarde, bengalične ognje itd.

V Gorici predstavlja trgovina na drobno nedvomno prvo panogo, o tamkajšnjem stanju pa smo se pogovorili z ravnateljem goriskega Slovenskega gospodarskega združenja Igorjem Orlom. Kot je povedal, ima pri pobudah monopol združenje trgovcev Ascom, s katerimi SGZ sodeluje, poleg tega pa je SGZ tudi posrednik za cezejno sodelovanje, saj ima redne stike z novogo-

risko Gospodarsko zbornico.

Predstavniki SGZ so že imeli sestanek s trgovsko sekcijo pri novogoriški GZ za sodelovanje med trgovci na drobno obeh mest, katerega namen je skupno načrtovanje prostora, urnikov in

normativov za kakovost blaga ter storitev. Zazeljen je enoten prostor, tudi kar zadeva ponudbo, je dejal Orel, kjer naj pri iskanju skupnega imenovalca prevlada dobra, ne pa divja konkurenca. Ravnatelj Slovenskega

gospodarskega združenja je nazadnje se povedal, da odredba uprave mestnih redarjev trgovcem ob praznikih dovoljuje, da so lahko odprte vsak dan do 31. decembra.

Aljosa Gasperlin

(EVRODVOMI)

Evro-knjižica, ali se mi boš evro-skrčila?

Na taka in tudi pomembnejša vprašanja, povezana z novo skupno evropsko devizo **EVRO**, boste od zdaj lahko dobivali jasne odgovore: le poklicati morate našega izvedenca na zeleno številko, ki vam jo brezplačno daje na voljo **Grupa Banca Antoniana Popolare Veneta**. Odkrili boste, da vam je Evropa že zelo blizu.

projekt
EUROinsieme

Zelena številka
167-494949

nuova banca di credito di trieste
BCTKB nova tržaška kreditna banka

Gruppo **BANCA ANTONIANA POPOLARE VENETA**

Marino Pečenik tudi v bodoče na čelu SDGZ

V torek, 1. decembra, se je na prvi seji predsedstva sestalo novo vodstvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki je bilo izvoljeno na Občnem zboru dne 22. novembra. Novoizvoljeni člani deželnega predsedstva - Danilo Cunja, Mikela Drnovšek, Edi Kraus, Vinko Ozbič, Marino Pečenik, Vojko Peric, Boris Siega, Josko Sirk in Robert Vidoni - ter predstavniki posameznih sekcij - Igor Cont za videmsko pokrajino, Niko Tenze za gostinstvo, Ezio Mauri za obrtništvo, Marko Stavar za samostojne poklice, Ervin Mezgec za trgovino na drobno in Edi Ferluga za mednarodno trgovino in storitve - so podrobno analizirali potek občnega zbora in z zadovoljstvom ugotovili, da je bila prisotnost gostov, tako iz dežele Furlanije-Juljske krajine kot iz Slovenije, na res visoki ravni. V razpravi je bila raz-

lenjena vrsta posegov gostov in članov, ki so zaznamovali občni zbor. S tem v zvezi je bila izražena namera, da se za obravnavane probleme čimprej najde ustrezne rešitve. Ena naslednjih sej bo posvečena ravno izdelavi smernic za bodoče delovanje Združenja v funkciji novih zahtev in novih izzivov.

Razpravi glede občnega zbora so sledile volitve novega predstavništva Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Predsedstvo je soglasno potrdilo dosedanje predstavnike: za predsednika je bil namreč ponovno izbran Marino Pečenik (na sliki), za podpredsednike pa Igor Cont, Marko Stavar in Robert Vidoni, ki bodo v naslednji mandatni dobi z ostalimi člani predsedstva vodili deželno stanovsko organizacijo slovenskih podjetnikov iz Furlanije-Juljske krajine.

TENIS / ZMAGOVALEC ZNAN PO 2. DNEVU

Švedi 7. osvojili Davisov pokal

Dvojica Kulti/Bjorkman premočna
Gaudenzi polemiziral z vodstvom FIT

MILAN - Glasno so navijali samo en set, potem je bila premoč švedske dvojice Kulti/Bjorkman tako očitna, da je na tribunah milanskega Foruma Assago zavlada tišina. Na drugi strani mreže se je Diego Nargiso sicer trudil, toda ni imel v Sanguinettiju nobene odpore. Tako kot v petek, je slednji tudi včeraj povsem odpovedal. Njegov drugi servis je pogostokrat letel s hitrostjo pod 100 km na uro. Tako je teniski Davisov pokal sedmice v svoji več kot stoletni zgodovini romal na Švedsko, italijanski tabor pa se pretresajo polemike.

»Poslati domov kapetana Bertoluccija bi bil pravi absurd. Ne vem, če bi potem se igral za reprezentanco«, je po včerajšnjem dvoboju izjavil nesrečni Andrea Gaudenzi, ki je na oltar reprezentance vnovič žrtvoval poskodovano desno ramo, kar celo postavlja pod vprašaj njegovo športno kariero. »Med mojim petkovim nastopom so vodilni moške teniske zveze vsakih 20 minut hodili jesti in piti v sobo za izbrane goste. Takih funkcionarjev smo italijanski igralci, od prvega do zadnjega, navelicani. Pa se to vam povem. Nihče se ni oglasil, da bi me vprašal, kako je z mojo poskodbjo,« je bil polemičen Gaudenzi, ki se bo jutri operiral v Avstriji. Z njim sta soglasala tudi Nargiso in Sanguinetti, ki sta zagrozila z bojkotom reprezentance, če Bertolucciju ne bodo obnovili pogodbe, razlog za gladek poraz pa sta

pripsala Gaudenzijevi poskodbji.

»Svedom moram čestitati, žal mi je, da se jim nismo mogli upirati z najboljšo postavo,« je dejal potrti Bertolucci (na sliki).

Včerajšnji izid: Kulti/Bjorkman - Nargiso/Sanguinetti 7:6 (7:1), 6:1, 6:3.
Danes: Pozzi - Gustafsson, Sanguinetti - Norman.

NOGOMET / VANPREJ IGRANE TEKME A LIGE

Pet golov Rome v 2. delu
Zeman: »Boljši prvi polčas!«

Perugia prva povedla - Fiorentina (z Batistuto) dosegla gol, Bologna na prečki - Dva zadetka Chiese v Genovi

RIM - Prava toča golov razpoložene Rome, zmagali pa sta tudi Fiorentina in Parma. Takšen je bil razplet treh včerajšnjih vnaprej igranih tekмах nogometne A lige. Presenečenj zadnjih kol tokrat ni bilo.

»Videli ste, kaj zmoro nas napad. Kljub stalnim casnikarskim kritikam, ima Roma najboljši napad v ligi,« je bil po tekmo s Perugia evforičen Romin predsednik Sensi. Njegov kolega pa je bil izključen zaradi drugega opomina. Zeman je kot vedno zaplaval proti toku: »Bolje smo igrali v prvem polcasu,« je dejal Gauci.

Roma je bila boljša že v prvem delu, vendar ni zadela, v drugem pa se je razigrala. Prvi gol v A ligo je dosegel tudi 19-letni Daniele Conti, sin svetovnega prvaka Bruna, malo po zadetku pa je bil izključen zaradi drugega opomina. Zeman je kot vedno zaplaval proti toku: »Bolje smo igrali v prvem polcasu,« je dejal.

»Tehnično in taktično smo bili boljši,« je poraz Bologne v Firencah ocenil njen trener Mazzzone. »Znamo biti tudi postrtovovalni, naša obramba pa je bila hermetično zaprta«, mu je v bistvu pritril kolega Trapattoni. Batistuta je odločilni zadetek dosegel po prostem strelu, Bologna pa je dvakrat zadela prečko.

Roma - Perugia 5:1 (0:1)

STRELICI: 1. polcasu Rapajic v 32. min. 2. polcas: Totti v 16. Conti v 18., Delvecchio v 33. in 35., Gautieri v 46. minuti.

ROMA (4-3-3): Chimenti 5, Candela 6.5, Aldair 6.5, Zago 7, Dal Moro 6, Alenicev 6.5, Conti 6.5, Di Francesco 7, Paulo Sergio 6 (23 dp Di Biagio 6), Delvecchio 8 (37 dp Gautieri 6.5), Totti 7.5 (40' dp Bartelt sv). Trener: Zeman 7.

PERUGIA (4-3-1-2): Roccati 5.5, Sogliano 5 (25 dp Bucchi), Matrecano 5, Rivas 5, Colonnello 5.5, Zè Maria 6, Olive 6, Tedesco 5.5, Nakata 6, Rapajic 7, Melli 5 (48 Ripa 5). Trener: Castagner 5.5.

Sodnik: Bettin iz Padove 5. Koti: 14:3 za Romo. Izključitvi: Matrecano v 43. in Conti v 19. min. dp. Gledalcev: 48554.

Fiorentina - Bologna 1:0 (0:0)

STRELEC: Batistuta v 11. min. d.p.

FIORENTINA (1-3-4-2): Toldo 8, Padalino 7, Falcone 6, Repka 6, Heinrich 7, Torricelli 6, Amor 6, Rui Costa 6, 5 (49' dp Robbiati), Oliveira 5, 5 (34 dp Bigica), Edmundo 6, Batistuta 7. Trener: Trapattoni 6.5.

BOLOGNA (4-4-2): Antonioli 6, Paramatti 6, Bia 6, Mangone 6, Tarantino 6, Binotto 6 (27 dp Kolyvanov), Ingesson 6, 5, Maini 6 (27 dp Marocchi), Fontolan 6, 5 (34 dp Eriberto), Andersson 6, 5, Signori 6. Trener: Mazzzone 6, 5.

Sodnik: Braschi iz Prata. Koti: 11:0 za Bologno. Rumeni kartoni: Repka, Mangone, Bigica, Torricelli in Paramatti.

Gledalcev: 32.730.

Parma - Sampdoria 2:0 (1:0)

STRELICI: Chiesa v 45. in 1. minuti d.p.

SAMPDORIA (3-5-1-1): Ferron 7, Sakić 6, Grandoni 5.5, Lassissi 6, Castellini 4.5 (2 dp Iacopino 5.5), Catè 6, Pecchia 5, Vergassola 5 (40 dp Aloe), Laigle 5, Ortega 5.5, Palmieri 5 (40 dp Sgrò). Trener: Spalletti 6.

PARMA (3-4-3): Buffon 6, 5, Sensini 7, Thuram 6, Cannavaro 6.5, Vanoli 6.5, Fuser 7, D. Baggio 7 (35 dp Mussi), Veron 6.5 (23 dp Fiore 6), Boghossian 7, Crespo 6, Chiesa 7. Trener: Malesani 7.

Sodnik: Treossi iz Forlì 6.

DANES: Cagliari - Venezia, Juventus - Lazio, Milan - Udinese, Piacenza - Empoli, Salernitana - Bari, Vicenza - Inter.

Brez gola v Neaplju

V vnaprej igrani tekmi 13. kola B lige sta se Napoli in Torino razšla pri neodločenem izidu 0:0. Drugi je bil Neapolija Uliveri je bil izključen po zaslugi kolege Mondonica, ki je sodnika opozoril na njegovo nesportno vedenje.

Triestina v Faenzi

Je bil slab nastop Triestine v Pesaru samo posledica črnega dne. Vodstvo kluba v Faenzi pričakuje odgovor na to vprašanje, čeprav je že napovedalo, da do januarja o okrepitvah ne razmislija. Zaupanje v trenerja Mandorlinija je precejšnje, vendar položaj na lestvici ni tako rožnat. Faenza ima na lestvici točko manj od Trzcanov. Toliko kot Pesaro...

KOŠARKA / ITALIJANSKO PRVENSTVO

Goričani v Bologni

Proti Teamsystemu - Lineltex v Forliju

Po petnajstdnevem premoru pozornost kosarkarjev spet velja prvotilgaskemu prvenstvu. Pall. Gorizia bo danes gostoval v Bologni pri Teamsystemu. Naloga Goricanov je seveda zelo težka. Mian, ki je sodeloval na neuspešnem reprezentančnem triptihu, se je v Gorico vrnil sele v četrtak, se bolj utrujeni pa bodo seveda kajpak nekateri bolonjski reprezentanti, vendar si v Gorici zaradi tega nihče ne dela prevelikih utvar.

Trzaski Lineltex bo gostoval v Forliju pri Montani. Williams in Alibegović sta popolnoma okrevala, toda zataknilo se je pri strelcu Bullari, ki si je zvil gleženj na levi nogo in je njegov nastop pod vprašajem.

Sinocni izid: Benetton Treviso - Pompea Rim 94:71 (54:34). Najboljši strelci: Nicola 21, Pittis 13 Rebraca 8, Williams 14 Obradović 21, Ambrassa 17, Boni 10. Tri točke

Kraški Zidar KO po podaljšku

V 13. kolu 1. slovenske kosarkarske lige je sezanski Kraški zidar po enem podaljšku izgubil dvoboj s Skofjo Loko. Za Sezancane sta največ točk dosegla Krajcar (17) in Budin (14).

Izidi: Triglav - Slovan 71:96 (38:54), Union Olimpija - Domzale 110:60 (57:26), Hopsi - Pivovarna Lasko - Celje 79:74 (46:43), Loka Kava - Kraški zidar 69:63 (57:57, 17:31), Branik - Lumar n.p. **Vrstni red:** Union Olimpija 26, Pivovarna Lasko 24, Savinjski Hops 22, krka 21, Slovan, Loka Kava in Helios 18, Triglav 17, Lumar Maribor, Branik, Postojna in Kraški zidar 16.

ROKOMET / LIGA PRVAKOV

Celjani uspešni

Celje P. Lasko - Portland San Antonio 27:24 (13:8)

CELJE: Lapajne, Safaric 2, Vugrinec, Serbec 2, Pajović, Stefanović 5, Pungartnik 7, Perić, Tomsic, Puc 5 (3), Manaskov 5, Skrbic 1.

SAN ANTONIO: Norklit, Mainer 2, Olalla 3, Barbeito 2, Jauregui, Elizondo, Villaldea 8 (6), Martin 3, Kisselev, Buligan, Ambrosio 5, Errekondo 1.

Sedemmetrovke: Celje P. Lasko 3 (3), Portland San Antonio 7 (6). Izključitve: Celje P. Lasko 12 minut, Portland San Antonio 6.

CELJE - Celjani so si kljub slabi igri na postavljenemu nasprotnikovo obrambo in nerazpoloženi ma Skrbicu in Manaskovu - razigral se je sele v končni tekmi - priigrali pomembno zmago v ligi prvakov ter si najverjetneje že zagotovili prvo mesto v skupini, tj. ugodnejši položaj v četrtfinalu.

Srečanje se je začelo v revijalnem prikazovanju sposobnosti obeh vrstitev. Tako Dejan Perić kot tudi Danec Peter Norklit sta predstavila svoja velika talenta, na koncu pa sta oba zbrala 17 obramb. Tekmo so sicer bolje začeli domaćini, ki so si, kot se je na koncu izkazalo, odločilno prednost priigrali že v prvih desetih minutah, saj so povedli s 5:0, Spanci pa so svoj prvi zadetek iz igre dosegli sele v 13. minuti (5:2).

Prednosti domaćini kljub nerazpoloženemu Pepiju Manaskovem - njegov met iz igre je bil na začetku katastrofalen (5:1

niso spustili iz rok, namesto makedonskega bombardierja pa se je razigral Iz-tok Puc - Hasanefendić ga je v igro poslal namesto Manaskovega - in "pivovarji" so po nekaj kriznih trenutkih - Portland je v 16. minuti naredil delni rezultat 4:0 (s 5:2 na 6:5) - na odmor odšli s prej omenjenimi petimi zadetki. Drugi polčas se je nadeljeval v podobnem slogu kot prvi: Celjani se naprej niso uspeli prebiti čvrste span-ske obrambe (6-0), poleg tega jim ni in ni stekla igra na krožnega napadalca.

Do konca srečanja se na parketu ni več veliko spremenilo; Spanci so v napadu naredili preveč napak, nekaj je ubranil tudi Perić, Celjani pa so zadetke dosegali bolj ali manj iz individualnih akcij.

ROKOMET

Težka zmaga Genertela

Gymnasium - Genertel 27:28

BOLOGNA - Trzaski Genertel je včeraj v Bologni osvojil svojo 11. zaporedno zmago in tako ohranil vodstvo na lestvici. Včerajšnja zmaga je bila sicer programirana, nihče v Genertelovem taboru pa ni pričakoval, da jo bo tako težko izboriti. Bolonjčani so bili namreč povsem neakovredni bolj renomiranim gostom, ki jim je uspelo le proti koncu srečanja dokončno streti odpor gostiteljev.

Trzasko ekipo čaka že v torek nova zelo težka preizkušnja. Doma ob 18. uri bodo igrali proti Forstu iz Brixna, ki je na 3. mestu lestvice in eden od kandidatov za osvojitve državnega naslova.

znaki tvojega srca so samo tvoji,

različni od srca drugih

Polar SmartEdge: Božično darilo od srca do srca

draguljama
Trst - Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

NOVICE

Preiskovalci raziskujejo vzroke smrti nekdanjih poklicnih nogometašev

TURIN - Turinska preiskava o doping u zadobiva nove razsežnosti. Preiskovalci so si priskrbeli podatke o 45 nekdanjih nogometašev A, B in C lige, ki v devetdesetih letih niso umrli naravne smrti. Preiskovalec Raffaele Guariniello želi ugotoviti, ali obstaja povezava med vzroki smrti in snovmi, ki so jih uživali med športno kariero. Med temi nogometaši je nekaj takih, ki so umrli mladi ali zaradi izredno redkih bolezni, kot na primer Guido Vincenzi, leta 1954 je bil tudi reprezentant, za katerega je bila usodna skrivnostna bolezen mišičevja. Nekaj sorodnikov umrlih so že zaslišali, računajo pa, da bo ta del preiskave o doping u trajal najmanj tri leta.

Schmitt zmagal, Peterka 23.

CHAMONIX - Vodilni v skupnem seštevku Nemec Martin Schmitt je zmagal tudi na tretji tekmi za svetovni pokal v smučarskih skokih v letošnji sezoni. V francoskem Chamonixu je skočil 101, 5 in 94 metrov (242, 5 točke). Drugi je bil Finec Janne Ahonen (100, 5 in 92 metrov, 240, 5 točk), tretji je bil pa Japonec Kazujosi Funaki, ki je je prepričljivo vodil po prvi seriji (106, 5 in 88 metrov, 239 točk). Zmagovalec zadnjih dveh sezon Primož Peterka je zasedel 23. mesto (88, 5 in 83 metrov, 190, 5 točke), Damjan Fras pa 25. (88, 5 in 82, 5 m, 188, 5 točke).

Moški smuk odpadel

WHISTLER MOUNTAIN - Moški smuk za svetovni pokal so že drugič v dveh dneh prelozili. Upajo, da ga bodo izvedli danes, predvideni super-G pa bo kdaj kasneje.

HIT Gorica jesenski prvak

NOVA GORICA - Nogometaši HIT Gorice so v zao-stali tekmi 13. krogu 1. SNL premagali celjski Publi-kum s 3:0 (2:0) in tako osvojili 1. mesto po jesens-kem delu tekmovanja. Vrstni red: Hit 33, Maribor Teatanić 32, Mura 28, SCT Olimpij in Korotan 25, Primorje in Rudar 22, Potrosnik 18, Koper 16, 14, Zivila Triglav 12.

Športel o »Ervattiju«

V ponedeljek ob 22.30 si boste na programu kopsrke tv lahko spet ogledali oddajo Sportel. V studiu bodo govorili o usodi nekdanjega doma pristaniških delavcev v Briscikih, ki ga bo v kratkem prevzel Jusarski odbor iz Pro-seka. Če bosta Primorje in Vesna igrala, kljub zasneženim in poledenelim igriščem, boste o njunih nastopih gledali posnetek, tako kot o Jadranovih kosarkarjih. V Sloveniji se je končal jesenski del nogometnega prvenstva, zato bodo nogometašem namenili Sport pod Triglavom.

KOŠARKA / SINOČI V C LIGI

Jadran uspešen po res lepi igri

Premagal je tržiški Alloys - Rauber (22) najboljši strelec - Slavec dal 10 točk

Jadran Nuova Kreditna - Alloys Italia 90:79 (43:49)

JADRAN: Arena 20 (4:4 prosti meti, 5:7 met za dve, 2:3 met za tri), Cerne 8 (4:6, 2:7, -), Pregarc 14 (3:3, 4:6, 8:5), Slavec 10 (0:2, 5:6, 0:3), Franco, Rauber 22 (2:3, 7:9, 2:6), Grbec 7 (1:1, 3:5, 0:2), Hmeljak 9 (1:3, 4:5, -), Valente n.v., Guštin n.v., trener Vatovec.

SON 13. 3T: Arena 2, Rauber 2, Pregarc 1.

ALLOYS TRZIC: Quadrelli 19 (4:5, 3:5, 3:4), David 13 (4:5, 3:3, 1:1), Diviach 13 (0:1, 6:7, 1:2), Cestaro 4 (0:1, 2:2, 0:2), Rosignano 17 (1:1, 5:7, 2:2), Pellizzaro 1 (1:2, 0:1, -), Cislina, Furlan 10 (2:3, 4:10, 0:1), Luppino n.v., Franceschi n.v., trener Nicoletti.

SON 23. PON: Rosignano (31), 3T: Quadrelli 3, Rosignano 2, David 1.

SODNIKA: Musizza (Videm) in Roia (San Daniele).

Jadranovci so po dobri igri, predvsem v drugem polcasu, zasluženo premagali tržiški Alloys. Sploh pa je bila sinočnja tekma v domu »Ervatti« zelo lepa in

obcasno tudi razburljiva.

Nasi košarkarji so začeli poletno in v 5. minuti povedli z 18:9, po zaslugi Arene in Rauberja, ki sta sama dala 16 točk. Gostje so si kmalu opomogli in v 14. minuti prvič povedli ter rahlo prednost tudi obdržali do konca prvega polcasu. Tržicani so se vodili do 10. minute drugega dela (62:59), tedaj pa je njihov najboljši posameznik Rosignano napravil pet osebnih napak. To je zmedlo goste, kar so jadranovci takoj izkoristili in z odličnim Davidom Pregarcem, ki je dal v tem delu vseh svojih 14 točk, prevzeli vodstvo 10 točk in ga ohranili brez težav do konca srečanja.

Za lepo igro in zasluženo zmago si vsi jadranovci zaslužijo pohvalo, posebno pa Pregarc (9 skokov, 3 asistence), ki je v C ligi sinoči preseegel 2.500 točk, Arena, Rauber in mladi Slavec, ki je prvič v prvenstvu dal 10 točk. Pri gostih sta bila najboljša Rosignano in Quadrelli.

S sinočnjim uspehom so jadranovci dohiteali Tržicane na višjih mestih lestvice. (Kaf)

KOŠARKA / SINOČI V C2 LIGI

Dom Kmečka banka in Bor Radenska sta tokrat povsem odpovedala

V D ligi cicibonašem za las ni uspel velik podvig - Tudi Kontovelci izgubili

Dom Kmečka banka - Ronchi 69:85 (39:39)

DOM: Concetti 5 (1; 2, 2:4, -), Corsi 11 (2:2, 1:3, 3:9), Visintin 2 (-, 1:2, -), Podbersig (-, 0:2, -), Cej 7 (-, 1:2, 1:1), Di Cecco 22 (6:6, 7:13, -), Krstjancic 4 (-, 2:2, -), Campanello 8 (-, 5:11, 0:5), Covi 4 (-, 2:2, 0:1), Guarneri 6 (-, 3:5, -).

PON: Di Cecco (34).

Domovci so na zadnji tekmi prvega dela ponovno izgubili in v glavnem povsem ponovili igro izpred sedmih dnevvov v Cordenonsu, saj so po solidnem prvem polcasu nerazumljivo popustili in povsem spremenili odnos do igre v drugem delu. V prvem polcasu smo bili priča privlačni in hitri igri obeh ekip, naši pa niso zaostajali v nobenem elementu, v napadu je Di Cecco uspešno zadel, v obrambi pa so se vsi potrudili, pa čeprav so občasno nekoliko zaspali. Ze v prvih minutah drugega dela pa so domovci pokazali povsem drugo sliko na igrišču, saj so povsem statično in neučinkovito napadali, tako da so le s težavo pršli do meta. Trener je skušal z različnimi peterkami spremeniti ritem tekme. Se najboljše so zaigrali mladinci Kristjancic, Visintin in Covi, ki so pokazali soliden nastop, kar je še posebno spodbudno za nadaljnje tekme v drugem delu. Za ostale, predvsem starejše igralce, pa bi rekli, da morajo ekipi posredovati svojo izkušnost in predvsem v težkih trenutkih nastopiti bolj prisrebno. (L.S.)

Bor Radenska - Robur Palmanova 73:103 (39:41)

BOR: Filipčić 4, Susani 1, Percic 2, V elinsky 6, Barini 8, Pettirrosso 4, Simoncic 29, Tomsic 11, Rustja 5, N. Stokelj 3, trener Furlan.

SON 23. PON: Percic. 3T: Simoncic 6.

Bojazen v napovedi te tekme je bila upravičena: borovcem je prvenstveni premor

bolj škodil kot koristil. Sinoči so namreč doma visoko izgubili proti sicer solidni ekipi Roburja iz Palmanove. Po prvem polcasu nic ni dalo slutiti, da bi nasi košarkarji tako visoko izgubili. Po prvem delu tekme so zaostajali le za dve točki. Usoden jim je bil začetek drugega polcasu, ko so povsem popustili in v hipu zaostajali za 18 točk (48:66). Gostje so odlično metali in predvsem se je izkazal McKinley (skupno 26 točk). Robur je vodstvo se povečal in tako zamgal kar s 30 točkami razlike.

MOŠKA D LIGA

Kontovel Nordest - Grado 52:54 (21:21)

KONTOVEL: M. Emili, Spadoni 4, Paoletic n.v., Turk 8, Umek 11, I. Emili 9, Krizman 9, Starc 2, Cerne 4, Godnič 5. Trener: C. Starc.

3T: Krizman 2, Spadoni 1, Turk 1, Umek 1. PON: Starc (38) in Godnic (39). SON: 24.

Kontovelci so doživeli pekoc prd, hkrati pa so izgubili edinstveno priloznost, da se utrdijo v zgornjem delu razpredelnice. Na igrišče so stopili z napacnim pristopom, saj so vaje igre takoj predali gostom. Tako so v prvem delu stalno zaostajali, predvsem v napadu pa ni in ni slo. V drugem polcasu so Kontovelci zaigrali nekoliko bolje in z nekaj zaporednimi trojkami le presli v vodstvo. Zal pa je obramba začela sepati in nasi niso uspeli zadati gostom »končnega udarca«. Kljub temu so se minuto in pol pred koncem vodili za stiri točke. Tedaj je prišlo do preobrata: nasi niso več uspeli doseči kosa, gostje pa so najprej izenačili, prav v zadnjih sekundah pa dosegli zmagoviti kos. (B.S.)

Goriziana - Cicibona Pref. Marsich 80:79 (35:48)

CICIBONA: Stefancic 4 (2:4 prosti meti, 1:3 met za dve, - met za tri), Persi 16 (4:9,

6:11, 0:2), Stokelj n.v., Debeljuh 11 (4:6, 2:3, 1:2), Furlan 6 (0:2, 3:5, -), Zuppin 11 (5:8, 3:5, 0:1), Possega 7 (1:2, 3:7, -), Ursic 18 (7:9, 4:8, 1:3), Krizmancic 6 (-, 3:9, -), trener Battilana.

Cicibonaši so si neverjetno zapravili že gotovo zmago. In to v gosteh proti se nepremagani Goriziani, s Turelom na celu. Po izenačenem začetku so cicibonaši prejeli pobudo v svoje roke in po odlični igri tako v obrambi kot v napadu sklenili prvi polcas kar s 13 točkami razlike. Gostje so reagirali v drugem polcasu in v peti minuti tudi povedli. Nakar so cicibonaši spet povedli za 10 točk. Tedaj pa je prišlo do čudnega razpeta: sodnika sta izključila domačega najboljšega igralca Turela, ki pa dotlej ni pokazal, česa je sposoben. Gostitelji pa so značilno reagirali, nadoknadili ves zaostanek in tudi povedli. Odločilen v tem delu je bil Braidia, ki je dal kar 5 »trojk«. Cicibonaši so imeli tudi zadnje tri sekunde možnost, ko so zaostajali za točko, da bi zmagali, saj so imeli zogo v rokah. Zal pa kosa niso dali in tako so ostali praznih rok.

PROMOCIJSKA LIGA

Breg - Pizzeria Spetich 80:61 (37:29)

BREG: Klabjan 5 (5:6, -, -), Vodopivec 6 (2:6, 2:6, 0:2), Gulic 16 (0:2, 8:10, 0:1), Gobbo (-, -, 0:1), Kralj 13 (-, 5:9, 1:5), Bogatec 10 (5:8, 1:4, 1:3), Klanjscek 2 (2:4, 0:2, -), Schiulaz 14 (3:6, 1:3, 3:5), Berdon 11 (3:7, 4:5, -), Barini 3 1:1, 1:3, -), trenerja: Cololmo in Salvi.

PON: Klabjan (19), Kralj (37), tehnični napaki: klop in Klabjan (19).

Po zelo slabem začetku (0:10) so gostje vodili v prvem polcasu do zadnjih minut, ko so nasi košarkarji s cosnim pressingom prevzeli pobudo v svoje roke in tudi povedli za

ODBOJKA / SINOČI V ŽENSKI C LIGI

Prestizni zmagi obeh naših goriških šesterk

Siderimpes in Olympia Kmečka banka s 3:2 premagali SGM in Čento - Gladka zmaga vodilne Nuove Kreditne

Meulja z igralkama Ditto in S. Princi med minuto odmora

preobratov in živčnosti (tri rdeci kartoni, Valov trener Stera pa je bil v tie-breaku tudi izključen). O zmagovalcu so v tako napetem boju odločale malenkosti, zmaga gostiteljic pa je predvsem rezultat izjemne želje, zbranosti in požrtvovalnosti, v ključnih trenutkih pa je zelo dobro deloval tudi protinapad. Junakinja petega seta je bila Maria Lipone, ki je pri vodstvu Trzacank z 10:9 s štirimi servisi poskrbela za preobrat, po katerem si SGM Consulting ni več opomogel. Valovke so v tem srečanju zaigrale s spremenjeno postavo, v kateri je Ambrosijeva igrala na centru, Paola Ursic pa (učinkovito) na krilu. Pri Trzacankah je bila odstona tolkacica Vida.

Olympia Kmečka banka - Simac Centa 3:2 (9:15, 15:13, 13:15, 15:13, 15:9)

OLYMPIA: Corsi 11+9, Bulfoni 4+1, Silvana Princi 5+12, Vanja Cernic 5+9, Braini 2+1, Mitri 1+1, Ditta 1+3, Lucia Princi 0+0, Mirjam Cernic 3+5.

Olympia je sinoči nesporno dokazala, da sodi v zgornjo polovico kakovostnega razreda lige. Tekma v Gorici je bila izjemno izenačena in napeta in je ni uspel pokvariti niti izredno

slab sodnik. Olympia je bila v 2. setu ze na robu nepravilnega položaja, saj je v drugem setu zgubljala z 9:2 in celo 13:8. Tedaj so igralke enkratno reagirale, kasnejši razplet pa je pokazal, da je bil ta set tudi odločilen, čeprav so bile domače igralke v 4. setu spet v težavah, ko jih je gostujoča ekipa ujela pri 13. točki, tako da je bilo še najlažje pravzaprav v tie-breaku. Trenerka Meulja je dvakrat zamenjala postavo in je bila po tekmi zelo zadovoljna z doprinosom prav vseh igralk.

Nuova Kreditna - Publiuno Cedad 3:0 (15:2, 15:6, 16:14)

NUOVA KREDITNA: Ciocchi 3+1, Coretti 4+6, Crissani 0+0, Fabrizi 10+4, Furlan 1+1, Gregori 6+4, Kalc 0+0, Mamillo 6+1, Pertot 5+3, Prestifilippo 0+2, Sricchia 4+5, Zagar 1+0.

Nuova Kreditna ostaja sama na vrhu lestvice tudi po včerajšnjem kolu. Trener Cač je v vsakem setu nekoliko spremenil postavo, najbolj revolucionarno pa je bilo v tretjem, ko je bilo na igrišču največ mladih igralk. Ta set je bil tudi najbolj napet, saj je serija zog, ki jih je v obrambi prestregel Publiuno, spravila ekipo nekoliko s tira in gostje so ze visoko povedle s 13:4.

Prav tu pa zaslužijo naša dekleta vso pohvalo, saj so izredno značajno reagirala. Nekaj odličnih servisov Katje Fabrizi in dobro organizirani protinapadi so opravili svoje in po razburljivem finisu je Nuova Kreditna zasluženo slavila. Z novimi tremi točkami je bil seveda zelo zadovoljen tudi trener Mario Cač. »Pohvaliti moramo vse igralke, tako starejše kot mlajše. Starejše so z odlično igro na začetku tekme pripravile teren, da so mlajše lahko stopile na igrišče bolj neobremenjene in so tudi one odlično opravile svojo nalogo.« (INKA)

ZENSKA D LIGA

Bor Friulexport - Sattec PN 0:3 (2:15, 3:15, 11:15)

BOR: Gruden 0+2, Flego 0+3, Faimann 3+6, Azman 4+6, Zadnik 0+2, D'Aniello 3+3, Jana Milicevic 0+1, Sternad, Sadlowski, Rogelja, Zorka Milicevic.

Servis (točke/napake) Bor 4/14, Sattec 10/6. Napake: Bor 14, Sattec: 5.

Kriza borovk se vse bolj pogloblja. Sattec je sicer na lestvici drugi, vendar bi plaše sinoči brzokone izgubile tudi proti sibkejšemu nasprotniku, saj so si jamo takorekoc skopale same. V prvem setu so zgrešile kar devet servisov (stiri v prvem krogu serviranja) in z napakami podarile nasprotniku sedem točk. Servis je bil tudi sicer popolnoma neučinkovit, saj prva dva seta niso z njim dosegle niti ene točke. Nekoliko bolj izenačen je bil tretji set, predvsem zato, ker so Pordenoncanke nekoliko popustile. Bor je vodil z 2:0 in 4:3, vendar je bil nato Sattec stalno v vodstvu. Če plave ne bodo znale prekiniti serije porazov, bi lahko prav kmalu zabredle v nevarne vode.

ODBOJKA / SINOČI V MOŠKI C LIGI

Zlahka do vseh razpoložljivih točk

Mima Eurospin in Olympia Agraria Terpin brez izgubljenega seta

Fiume Veneto - Olympia Agraria Terpin 0:3 (7:15, 8:15, 5:15)

OLYMPIA AGRARIA TERPIN: Simon Terpin 6+9, Janez Terpin 7+9, Komjanc 5+2, Dorni 2+6, Bensa 1+3, Pintar 0+1, Sasa Hlede 1+0, Jurij Hlede, Guzzon.

Goricani je tesen poraz Furlanov pretekli teden v Standrezu nekoliko alarmiral, a pokazalo se je, da je bil strah odvec. Olympia je prvič letos zmagala brez izgubljenega seta, postregla pa je tudi z nadvse prepričljivim nastopom nekaterim odsotnostim navkljub. Zelo dober sta bila servis in sprejem, tako da so gostje dobili tudi boj na mreži in njihova zmaga niti za trenutek ni bila pod vprašajem.

Prevenire - Mima Eurospin 0:3 (8:15, 5:15, 3:15)

MIMA EUROSPIN: Bozic 6+3, Celledoni 9+6, Colautti 3+1, Drasic, Mikol, Peterlin, Princi 5+3, Riolino 5+10, Stabile 4+3, Strajn, Veljak.

Svoj prvi tržski derbi je Mima Eurospin suvereno osvojila in dala svojemu izkupicku na lestvici tri nove točke. Razlika med

ekipama je bila vseskozi očitna, saj je bila naša sesterka vsaj za razred boljša. Slogasi so zaigrali tudi taktično zelo učinkovito, začeni s ostrim servisom, ki je velikokrat preprečil domacinin, da bi zgradili učinkovit protinapad. Sploh pa so igralci Mime Eurospina prevladovali nad svojimi nasprotniki in so bili tudi v vodstvu vse od začetka pa do konca srečanja. Trener Peterlin, ki je bil pred samo tekmo vse prej kot miren, saj je derbi vedno derbi, na katerem je možen vsak izid, ni začetne sesterke nikoli spremenil, igralci pa so povsem upravičili zaupanje, saj so res malo gresili, če izvajamo nekaj netočnosti v obrambi. Poleg servisa je dobro deloval tudi blok, v napadu pa so sploh gospodarili igralci Mime Eurospina, ki so s to zmago se vedno tik pod vrhom lestvice. (INKA)

Demar Prata - Imsa 1:3 (7:15, 11:15, 15:9, 13:15)

IMSA: Simon Cernic 3+6, Florenin 9+14, Mucci 4+12, Radetti

7+18, Orel 6+8, Paoletti 3+4, Jelen 0+0, Faganel 0+0, Makuc.

Servis: 8/14, Blok: 7+4.

Trener Jeroncic je uspešno debital na Valovi klopi. Goricani so se srečali z ekipo, v kateri je bil najmlajši igralec v bistvu enako star kot najstarejši valovec, 23-letni Florenin (Buzzinelli zaradi poškodbe ni igral), pa vendar je bila premoc gostov precej očitna razen v tretjem setu, v katerem so popustili. Najboljši je bil prvi set, v katerem je zlasti dobro deloval sprejem servisa. V nadaljevanju so valovci začeli popuščati, drugi set so sicer osvojili, čeprav so Prati dovolili, da se jim je približala na 11:10, zato pa so tretjega nerodno izgubili zaradi prevelikega števila napak. V četrtem setu je Val spet prijel vaje igre v svoje roke in to celo bolj trdno, kot kaže končni izid 15:13, saj so bili stalno v vodstvu, bilo je že 14:9, nasprotnikovo reakcijo pa je z uspešnim udarcem zatrl Orel. Posebno pohvalo zasluži center David Mucci, ki je dobro izpeljal svojo nalogo in pokazal, da lahko se veliko napreduje.

NAMIZNI TENIS / ŽENSKA A1 LIGA

Kras Generali zmagal brez boja!

Ekipa Che Lin iz Messine se je v Zgoniku predstavila v nepopolni postavi

Tekme 6. kroga namiznoteniske A1 lige med Krasom Generali in ekipo Che Lin iz Messine sinoči v Zgoniku ni bilo. Gostujoča ekipa se je predstavila v nepopolni postavi, zato je zgoniska prvoligaska postava (Wang, Vanja in Katja Milic) dobila srečanje brez boja. Trenerka Che Lina in hkrati njihova tuja igralka Rusinja Larissa Laturovkhina in kadetinja Nicoletta Stefanova sta sele na poti v Zgonik zvedeli, da je njuna soigralka Denise Zancaner zbolela in je torej ne bo. Sicer malostevilni gledalci pa niso ostali prikrajsani, saj so si

lahko ogledali se tekme ženske A-2 in B lige ter Krasovo mostvo, ki to sezono kot novinec zanje ne pričakovane uspehe v C-1 ligi.

Ženska A2 liga: Kras - Regaldi 3:5.
Ženska B liga: Kras Activa - Adriatica 4:1.
Moška C1 liga: Kras QT 5:3.
Ženska C1 liga: Latisana - Kras 1:4.

NOGOMET

Teniški poraz Vesninih mladincev

Zarja Gaja KO v žavljah

Domio - Vesna 6:1 (3:1)
VESNIN STRELEC: Scherbi.

VESNA: Esposito, Millo (Urđih), Ravalico, Polh, Sustersic, Blasina, Martincich, Scherbi (Lucignano), Laghezza, Rubimbura (Sarti), Tomadin.

Dober del prvega polčasa ni kazalo, da bodo kriski nogometasi utrpeli tako visok poraz. Ne samo: imeli so dve zelo ugodni priložnosti za vodstvo, a so imeli tudi nekaj smole. Gostitelji pa svojih priložnosti niso zamudili in že v prvem polčasu dosegli tri gole. Naposled je Scherbiju le uspelo zmanjšati izid. V drugem polčasu pa je Vesna nekoliko popustila, domačini so dali se dva zadetka in tako slavili visoko zmago.

Zaule Rabuiese - Zarja Gaja 2:0 (0:0)

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bosta jutri, 7. decembra 1998 urada v Trstu in Gorici zaprta.

SK DEVIN priredi v torek, 8. t.m. in vsako nedeljo zacetniške in nadaljevalne smučarske tečaje na snegu s svojimi učitelji. Za prevoz bo poskrbljeno. Informacije na tel. st. 2916004.

ZSSDI - SMUČARSKA KOMISIJA vabi na Smučarsko-planinski večer v četrtek, 10.12 ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opcinah. Na sporedu bosta predstavitve knjige »Po smučinah iz pradavnine« avtorja Alesa Gučka iz Ljubljane in predavanje dia posnetkov in predavanje na temo »Od Alp do Himalaje novinarja, fotografa in ekstremnega smučarja Urbana Goloba.

SMUČARSKI ODSEK SPDT prireja smučarske tečaje 17., 24. in 31. januarja 1999 in 7. februarja 1999 v Podklostru (Arnoldstein). Prijave v uradu ZSSDI, Ul. Cicerone 8 (3. nadstropje), tel. st. 040-635627.

domači šport

Danes

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Trstu, Ul. Carnaro: Ponziana - Primorje; 14.30 v Krizu: Vesna - Palmanova; 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Muggia

1. AMATERSKA LIGA

14.0 v Standrežu: Juventina - Union 91; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Lorenzo

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini: Breg - Roianese; 14.30 v Domju: Campanelle Prisco - Mladost; 14.30 v Marsuru di Sotto: Savorgnanese Povoletto - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proskeu: Primorje B - Santamaria; 14.30 v Repnu: Kras - CGS; 14.30 v Trzicu: Romana - Breg B

NARASCAJNIKI

10.30 na Proskeu: Primorje - Montebello Don Bosco B

NAJMLAJSI

10.30 na Opcinah, Rocco: Opcina - Zarja Gaja

ZACETNIKI

9.50 v Standrežu: Juventina - Corno; 12.00 v Trstu, Sv. Sergij: Roianese - Breg

ODBOJKA

MOSKA C LIGA

11.00 v Trstu, na Alturi: Club Altura - Soca Unitecno

MOSKA D LIGA

11.30 v Trstu, 1. maj: Bor - Nas prapor

MLADINKE

11.00 v Trstu, Petrarca: NPT - Bor Friulexport

DECKI

9.30 na Opcinah: Sloga Multinvest - Triestina Volley A

DEKLICE

11.00 na Opcinah: Sloga B - Volley 93

KOSARKA

DRŽAVNI KADETI

11.30 v Trstu, Istrska ulica 52: Don Bosco - Kontovel La nuova edile; 18.00 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Amici del Basket PN

DECKI

11.00 v Trstu, telovadnica Nesbeda: Libertas - Bor Friulexport

NAMIZNI TENIS

MOSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Rangers A

AMATERSKE LIGE / NAŠE EKIPE NA GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM

Zarja/Gaja in Vesna doma, Primorje gostuje pri nevarni Ponziani

V 1. AL Sovodnje in Juventina računata na zmago - V 2. AL doberdobska Mladost skuša ohraniti nepremagljivost tudi v Trstu proti neugodni ekipi Campanelle

PROMOCIJSKA LIGA

Ponziana - Primorje

Ponziana, ki je lani z 39 točkami pristala na 9. mestu lestvice, je letos precej prenovila mostvo. Na trenerski klopi je dolgoletnega trenerja Di Maura nadomestil Pongracich, ki je v sezoni 1992/93 vodil bazovsko Zarjo. Rezultati Ponziane v začnem delu so bili katastrofalni. V osmih tekmah je namreč zbrala le tri neodloocene izide. Do prve zmage (Capriva 2:0) je prišla v 9. kolu, v nedeljo pa je kar v gosteh presenetljivo premagala Latte Carso in v sredo v zaostali tekmi igrala neodločeno z Maranesejem. Tržacani so torej v zadnjih treh tekmah osvojili kar sedem točk in to kaže, da bo naloga Primorja vse prej kot lahka. Prosecanom letos v gosteh ne gre najbolje. Doživeli so že tri poraze (Muggia, Aquileia, Cividalese) in igrali neodločeno s S. Canzianom. Edino zmago so osvojili v Krizu proti Vesni. Prav zaradi tega bi se »rdeco-rumeni« zadovoljili tudi s točko. Glede postave bo gotovo odstoten in to verjetno za daljše obdobje Auber, ker poškodba, ki jo je utrpel, je hujša kot je zgedalo v začetku.

SODNIK: Zulian iz Tricesima.

Vesna - Palmanova

Gostje, ki so lani izpadli iz elitne lige, so letos startali med favoriti in to so doslej tudi potrdili, saj so s 24 točkami sami na vrhu lestvice. Edini poraz so doživeli v 5. kolu (18.10.) na Proskeu. Palmanova predvaja lep nogomet, saj razpolaga z odlično obrambo, prejela je le osem golov, boljša je le Cividalese (6 golov), ima zelo solidno sredino igrišča, ter razigran in učinkovit napad, kjer izstopajo Kr-

mac, lacuzzi in komaj 17-letni Sbisa.

Položaj Vesne po 11 tekmah ni rožnat, pa čeprav so »plavi« doživeli le dva poraza (Latte Carso, Primorje). Upostevati je treba, da so Kržani izbojevali le eno samo zmago (Ponziana 4. oktobra) in igrali kar osemkrat neodločeno. Po dveh mesecih »suše« je razumljivo, da navijači nestrpno čakajo drugo zmago, vendar danes bo Vesna pred težko preizkušnjo. Na žalost tudi proti kvotiranemu in močnemu nasprotniku trener Nonis ne bo mogel poslati na igrišče najboljših postav, ker ima spet kar tri diskvalificirane nogometase (Biagini, Bartoli, Malusa), Sirca je poškodovan, problem pa ostaja tudi Giovini, ki zaradi poškodbe že dve nedelji ni igral.

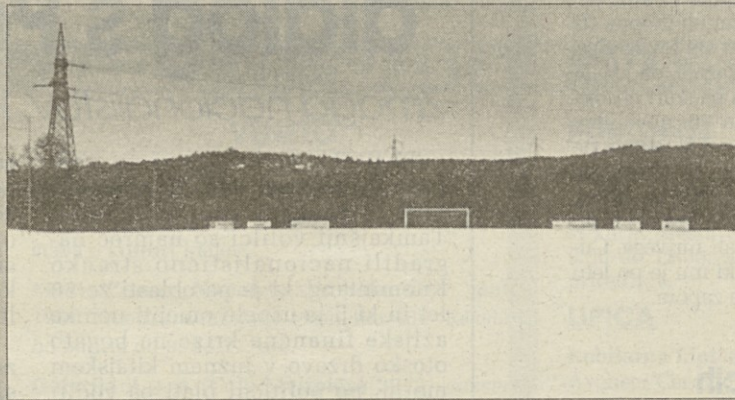
SODNIK: Poles iz Portogruara.

Zarja/Gaja - Muggia

Enajsterica iz Milj, ki se je v lanski sezoni kot novinec se kar dobro odrezala (10. mesto, 37 točk), je letos začela bolj obetavno in trenutno ima s tekmo več enako število točk (14) od združene ekipe. Doslej je Muggia igrala bolje v gosteh kot na domačih tleh. Na tujem je osvojila že 9 točk, premagala je Caprivo, S. Canzian in Maranese, torej skupino ekip, ki so na spodnjem delu lestvice. Miljčani pa igrajo spremenljivo in prav zato so prava uganika te skupine. Za združeno ekipo predstavlja velik problem bazovsko igrišče, ki je prekrito z belo snežno odejo. Če se vremenske razmere ne bodo izboljšale, je zelo težko, da bi tekmo sploh odigrali. Trener Tul ima nekaj problemov s postavo, predvsem v obrambi, ker je Grgić diskvalifi-

Tekme v Krizu, Repnu, Bazovici in na Proseku so pod vprašajem

Petkov val slabega vremena je dobera pobelil tržaski Kras, tako da je danes kar nekaj članskih in mladinskih nogometnih tekem pod vprašajem. Maloverjetno je, da bodo danes v Krizu, na Proskeu, v Repnu in v Bazovici lahko igrali, saj so bila igrišča v teh krajih še včeraj prekrita z nekaj centimetri debelo snežno odejo (na sliki pa je igrišče na Padricah). Pravilnik je glede tega jasn. Na ravni amaterskih prvenstev društva snega niso dolžna odstraniti. Federacija lahko sicer izjemoma on njih to zahteva, vendar samo, če je sneg padel najmanj 72 ur pred pričetkom tekme, v tem primeru pa je med petkovimi padavinami in današnjim začetkom tekem minilo komaj kakih 50 ur. Stanje igrišča bo

moral preveriti sodnik, nasa društva pa ne tvegajo nobene sankcije. Glede mladinskih tekem naj povemo, da so nam na pokrajinski zvezi že v petek

zvečer potrdili, da zaradi upanja v izboljšanje razmer niso preventivno preložili nobene tekme. Na Goriškem je položaj normalen.

ciran, Donaggio pa poškodovan. Na sredini igrišča pa se je prejšnjo nedeljo poznala odsotnost Sclau-nicha, ki bo danes verjetno na razpolago trenerju. Za ljubitelje statistik naj omenimo, da je v lanski sezoni ekipa premagala Muggio, v Bazovici 3:0, v Miljah pa 2:1.

SODNIK: Pienz iz Cervinjana.

1. AMATERSKA LIGA

Sovodnje - San Lorenzo

Po nedeljski tesni domači zmagi proti Aiellu bodo Sovodnjci danes spet igrali doma, torkat po pravi močnem San Lorenzo, ki je z 19 točkami na 4. mestu lestvice. Nasa ekipa za zadnje čase igral zelo zanesljivo in ima seveda tudi danes možnost, da zmaga in se se više pomakne na lestvici. Med tednom sta Marko Fajt in Marassi bolj malo trenirala, ker se nista sanirala poškodbi. Danes pa bosta

gotovo na igrišču.

SODNIK: Pettiroso iz Tricesima.

Juventina - Union 91

Tudi standresko mostvo bo danes pred težko nalogo. Igralo bo proti tretjeuvsčnemu Unionu. Juventina bo tudi danes nastopila z okrnjeno postavo. Treba pa bo stisniti zobe, kajti položaj na lestvici ni najboljši in danes je treba osvojiti vsaj točko. Seveda zmaga bi bilo nadvse dobro dosla.

SODNIK: Tonon iz Tolmeca.

2. AMATERSKA LIGA

Breg - Roianese

Roianese je bil lani v tej skupini med protagonisti prvenstva, saj je bil vedno pri vrhu lestvice in se po slabih rezultatih v koncnem delu prvenstva pristal na 5. mestu lestvice (41 točk). V letošnji sezoni pa je zapustilo ekipo nekaj dobrih nogometašev, tako da so Rojančani doslej

zbrali 11 točk, to je stiri več od Brega. Bregov trener Biloslavo se je po šestih tednih končno oddahnil, ker z diskvalificiranimi igralci nima težav. Zmaga je za »palve« zaradi kritičnega položaja obvezna. Poudariti moramo, da letos iz lige izpadejo zadnje tri uvrščene ekipe in Breg je na predpredznanjem mestu s tremi točkami zaostanka nad Chiarbolo, ki je na 12. mestu. To mesto ob koncu prvenstva pomeni obstanek v ligi.

SODNIK: Pivetta iz Trzica.

Campanelle - Mladost

Po nerodnem delnem spodrsjlaju v nedeljo proti Torreju igra danes doberdobsko mostvo v Trstu proti ekipi Campanelle, ki je z 11 točkami pri spodnjem delu lestvice. Mladost bo igrala s standardno postavo. Odosten pa bo Sanzo, ki si je na ne-

pada, bodo gotovo jurisali na zmago, Primorec pa je v zadnjih nastopih dobro igral in je zato optimizem v vrstah trebenskih navijačev povsem upravičen.

3. AMATERSKA LIGA

Kras - CGS

Če se bodo vremenske razmere izboljšale, saj je igrišče v Repnu prekrito s snegom, bo Kras igral proti ekipi, ki se ni izgubila. Tržacani so se letos precej obnovili in na trenerski klopi poklicali izkušnega Notaristefana, kar bi dalo slutiti, da ciljajo na visoko uvrstitev. CGS kot Kras pa ni dosegel najboljših rezultatov in zato se danes obeta v Repnu oster boj za točke.

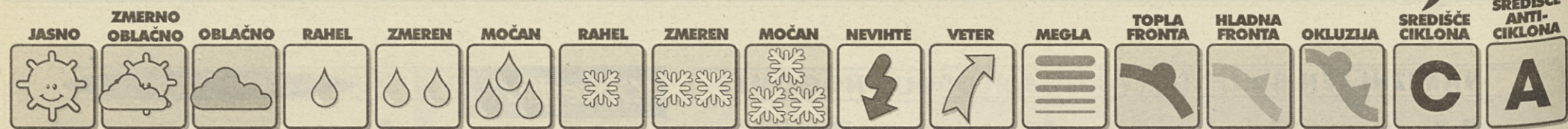
Romana - Breg B

Po 6 zmagah in enim neodločenim rezultatom so Tržicani v nedeljo proti Cusu prvič izgubili in s tem morali prepustiti vrh lestvice Vermeiglianu. Brezane zato čaka naporna, skoraj bi rekli brezupna naloga. Domačini, ki računajo na napredovanje, bodo z odločno in dinamično igro skušali takoj popraviti nedeljski neroden nastop. Za »plave«, ki so letos že večkrat prekrizali račune tudi solidnim nasprotnikom, bi tudi točka predstavljala velik uspeh.

Primorje B - Santamaria

Na prosoško Rouno, ki je prekrita s snegom in ledom, pride razigrana Santamaria, ki si deli prvo mesto s Terzom. Gostje, ki doslej niso seniso izgubili, ciljajo na zmago ceprav igrajo v gosteh. Trd oreh torej za Primorje, ki upa, da bo kos nasprotniku, ki je v tem dvoboju nesporod favoriti.

Zarja/Gaja B bo danes prosta. (Bruno Rupel)

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno Evropo se krepi območje visokega, nad vzhodno Evropo in južno Skandinavijo pa vztraja obsežno območje nizkega zračnega pritiska. S severozahodnimi vetrovi doteka v višinah nad naše kraje zelo hladen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.30 in
zatone ob 16.21.
Dolžina dneva 8.51.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 19.39 in
zatone ob 9.57.

MORJE

Morje skoraj mirno, temperatura morja 12,7 stopinje C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.53 najnižje -18 cm, ob 9.42 najvišje 51 cm,
ob 16.34 najnižje -66 cm, ob 23.15 najvišje 35 cm.

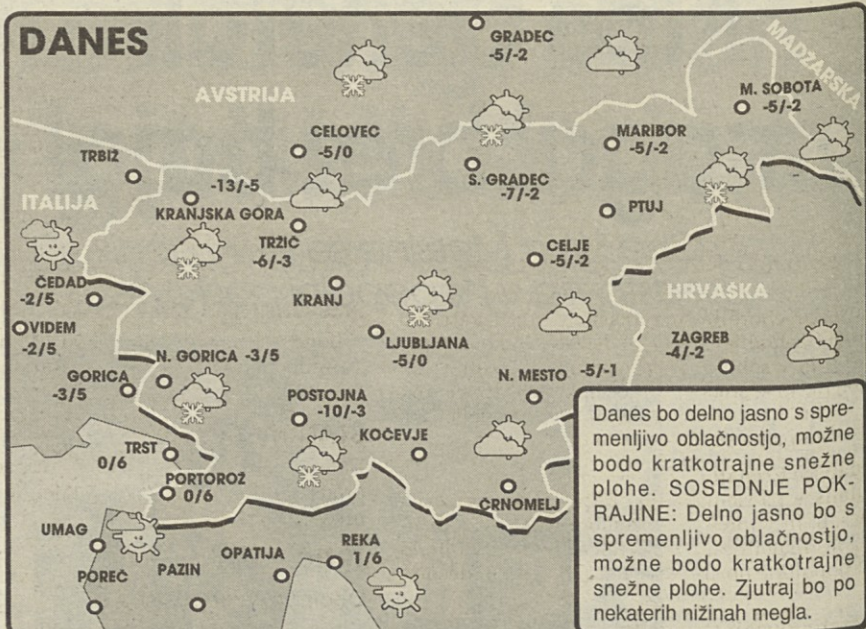
Jutri: ob 0.00 najvišje 33 cm, ob 5.17 najnižje -7 cm, ob
10.46 najvišje 35 cm, ob 17.47 najnižje -54 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	-2	2000 m	-12
1000 m	-3	2500 m	-16
1500 m	-7	2864 m	-19

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, možne bodo kratkotrajne snežne plove. SOSEDNJE POKRAJINE: Delno jasno bo s spremenljivo oblačnostjo, možne bodo kratkotrajne snežne plove. Jutraj bo po nekaterih nižinah megla.

JUTRI

V ponedeljek in torek bo pretežno jasno. Mrzlo bo. Jutraj bo po nekaterih nižinah megla.

NOVICE

Pobeglega morilca našli utopljenega

NEW YORK - V ZDA se je koncal lov za pobeglim Martinom Gurulejem, ki je spravljal v zadregu taksaske zaporniške oblasti. Guruleja, ki je v Huntsvillu čakal na izvršitev smrtni kazni zaradi umora, sta po tednu našla paznika v civilu, ki sta lovila ribe, ulovila pa truplo. Obdukcija je pokazala, da je Gurule umrl zaradi utopitve. Skupina na smrt obsojenih zapornikov je na zahvalni dan 26. novembra skusala pobegniti iz zapore, vendar si je večina po streljih paznikov premislila. Guruleju je uspelo pobegniti v močvirje okrog zapore. Oblasti so sedem dni s psi preiskovale močvirje, iskalci pa so imeli ukaz, naj pobeglega dobijo živega ali mrtvega. Gurule je bil prvi obsojenec na smrt, ki mu je po letu 1934 uspelo pobegniti iz taksaskega zapore.

Solanovo opozorilo Beogradu o opazovalcih

BRUSELJ - Oblikovanje enot za podporo zveze NATO, ki bodo pomagale opazovalcem OVSE, ZR Jugoslavije se ne razrešuje odgovornosti, da zagotovi varnost opazovalcev, je v Bruslju poudaril generalni sekretar zavezništva Javier Solana in dodal, da jugoslovanske oblasti se naprej ostajajo najodgovornejše za varnost članov OVSE. Solana je tako potrdil petkovo odločitev o razporeditvi sil zveze NATO v Makedoniji, ki bodo v primeru ogroženosti scitile opazovalce OVSE in druge odposlance na Kosovo.

Končana konferenca o obnovi Hrvaške

ZAGREB - V Zagrebu se je končala dvodnevna mednarodna konferenca o obnovi in razvoju Hrvaške, na kateri je Hrvaška predstavnikom mednarodne skupnosti predstavila načrte, s katerimi naj bi pospešili obnovo in razvoj med vojno prizadetih območij. Hrvaški minister za zunanje zadeve Mate Granić je ob koncu konference izrazil zadovoljstvo z njenimi rezultati, saj se je nanjo odzvalo 47 držav in 22 mednarodnih organizacij s skupaj več kot 500 udeleženci. Dejal je, da bo višina finančnih sredstev, ki jih bo Hrvaška dobila za obnovo, znana sele čez čas. Na konferenci je sodelovala tudi delegacija Slovenije.

Kofi Annan v Libiji

TRIPOLI - Po poročanju uradne libijske agencije Jana libijski voditelj Moamer al-Gadafi včeraj ni sprejel generalnega sekretarja ZN Kofija Annana, ki je prišel v Libijo dokončno urediti zadevo Lockerbie. Agencija dodaja, je Gadafi trenutno v nekem taboru v puščavi. Pred tem je agencija AFP poročala, da v veliki tajnosti poteka srečanje generalnega sekretarja ZN in Gadafija. Annan se je za zaprtimi vrati sesel z libijskim zunanjim ministrom in stalnim predstavnikom Libije pri ZN.

AZIJA / PO VČERAJSNJIH VOLITVAH NA TAJVANU

Volilni izidi podprli dialog s Pekingom

Zmaga nacionalistov, ki so na oblasti 50 let

TAIPEI - Tajvan se je na včerajšnjih volitvah odločil za stabilnost in Kitajska si je oddahnila. Tamkajšnji volilci so namreč na gradili nacionalistično stranko Kuomintang, ki je na oblasti že 50 let in ki ji je uspelo omejiti učinke azijske finančne krize na bogato otoško državo v Južnem kitajskem morju, po politični plati pa voditi odnose s Pekingom brez večjih pretresov.

Volitve so torej potrdile voljo po kontinuiteti, ki bo zagotovilo prijatelju velikemu bratu onstran 160 kilometrov širokega preliva. Kitajska vlada je namreč molče, a z veliko pozornostjo spremljala volilno do-

gajanje na otoku, ki ga ima Peking od nekaj za svojo uporno provinco. Morebitna zmaga demokratične opozicije, ki se zavzema za neodvisnost Tajvana, bi namreč močno kompromitirala komaj začeti dialog med Pekingom in Taipeiem.

Iz praktično enakih razlogov so zmago Kuomintanga, ki je na lanskih upravnih volitvah doživel težak poraz, ugodno sprejeli tudi v ostalih državah regije in v ZDA, ki so tradicionalni zavezniki Tajvana.

Nadaljevanje dialoga čez morsko ozino, ki se je po prekinitvi leta 1996 letos znova vzpostavilo, je torej zagotovljeno - in dokler čez ozi- no teče beseda, orožje molči.

BLIŽNJI VZHOD / ZAHODNI BREG

Palestinci zavrnili nove pogoje Izraela za umik

GAZA, JERUZALEM - Palestinska vlada je včeraj zavrnila nove pogoje Izraela v zvezi z nadaljnjim umikom izraelskih vojakov z Zahodnega brega, ki je predviden v sporazumu iz Wye Plantationa. Izrael je palestinskim oblastem glede prihodnjega umika izraelskih enot z Zahodnega brega, ki je predviden za 18. december, postavil tri nove pogoje: da se odrežejo zahteve o izpustitvi zapornikov, ki imajo krave roke ali so člani skrajnih organizacij, da se javno odpovedo razglasitvi neodvisne palestinske države 4. maja prihodnje leto in da

prenehajo sovražno propagando.

Prihodnji teden se bo sestel palestinski osrednji svet, ki naj bi razveljavil nekatere cene listine osvobodilne organizacije PLO, ki pozivajo k uničenju Izraela. Svet naj bi tudi podprl pismo Jaserja Arafata ameriskemu predsedniku Clintonu, v katerem so navedeni razveljavljeni deli listine.

Zaradi izraelskega nasprotovanja izpustitvi političnih zapornikov, je približno 250 palestinskih jetnikov iz zapore v izraelskem mestu Nafrah včeraj zacelo gladovno stavkati.

Bill Bradley demokratski protikandidat Ala Gora?

NEW YORK - Leto 2000, ko bodo v ZDA predsedniške volitve, je se daleč, vendar se že pojavljajo kandidati, ki bi radi zamenjali Billa Clintona. Medtem ko velja podpredsednik Al Gore za kandidata z največ možnostmi med demokrati, je iz vrst lastne stranke dobil tekmeča Billa Bradleyja. Ta uradno se ni napovedal kandidature, vendar je bil ustanovljen poseben odbor, ki bo preučil njegove možnosti. Bradley je bil tri mandate senator, v mladih letih pa znan kosarka.

LONDON / PO THE GUARDIANU

Odvetniki Pinocheta vložili priziv proti zbornici lordov

Verjetno ga bodo izročili Španiji

LONDON - Odvetniki Augusta Pinocheta nameravajo vložiti priziv proti odločitvi zbornice lordov, po kateri naj bi se bivši cilski diktator ne imel pravico sklicati na diplomatsko imuniteto zato, da ne bi bil sojen za svoje zločine. Tako je včeraj pisal londonski dnevnik The Guardian. Odvetniki naj bi osporavali dejstvo, da je zena enega izmed sodnikov funkcionarka humanitarne organizacije Amnesty international. Cilski dnevnik La Tercera de Santiago de Chile pa je včeraj objavil vest, po kateri naj bi britanski notranji minister Jack Straw dejansko že sprejel odločitev, da izreče pozitivno mnenje o ekstradiciji Pinocheta v Španijo, čeprav jo bo objavil sele 8. ali 9. decembra.

Na sliki: demonstracija v Londonu proti Pinochetu.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče Rossetti**

Od 10. do 20. decembra bo Stalno gledališče FJK predstavilo W. Shakespearov »Hamlet«. Predprodaja vstopnic pri gledaliski blagajni od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00 in v Pasazi Protti od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.00 vedno ob delavnikih.

Stalno gledališče iz Trsta - La Contrada**Gledališče Cristallo**

Predstave »Sorelle Materassi« v režiji Patricka Rossija Gastaldija bodo s sledecim urnikom: v petek, 11. in v soboto, 12. decembra ob 20.30, v nedeljo, 13. in v sredo, 15. decembra ob 16.30, 16., 17., 18. in 19. decembra ob 20.30 , v nedeljo, 20. decembra pa ob 16.30.

Gledališče Cristallo

Gledališče La Contrada bo za mladino uprizorila danes, 6. in v torek, 8. decembra ob 11. »La principessa dispettosa« Uga Vicica. Ponovitve bodo tudi popoldne ob 16.30 in sicer 6., 7. in 8. decembra.

Avditorij muzej Revoltella**9. festival - Film in gore**

V sredo, 9. decembra ob 20.30, »Legende des tropiques e L'envers du decor« (Francija).

V sredo, 16. decembra ob 20.30, »Alpi Giulie cinema«.

Gledališče Miela

Danes, 6. decembra ob 18.00 in 21.30, prikaz slovenskega animiranega filma »Na liniji«.

Gledališče Silvio Pellico (Ul. Ananian)

Danes, 6. decembra, ob 16.30 predvaja skupina »Fariteatro« komedijo v trzaskem narečju »Le gelosie de mio mari«.

KRIŽ**Prosvetna dvorana »A. Sirk«**

V ponedeljek, 7. decembra, ob 17. uri gostuje SSG s predstavo F. Milcinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

ŠTANDREŽ

Danes, 6. decembra, ob 17. uri gostuje SSG s predstavo F. Milcinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V torek, 8. in v sredo, 9. decembra ob 20.30, nastopa stalno gledališče La contrada iz Trsta z delom »Sorelle Materassi«. Režija Patrick Rossi Gasteraldi.

VIDEM**Palamostre**

Do 6. decembra Marco Paolini, »Bestiario veneto - parole mate«.Predstava bo vsak dan ob 20.45, v nedeljo pa ob 15.45 in ob 20.45 (dvojna predstava).

Gledališče »Giovanni da Udine«

Danes, 6. dec. ob 16.00, v ponedeljek, 7. dec. ob 20.30 in v torek, 8. dec. ob 20.30 »La géométrie des miracles« - R. Lepage.

SLOVENIJA

SEŽANA**Kulturni center »S. Kosovel«**

Jutri, 7. decembra ob 20. uri, gostovanje PG Kranj. A. P. Cehov »Stricek Vanja«. Režija Mile Korun.

PORTOROŽ**Avditorij**

Danes, 6. decembra ob 18.00, Miklavzeva lutkovna predstava - Lutkovno gledališče Joze Pengov iz Ljubljane, »Cesarjeva nova oblčila«.

Danes, 6. in jutri, 7. decembra ob 20.30, romantična komedija »Dalec od oči«. Režija: Steven Soderberg.

NOVA GORICA**Primorsko dramsko gledališče**

V torek, 8. decembra ob 11.30. Amaterski mladinski oder PDG: »Le po kom se je vrgel ta otrok«.

V soboto, 12. decembra ob 20.00 E. Ionesco: »Plesasta pevka«.

V soboto, 12. decembra ob 10.00, 11.30 in 16.00 v okviru Goriskega vrtiljaka, gostovanje Presernovega gledališča iz Kranja, »O tem se ne govori«.

LJUBLJANA**Mestno Gledališče**

8., 9., 10. in 11. decembra ob 19.30 bo na sporedu delo Ivana Cankarja »Pohujsanje v dolini Sentflorijanski«.

16., 17. in 18. decembra ob 19.30, William Shakespeare »Antonij in Kleopatra«.

V soboto, 12. decembra ob 19.30 Curth Flatow, »Moz, ki si ne upa«.

AVSTRIJA

CELOVEC**Mestno gledališče Celovec**

Dne, 11. in 18. decembra ob 10.30 in 14.30 bo predstava »Alice v čudezni deželi« (pravljica z glasbo).

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče Verdi****Abonmaji**

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Operna sezona

V sredo, 9. decembra, ob 20.30 bo premiera opere G. Verdija »Il corsaro«. Režija Franco Però, izvaja orkester, zbor in plesna skupina gledališča G. Verdi pod vodstvom Daniela Callegarija.

Ponovitve 11. decembra ob 20.30, 13. decembra ob 16.00, 15. in 17. ob 20.30, 19. ob 17.00, 20. ob 16.00 in 22. decembra ob 20.30.

Gledališče Rossetti**Trzasko koncertno društvo**

Jutri, 7. decembra ob 20.30, Kvartet Foné.

V ponedeljek, 14. decembra ob 20.30, Joaquin Achucarro.

ZGONIK**Športno-kulturni center**

V nedeljo, 20. decembra ob 18.30, bo imel New swing quartet slavnostni koncert ob 30-letnici delovanja. Predprodaja vstopnic pri odbornikih KD Rdeca zvezda.

GORICA**Kulturni center Lojze Bratuz**

V torek, 8. decembra ob 16.00 bo v priredbi Zveze cerkvenih pevskih zborov Mala Cecilijanka, revija otroških in mladinskih pevskih zborov.

VIDEM**Gledališče »Giovanni da Udine«**

12. decembra bo gledališče Verdi iz Trsta podalo Wagnerjevo delo »Die Walkure«. Dirigent Anton Reck.

SLOVENIJA

SEŽANA**Kulturni center Srečka Kosovela**

V petek, 11. decembra ob 20. uri, koncert Ensemble Claviere iz Villario Veneta. Umetniški vodja Ilario Gregoletto.

NOVA GORICA**Kulturni dom**

V veliki dvorani Kulturnega doma bo na sporedu jutri, 7. decembra, ob 20.15 avtorski večer skladatelja Stefana Maurija. Nastopa zbor Ipavska.

V ponedeljek, 14. decembra bo na sporedu »Carmina Slovenica«. Dirigentka Karmina Silec.

V ponedeljek, 4. januarja 1999 bo na sporedu Novoletni koncert orkestra »Young Musicians International Symphonic Orchestra«.

LJUBLJANA**SNG Opera in Balet Ljubljana**

V sredo, 9. decembra ob 19.30, Johann Strauss: »Cigan baron«.

V torek, 8. decembra ob 19.30, Sergej Prokofjev: »Romeo in Julija«.

V četrtek, 10. decembra ob 19.30, »Druga slovenska baletna simfonija«.

Dvorana Slovenske filharmonije

V torek, 8. decembra ob 19.30, Mednarodni mojstrski cikel. Duo David Geringas, violoncelo in Tatjana Geringas, klavir.

V sredo, 16. decembra bo na sporedu tretji koncert cikla: »Večeri komorne glasbe«. Nastopil bo Godalni kvartet Tartini, Lovro Pogorelic- klavir. Na sporedu skladbe Mozarta, Malipiera in Francka.

Cankarjev dom

V sredo, 12. decembra ob 20. uri, v Gallusovi dvorani, Camerata Academica Salzburg. Komorni zbor Dunajskega združenja. Dirigent in solist Peter Schreier.

AVSTRIJA

CELOVEC**Mestno gledališče Celovec**

V petek, 11. decembra ob 19.30, bo opera »Hoffmannove pripovedke«, Jaquesa Offenbacha - v francosčini.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Rizarna: do 3. januarja 1999, razstava »Laž o rasi«. Dokumenti in podobe o fasističnem rasizmu in antisemitizmu. Urnik: ob delavnikih in praznikih od 9. do 13. ure. Zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja.

Bivse konjusnice miramarskega gradu: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpešta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: vsak dan od 9.00 do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 10. januarja 1999 je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure, 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 zaprta.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 10. januarja 1999 bo na ogled razstava Kraski premogovniki zidovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30. 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 bo muzej zaprt.

Center il Giulia: do 31. decembra bo na ogled zgodovinska razstava ob 90-letnici jame pri Brisckih.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Postna palaca: do 18. decembra je na ogled razstava o 20-letnici Skupine 78.

Muzej Sartorio: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urniki: od 9. do 13. ure (zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja).

Muzej trzaske zidovske skupnosti: do 6. januarja 1999 bo na ogled dokumentarna razstava o zidovskem izseljevanju v Izrael v obdobju 1921 - 1940 Trst - Sionska vrata. Razstava bo odprta ob torkih in sredah od 16. do 20., ob četrkih in petkih od 10. do 13., ob nedeljah pa od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob sobotah in ponedeljkih zaprto.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 19. decembra, tretja razstava »Srečanje umetnikov.«

Muzej Revoltella: do 6. decembra je na ogled razstava modelov Renata Balestra. Poklon Renatu Balestri si je mogoče ogledati vsak dan od 10. do 19. ure. Zaprto ob torkih.

Galerija Torbandena: na ogled je likovna razstava »Mojstri 20. stoletja«.

Gledališče Miela (Trg Duca degli Abruzzi, 3): razstavlja svoja dela Daniele Frausin.

Studio d'Arte (Trg Giotti 8): razstava znamenitih ilustratorjev. Odprta bo do 31. decembra, ogled pa je možen od torka do petka od 17. do 20. ure.

Slovenska prosveta (Ul. Donizetti 3): do 9. decembra razstavlja Mihaela Velikonja. Urnik: od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

OPČINE

Zupnijski dom Andrej Zink: do 8. decembra, skupinska razstava pod naslovom »Na krilih umetnosti«.

BANI

SKD GRAD - BANI: obvešča da bo Božična razstava Avguste Mikuz Malalan odprta po sledečem urniku: 6., 8. in 13. decembra od 16. do 20. ure, 5., 7. in 12. decembra od 18. do 20. ure.

NABREŽINA

Kamnarska hiša, Nabrezina center 158: Kamen... VII. razstava kamnitih izdelkov, do nedelje, 13. decembra. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 12. in od 15. do 20. ure.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz: do 11. decembra, se bo odvijala v priredbi Dezelne zveze fotografskih društev / klubov goriske pokrajine, »Skupinska razstava fotografskih klubov«.

Kulturni dom: do 14. decembra razstavlja pod naslovom »Umetnost obrt« Gabrijela Osbich. Urnik: ob delavnikih od 9. do 13. in od 16. do 18. ure.

Goriski pokrajinski muzeji, Borgo Castello 13: Razstava »1918 leto zmage«, bo odprta do 28. februarja 1999 in sicer vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 18. ure.

V Galeriji ARS (Katoliska knjigarna), do 19. decembra razstavljata svoja dela Tatjana Luznik in Matevz Skufca.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca 1999 bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

Galerija A + A (Cale Malipiero 3073): razstava slik akademskega slikarja Emerika Bernarda. Možnost ogleda od torka do sobote od 11. do 13. in od 14. do 18. ure.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Paviljon Poslovnega centra HIT: do 6. decembra je na ogled razstava slik Irene Polanec. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure.

SEŽANA

Kulturni Center Srečka Kosovela: do 5. decembra bo odprta razstava fotografiji »Tretja moč« slovenskega mojstra fotografije Rafaela Podobnika.

V galeriji KC »S. Kosovela« bo v četrtek, 10. decembra ob 18. uri, otvoritev razstave slik »Slovenija odprta za umetnost«.

V Mali galeriji v Sezani, bo v četrtek, 10. decembra ob 19. uri otvoritev razstave slik in risb In memoriam Jozeta Tisnikarja.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hiše: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

IZOLA

Galerija Insula: razstavlja Tjasa Demsar. Razstava je odprta od torka do petka od 9.00 do 14.00 in od 17.00 do 19.00.

PORTOROŽ**Avditorij**

Do 17. decembra razstava del akademskega slikarja Jureta Cihlarja iz Portoroža. Urnik: od 9.00 do 12.00, ob delavnikih ter v času večernih prireditev.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini nase mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

DOBROVO**Grad Dobrovo**

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne graficne zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Televizij carovnja
20.30 TV dnevnik, nato
Sportna tribuna
20.55 Alpe Jadran

RAI 1

6.00 Euronews
6.40 Nan.: Carol and Co.
7.30 Otroški variete: La Banda dello Zecchino - Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Di Buono), vmes risanke
8.00 Variete: Plavo drevo - Zgodbe - Cantaboris
8.30 Variete: La Banda dello Zecchino, vmes risanke Princesa Sissi
10.00 Aktualna odd.: Linea verde - Obzorja
10.30 Nabožna oddaja: A sua immagine
10.55 Masa
11.50 Nabožna oddaja: A sua immagine
12.00 Papazev blagoslov in Angelus
12.20 Aktualna odd.: Linea verde - Zelena linija - V živo iz narave (vodi Sandro Vannucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Nedeljski variete: Domenica in (vodijo Giancarlo Magalli, Tullio Solenghi, Elisabetta Ferracini), vmes sportna oddaja (16.20) Solo per i finali
18.00 Dnevnik
18.10 Sport: 90. minuta (vodi Giampiero Galeazzi)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Sport
20.45 Nan.: Un medico in famiglia - Zdravnik v družini (i. G. Scarpati, Lino Banfi)
22.40 Dnevnik
22.45 Glasb. odd.: Taratata (vodi Enrico Silvestrini)
23.50 Aktualno: Centrifuga - Parole a 360 gradi
0.20 Nočni dnevnik
0.35 Zapisnik, vremenska napoved

RAI 2

7.05 Jutranja odd.: In famiglia - V družini (vodita Tiberio Timperi, R. Capua)
7.00 7.30, 8.00, 9.30 Dnevnik
10.05 Variete: Nedeljski Disney
11.10 Nanizanka
11.30 Variete: Ventanni (vodi Simonetta Martone)
13.00 Dnevnik
13.25 TG2 Motorji, vreme
13.45 Sportni variete: Quelli che la domenica..., 14.25 Quelli che il calcio... (vodi Fabio Fazio)
16.30 Sport: Stadio sprint
17.20 Nan.: Saranno famosi a Los Angeles
18.05 Aktualno: Tg2 Dosje
18.55 Vremenska napoved
19.00 Sport: Domenica sprint, vmes kosarka
20.00 Glasba: Najlepsi trenutki oddaje «Serenate»
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 Variete: Izbor oddaje La posta del cuore (vodijo Sabina Guzzanti, 1. del)
22.25 Sportna nedelja, vmes tenis: Italija - Švedska
23.35 Dnevnik
23.50 Rubrika o židovski kulturi: Sorgente di vita
0.20 Vremenska napoved

RAI 3

6.00 Aktualno: Fuori orario
9.10 Vabilo na koncerte Rai 3
9.45 Dok.: Geo & Geo Doc
10.30 Film: Un uomo chiamato Charro (vestern, ZDA '69, i. E. Presley)
12.00 Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
13.30 Aktualno: TeleCamere
14.00 Dezelni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.30 Tenis: Italija - Švedska (pokal Davis)
16.25 Aktualno: Milano - Roma (Julio Velasco in Serena Dandini)
17.15 Glasb. odd.: Opera
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00 Tenis: Italija - Švedska (pokal Davis)
20.45 Aktualna odd. o zdravju: Elisir (vodi M. Mirabella)
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Dokumenti: Alfabeto italiano, 23.45 Trideset let pozabe
0.30 Dnevnik, vreme
0.45 Fuori orario. Film: Barriera (dram., Polj. '88)

RETE 4

6.00 Nan.: Piccolo amore, 6.50 Regina
8.15 Affare fatto
8.30 Nedeljski koncert
9.30 Aktualno: La domenica del villaggio
10.00 Masa
11.30 Dnevnik
12.30 Aktualna oddaja o okolju in ekologiji: Melaverde
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Film: Il giorno della civetta (dram., It. '68)
16.00 Film: Un' ora prima dell'alba (dram., ZDA '44)
18.00 Nan.: High Incident (i. David Keith), vmes (18.55) dnevnik
20.35 Film: Va' dove ti porta il cuore (dram., It. '95, i. V. Lisi, M. Buy, M. Ghini)
22.40 Film: Guantanamera (kom., Kuba-Sp.-Nem. '95, i. C. Cruz, M. Ibarra)
1.10 Pregled tiska
1.30 Film

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
9.00 Nabožna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45 Aktualno: Velike zgodbe Canale 5
10.00 Nan.: Papà Noè (i. Betsy Brantley, Hugh Kelly)
12.00 Nan.: Jaz in mama (i. Delia Scala, Gerry Scotti)
13.00 Dnevnik
13.30 Nedeljski variete: Buona domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Claudio Lippi, Massimo Lopez, Paola Barale, Lauca Laurenti)
18.10 Nan.: Hisa Vianello (i. R. Vianello, S. Mondaini)
18.40 Variete: Buona domenica (2. del)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Glasb. oddaja: Festa del Disco (vodi Pippo Baudo)
23.00 Aktualne odd.: Target (vodi Natasa Stefanenko), 23.30 Nonsolomoda (vodi Afeef Jnifen), 0.00 Parlamento in
0.30 Nočni dnevnik
1.00 Film: Dracula, principe delle tenebre (srh., VB '65, i. Christopher Lee)
3.00 Nan.: Hill Street noc in dan
4.00 Nočni dnevnik

ITALIA 1

6.30 Nan.: Le redini del cuore
6.50 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
10.00 Risanke
11.25 Nan.: Kirk
11.55 Variete: Mai dire gol
12.25 Odprti studio
12.45 Sport: Vodic nogometnega prvenstva
13.30 Glasba: Super (vodi Vanessa Incontrada)
14.30 Film: A scuola di ballo (glas., ZDA '91, i. S. Winters, L. Minnelli)
16.35 Film: High Spirits - Fantasma da legare (fant., VB '88, i. Peter O. Toole, D. Hannah, S. Guttenberg)
18.30 Odprti studio
18.55 SP v smučanju: moski superveleslalom
20.05 Variete: Benny Hill Show
20.30 Sport: Mai dire gol
21.35 Nan.: X-File - Emily (i. David Duchovny, 1. del)
22.30 Sortna oddaja: Pressing (vodi R. Vianello)
0.20 Italija 1 sport, Sport studio
1.45 TV film: Crociera senza ritorno (thriller, ZDA '89, i. Cliff Robertson)
4.00 Film: Il ragazzo dal kimono d'oro (pust., '87)

TELE 4

14.05 Palm Spring
17.00 Automobilissima
17.30 Od A do Z
19.15 Nedeljski sport
20.30 Zivali in narava
21.00 Film: Spera e il segreto della spada
22.45 Nedeljski sport
23.30 Milan - Udinese

MONTECARLO

12.45 18.45, 20.40, 22.40. 1.50 dnevnik
12.00 Papezev blagoslov
13.05 Nan.: Quincy
14.00 Film: Agente 007 - Licenza di uccidere (VB '62)
16.00 TV film: La straniera (pust., '89, i. F. Dunaway)
19.00 Sport: Goleada
21.00 Film: Il corpo del reato (krim., ZDA '90)
23.20 Aktualno: Moda
0.10 Film: L'ultima freccia

Slovenija 1

7.55 Napovedniki
8.00 Nan.: Srebrnoglavi konjic, 8.25 Mumini, 8.50 Tabaluga, 9.15 Terime, 9.20 Zares divje zivali
9.50 Ozare
9.55 Masa
11.00 Vsi smo ena družina (16.)
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 4 X 4
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Miklavžev večer
15.10 Film: Luna v požaru (Švedska)
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.15 Slovenski magazin
17.45 Po domače
18.40 Spoznavanje narave in družbe: Dvokolesa Janeza Puha
19.10 Risanke, 19.20 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
20.00 Zoom
21.35 Vecerni gost
22.40 Porocila, vreme, sport
22.55 Nan.: Murhy Brown (14.), 23.20 Umori (ZDA)
0.10 Spoznavanje narave in družbe (pon.)
0.35 Napovedniki

Slovenija 2

8.00 Vremenska panorama
10.35 V vrtincu
11.15 Film: Richijjevo fantastično potovanje (ris., ZDA 1994)
12.25 Tv prodaja
12.55 SP v smučarskih skokih
14.45 TV genij
15.45 Sport
17.10 Kosarka: Savinjski hopsi - Pivovarna Lasko (DP)
19.55 SP v smučanju: moski superveleslalom
20.05 Naša krajevna skupnost - Lisjaki (A. Marodič)
21.05 Dok. serija: Strogo zaupno (2.)
22.00 Sport v nedeljo
23.00 Film: Siroko Sargasko morje (Avstral.-ZDA '92, r. J. Duigan, i. K. Lombard, N. Parker)
0.35 Napovedniki

Koper

14.30 Euronews
14.55 Risanke
15.25 Rokomet: Pivovarna Lasko - San Antonio (EL)
16.40 Odmev
17.10 Folkest '98
18.00 Program v slov. jeziku: Gore in ljudje
19.00 TV dnevnik, sport
19.30 Risanke, 20.00 Vesolje je..., 20.30 Istra in...
21.00 TV nan.: Naumachos (i. M. Adorf, N. bernini, 1.)
21.50 Vsdanec - TV dnevnik
22.05 Sportni dnevnik
22.15 Pripovedi zgodovine
23.05 SP v smučanju
TV Dnevnik-Vsdanec

TV PRIMORKA

8.00 16.00 Videostrani
16.00 Videospot dneva
16.05 Miklavž
17.20 Sifrer s prijatelji
19.00 Kotalkarska revija
19.30 Videostrani
20.00 Porocanje z volisc
20.10 Koncert crnske skupine
21.00 Porocanje z volisc
21.10 Umetniki za Karitas
21.45 Porocanje z volisc
21.55 Nogomet

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Spremljal vas bo občutek, da morate drugim dokazati vase dobre lastnosti. Od tega bo verjetno odvisen ugled, ki ga boste imeli v prihodnje. Vzemite si nekaj časa zase.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Pred vami je razgibano obdobje. Na delovnem mestu ne pretiravajte s poztrovalnostjo. Držite se svojih delovnih nalog in ne dovolite, da bi vas izkoriscali.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ste v muhastem obdobju, zato bodo morali vaši bliznji paziti, kako se obnašajo do vas. Se dobro da vas jeza, ljubosumje ali kaj podobnega hitro minejo.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vasi dosedanja dosežki so vredni pohvale, zato ne dovolite, da bi vam kdo onemogel se boljsega napredka. Pogovorite s kom, ki mu zaupate, da si olajšate dušo.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Pred vami je toliko dela, da ne veste kje imate glavo. Zmedenost in površnost pa se vam lahko maščujeta, zato skusajte ostati zbrani. Ne pričakujte, da se vam bo posrečilo vse, kar namerna.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Uživali boste v drobnih opravkih, vsaka malenkost bo za vas imela velik pomen. Na delovnem mestu se boste izkazali za učinkovito in z ustvarjalnimi zamisli.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Čeprav se ne boste veliko zadrževali doma, se vam bo ponudila priloznost, da boste vaši družini poskrbeli za prijetno presenečenje. Pazite na zdravje.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Prihodnji teden boste dobre volje. Pri delu vam ne bo manjkalo dobre organizacije. S partnerjem se bosta razgovorila in sprostila.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pred vami je uspešen a tudi zelo naporen teden. Poslovno življenje vas bo tako zaposlilo, da ne boste imeli časa za custveno življenje.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: V prihodnjem tednu ne boste vedeli kaj sami s seboj. Ne delajte si prevelikih problemov in se raje sprostite in uživajte v prijetnih plateh življenja.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Napeti boste, ne da bi vedeti zakaj. Potrebujete boljšo organizacijo. V ljubezni ne skrivajte custev. Preživeli boste prijeten večer v družbi prijateljev.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Imeli boste težave v službi. Bolje bo, da ne bi službenih problemov nosili domov. Uživate raje v toplini, ki vam jo daje partner in ne iscite venomer njegovih napak.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Za koga so igračke (L. Susič, r. A. Rustja); 10.20 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.15 Soft music; 11.30 Nabožna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Primorski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Na robu pameti (M. Krleža, r. V. Babic, 7. del); 15.05 Potpuri; 15.30 Šport in glasba; 17.05 Z naših prireditvev (1. del); 18.05 Z naših prireditvev (2. del); 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 9.30 Zmo v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska mati-neja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja: Strizenje ovc; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pravljica; 10.00-11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primor-

ski dnevnik; 14.00 Du jes?; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.30 Horoskop; 7.45 Dalle letture...; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.30 Modri val; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 12.55 Pesem tedna; 13.40 Bella Bellissima; 14.00 Ferry sport; 18.00 Lestvica LP; 18.00 Italijanska pripoved; 19.25 Sigla single; 19.28 Vreme, dnevnik, sport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Kvizi bizi; 10.05 Prizma optimizma; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.05 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 18.05 Igra; 18.43 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zveče; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nemščini; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 0.00 Porocila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli; 10.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije, nogomet; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock'n roll; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Solisti; 10.40 Izbrana proza; 11.05 Koncert; 13.05 Ljubljanski oktet; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 15.50 Intermezzo; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Operne plošče; 22.05 Literarni portret.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška-Guten Morgen, Kärnten; 6.20 Duhovna misel (žpk. Stefan Krampač); 18.00-18.30 Dogodki in odmevi. - 13.30 ORF 2. Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-20.00; Radio Kotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 13.30 ORF 2: Ringa-raj, Miklavž prihaja, itd.

RAI 3 slovenski program	
Za Trst:	na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)
Za Gorico:	na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
20.25	Pisana delavnica: vodi Breda Bertalanic
20.30	TV DNEVNIK, nato Sportna tribuna

RAI 1	
6.00	Euronews
6.30	Jutranji dnevnik
6.50	Jutranja oddaja Unomatina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.45	Aktualno: 10 minut z...
9.55	Film: Quattro donne aspettano (dram., ZDA '57, i. Jean Simmons)
11.30	Dnevnik
11.35	Aktualna oddaja: La vecchia fattoria (vodita L. Sardella in J. Majello)
12.25	Vreme in kratke vesti
12.50	Variete: Centoventitrè (vodi Raffaella Carrà)
13.30	Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05	Nan.: Komisar Rex
15.00	Dok.: Kvarov svet
15.20	Aktualno: Evropski dnevi
15.50	Mladinski variete: Solletico, vmes risanke Sandokan in nan. Zorro
17.35	Danes v parlamentu
17.45	Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli)
18.00	Dnevnik
18.35	Variete: In bocca al lupo! (vodi Carlo Conti)
19.30	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik, 20.35 Sport
20.40	Variete: La Zingara
20.50	Nan.: Fluke (fant., ZDA '95, i. Nancy Travis, Matthew Modine)
22.35	Dnevnik
22.40	Aktualna odd.: Porta a porta (vodi B. Vespa)
0.15	Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.45	Aktualna odd.: Il grillo, Aforizmi, 1.20 Potihoma
1.35	Variete: E noi qui

RAI 2	
7.00	Jutranji Go cart: Risanke
9.15	Rubrika o Protestantizmu
9.45	Nad.: Quando si ama, 10.05 Santa Barbara
10.50	Tg2 - Medicina 33
11.10	Vreme in dnevnik
11.30	Prestavitev aktualne odd. I fatti vostri, 12.00 I fatti vostri - Vaše zadeve
13.00	Dnevnik
13.30	Tg2 - Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00	Aktualna odd.: Ljubim zivali
14.40	Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
16.00	Kornika v živo: La vita in diretta, vmes (16.30, 17.15) kratka poročila
18.10	Vremenska napoved, kratka poročila, sport
18.40	Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05	Nan.: J.A.G.
20.00	Loto ob 8-ih
20.30	Večerni dnevnik
20.50	Nan.: Inspektor Derrick
23.05	Aktualna odd.: Pinocchio (vodi Gad Lerner)
23.45	Dnevnik, v parlamentu, vreme, sport
0.50	Film: Assassino al sole (dram., Fr. '73)

RAI 3	
6.00	6.30, 7.00, 7.30 dnevnik
8.30	Dok.: velika zgodovina
10.05	Aktualno: Art'è, 10.30 Podobe, 11.00 Tempo
12.00	Dnevnik, 12.15 Sport
12.20	Aktualno: Telesogni, 13.00 Nekoč je bila TV, 13.30 Media/Mente, 13.40 Tisoč in ena Italija
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	Tgr - Leonardo
15.00	Avtobusna postaja
15.30	Sport: nogomet B in C lige, 16.25 judo, 16.40 Motor Show
17.00	Dok.: Geo & Geo
17.30	Vremenska napoved
18.30	Nad.: Un posto al sole
19.00	Dnevnik, dezelne vesti, deželni sport, vreme
19.55	Variete: Blob
20.00	Nan.: Superman
20.50	Aktualno: Speciale Porte chiuse - Prekleti pedofili
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualno: Življenje v glasbi - Gino Paoli
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.10	Fuori orario: Pred 20 leti
2.10	Nan.: Spazio 1999

RETE 4	
6.00	Nad.: Piccolo amore, 6.50 Regina, 8.50 Guadalupe
8.30	Pregled tiska
9.45	Nad.: Alen, 10.45 Febbre d'amore
11.30	Dnevnik
11.40	Aktualno: Forum
13.30	Dnevnik
14.00	Kviz: Kolo sreče
15.00	Nad.: Sentieri - Steze
16.00	Film: La dominatrice del destino (glas., ZDA '52, i. S. Hayward, R. Calhoun)
18.00	Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55	Dnevnik in vreme
19.30	Risanke
20.35	Aktualno: Film dosje
20.35	TV film: C'era una volta una principessa (dram., ZDA '95, i. M. Gilbert)
22.40	Film: Chi ucciderà Charley Varrick (dram., ZDA '73, i. W. Matthau)
1.10	Pregled tiska
1.30	Film: Labbra rosse ('60)

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
8.30	Aktualna odd.: o dobrem pocutju: Vivere bene benessere
10.00	Variete: Maurizio Costanzo Show
11.25	Nan.: Un detective in corsia, 12.30 Due per tre - Mis (i. Johnny Dorelli)
13.00	Dnevnik TG 5
13.30	Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.45	Nad.: Beautiful
14.15	Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zenske
15.45	TV film: Mai amore più grande (kom., ZDA '94, i. Candice Bergen, Richard Kiley)
17.45	Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35	Variete: Superboll (vodi Fiorello)
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00	TV film: Un nero per casa (kom., It. '98, r.-i. Gigi Proietti, Eliana Miglio)
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00	Nočni dnevnik
1.30	Striscia la notizia
2.00	Aktualno: Laboratorio 5

ITALIA 1	
6.10	Nan.: Ocetovi prijatelji
6.40	Otroški variete, vmes nanizanke in risanke
9.20	Nan.: Mac Gyver (i. Richard Dean Anderson)
10.15	Film: Mr. Baseball (kom., ZDA '92, i. Tom Selleck)
12.20	Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
13.00	Kviz: Caccia alla frase
13.30	Risanke
14.00	Risanke: Simpsonovi
14.20	Aktualno: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!
15.30	Nan.: Beverly Hills (i. J. Priestley, J. Garth)
16.00	Variete za najmlajše, risanke
17.30	Nan.: Baywatch - Kacje oci
18.30	Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00	Nan.: La Tata, 19.30 Innamorati pazzi
20.00	Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45	Film: Pronti a morire - The quick and the dead (western, ZDA '95, i. S. Stone, G. Hackman)
22.50	Sport: Controcampo
0.45	Odprti studio
2.05	Film: I ragazzi del juke box (glas., It. '59)

TELE 4	
19.30	16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
13.35	Kosarka: Teamsystem-Pall. GO, 15.15 Montana Forlì - Pall. Trieste
17.30	Sportna oddaja
20.05	Konjske dirke
20.30	Milan - Udinese
23.30	Sportna oddaja

MONTECARLO	
12.35	19.45, 22.40, 1.10 Dnevnik
11.00	Aktualno: Specialmente tu, 11.35 Nanizanka
13.05	Nan.: Quincy
14.00	Film: Delitto sotto il sole (krim., VB '82)
16.20	Variete: Tappeto volante
18.00	Variete: Zap Zap
20.45	Sport: Biscardi jev proces
23.15	Glasba: Roxy Bar
2.15	Film: Viaggio con Anita (dram., It. '78)

Slovenija 1	
8.00	Vremenska panorama
8.55	Napovedniki
9.00	TV prodaja
9.30	Tedenski izbor: Cofko Cof, 10.00 Zvezdica, 10.15 Sprehodi v naravo, 10.45 dok. serija Izzivi prihodnosti, 11.10 dok. serija National Geographic (9.)
12.00	Slovenski magazin
12.30	Utrip
12.45	Zrcalo tedna
13.00	Porocila, vreme, sport
13.10	Vremenska panorama
13.25	Tedenski izbor: Oddaja TV Maribor - Ljudje in zemlja
13.55	Vecerni gost
14.50	Zoom
16.20	Dober dan, Koroska
17.00	Obzornik, vreme, sport
17.10	Po Sloveniji
17.30	Otroški program: Radovedni Taček: Trgovina
17.45	Dok. nanizanka: Zares divje zivali - Polarna potepanja (13. del)
18.20	Recept za zdravo življenje
19.05	Risanke
19.10	Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30	TV dnevnik, vreme, sport
20.05	Nan.: Otroški policaj (Danska, 1. epizoda)
21.00	Dobro je vedeti
21.05	Dokumentarec meseca: Temna stran meseca
22.00	Odmevi
22.25	Univerzitetni razgledi
22.30	Kultura, vreme, sport
22.50	Pisave
23.20	Nemi film: The Camera-man (ZDA 1928, i. B. Keaton, M. Day)
0.25	Recept za zdravo življenje
1.10	Napovedniki

TV PRIMORKA	
8.00	16.00 Videostrani
16.00	Videospot dneva
16.05	Koncert crnske skupine iz Dallasa
17.00	Umetniki za Karitas
17.45	Nogomet: Hit Gorica - Publikum
19.30	Videostrani
20.00	Dnevnik, vreme
20.25	Iz tiska
20.45	Sportni ponedeljek
21.45	20 let Aleksandra Jeza med glasbeniki (1. del)
23.00	Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2	
8.45	2.45 Teletekst
9.00	Vremenska panorama
9.30	Nan.: Vsi zupanovi mozje (ZDA, 7. ep.)
10.00	Matineja
10.10	Nanizanka: Trdno v sedlu (Nova Zelandija, 58. ep.), 10.30 nan.: Pacific Drive (Avstral., 114. ep.)
10.50	Tedenski izbor: Nanizanka: Indaba (Fr., 21.ep.), 11.15 nan. Davis, ravnatelj (ZDA, 2. ep.), 11.40 Sport v nedeljo, 12.40 dok. serija: Velike romance 20. stoletja (7. del)
13.10	Film: Dogodivščine »Robina Hooda (ZDA 1938, r. Keighley-Curtiz, i. Errol Flynn, B. Rathbone, Olivia de Havilland)
14.50	Euronews
16.10	TV prodaja
16.40	Film: Drugic (It.)
18.05	Nan.: Zenska mojega življenja (Sp., 6. ep.)
18.55	Oglasi
19.00	TV igrice: Lingo
19.30	Videoing
19.30	Nikolajeve videoakrobacije
20.00	Studio City
21.00	10000 obratov
21.55	Pomp
23.00	Brane Roncel izza odra
0.10	Nočni pridihi. Nan.: Najstrašnejši umor (VB, 3.)
0.55	Nan.: Moloney (10. ep.)
1.45	Studio City
2.40	Napovedniki

Koper	
15.00	Euronews, 16.00 Risanke
16.30	Trio Lorenz
17.00	Vesolje je ...
17.30	Istra in...
18.00	Program v slovenskem jeziku: Sportna mreza
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30	Otroška odd.: Gugalnica
20.00	Slovenski magazin
20.30	Evropski kulturni magazin: Alice
21.00	Osebnosti nasega casa (vodi Tatjana Juratovec)
22.00	Vsedanes - TV dnevnik
22.15	Euronews
22.30	Program v slov. jeziku: Sportel
23.30	Primorska kronika
23.45	Sportna mreza

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Sprehodi po tržaskih predmestjih; 8.50 Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Na vetrovni postojanki (V. Beličič, 11. del); 9.35 Glasba za vse okuse; 10.10 Koncert s slavni mi izvajalci; 11.00 Aktualnosti na pladnju (pripr. V. Valenčič); 12.40 MePZ Resonet; 13.20 Glasba; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Vsi ljudje vse vedo (v studiu I. Peterlin); 17.00 Kulturna kronika, nato Mi in glasba; 18.00 Znanstveno raziskovanje. Poslednji veliki punt: Tolmin 1713; 18.15 Made in Slo; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all'opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primorska poje; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Aktualno; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešet; 10.45 Pesem tedna; 11.00 Pregled šport-

nih dogodkov; 13.00 Daj, pove, vmes avtomobiliska odd.; 15.00 Ob robu igrišča; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jingle; 19.30 Primorska poje; 21.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Lantinskoameriški Ola; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.07 Čestitke; 13.00 L'una blu; 13.55 Moj dom tvoj dom; 14.10 Ziveti danes; 14.45 Vse o šoli; 18.00 Magic bus; 18.45 Na sceno; 19.25 Sigla single; RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Zunanje politični feljton; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Odrske luči; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 12.00 Volitve; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 14.45 Zagon; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Hip hop galerija; 18.00 Vroče hladno; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriža; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO, sport; 16.15 Nove glasbene generacije; 17.15 Ekonomska politika; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Koncert Simfonikov RTVS; 22.30 Komorni koncert; 23.45 Glasba; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Kratak stik; Radio Agora dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105.5 MHz), ORF 2: 3.55; TV SLO 1: 16.20

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.z. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796300, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

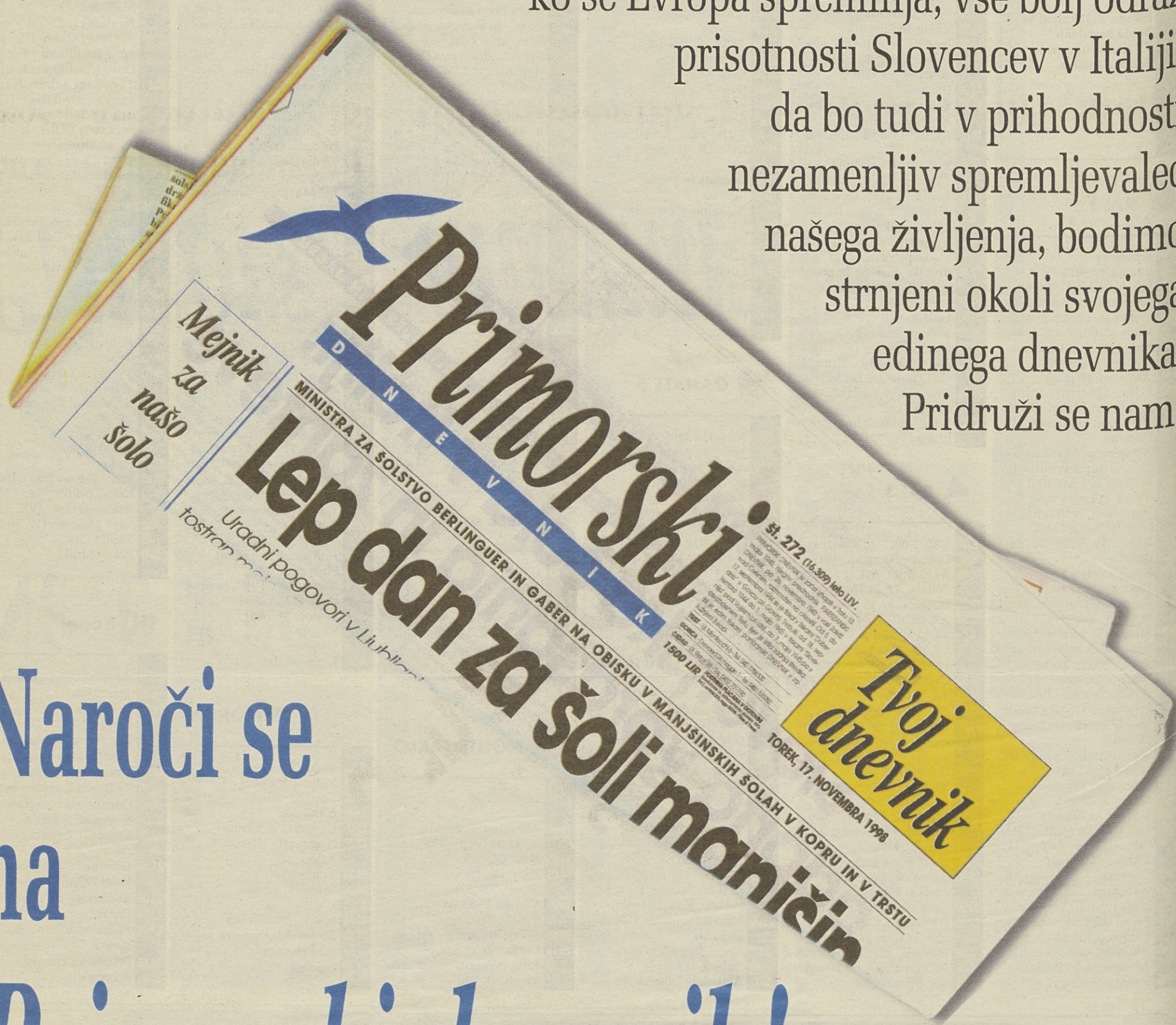
Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro racun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1998
Clan italijanske zveze casopisnih zaloznikov FIEG

MOČ MANJŠINE JE V DNEVNIKU!

Da bo lahko Primorski dnevnik v času,
ko se Evropa spreminja, vse bolj odraz
prisotnosti Slovencev v Italiji,
da bo tudi v prihodnosti
nezamenljiv spremljevalec
našega življenja, bodimo
strnjeni okoli svojega
edinega dnevnika.
Pridruži se nam!

Naroči se
na

Primorski dnevnik!

Naročnina ostane nespremenjena:

Prednaročnina za leto 1999 znaša (do 31. januarja) **330.000 lir.**

Vsi naročniki bodo imeli pravico do naslednjih ugodnosti:

- vsako jutro vam bomo dostavili časopis na dom
- brezplačno vam bomo objavili male oglase in čestitke, ki jih sprejemamo tudi neposredno po telefonu.
- za novoporočence v letu 1999 bo naročnina brezplačna

PREDNAROČNINO LAHKO PLAČATE DO 31. 01. 1999

- na upravi Primorskega dnevnika v Trstu (tel. 040 7786300) in Gorici (tel. 0481 533382)
- na Goriškem in po vaseh na Tržaškem pri raznašalcih Primorskega dnevnika
- pri sledečih bančnih zavodih: Kmečka banka Gorica: t.r. št. 0404860
Zadružna kraška banka: t.r. št. 10730
Nova Tržaška kreditna banka: t.r. št. 8446/00
Zadružna banka Doberdob: t.r. št. 1910-2
Zadružna banka Sovodnje: t.r. št. 504-6

Vsem članom Zadruge
Primorski dnevnik bomo še
vedno nudili 10% popust za
vse male oglase in druge
objave, ki jih Primorski
dnevnik nudi neposredno
bralcem in naročnikom